

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

4 НЕДІЛЯ ВЕЛИКОДНЯ – 8 ТРАВНЯ 2022

Jsme jeho lid a stádce, které on pase.

POUTNÍCI VE SVATYNĚ PANNY MARIE RŮŽENCOVÉ V POMPEJÍCH,
Peregrinatio in Honorem Apostolorum Gentium Slavorum, Pompei, Itálie, 8. července 2019.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, v tomto společenství živého Boží lidu, uposlechněme výzvy našeho Pastýře a s důvěrou i upřímností srdce volejme k Pánu žně:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

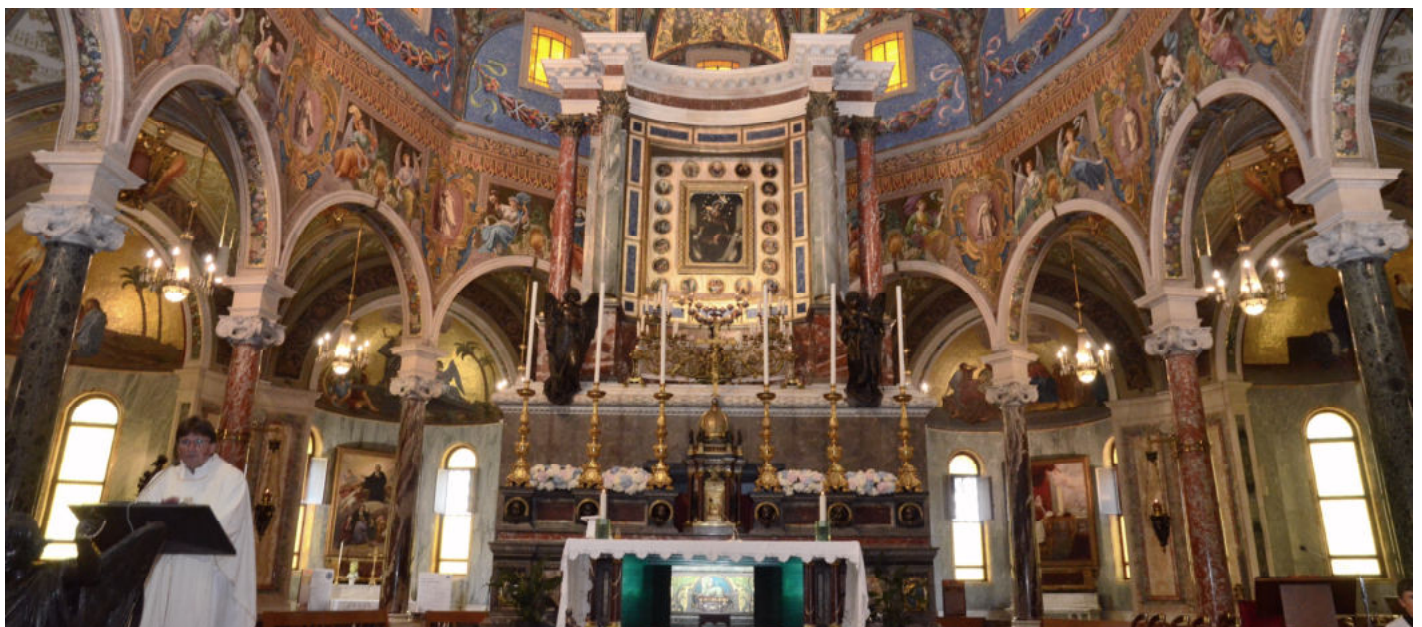
- Dobrý Pastýři, učiň přítrž válce proti Ukrajině, zastav zvěrstva, páchaná satanským Putinovým ruskem na dětech, ženách, na zmučeném obyvatelstvu, odpověz na nevinnou krev, která k tobě volá o pomstu, a posilni v naději ukrajinské uprchlíky a jejich rodiny.
  - Modleme se za ty, kteří uvažují o povolání ke kněžství, jáhenství a zasvěcenému životu, aby poctivě naslouchali Pánovu hlasu a odvážně odpověděli na jeho volání.
  - Modleme se za mladé lidi, povolané k plnosti života, aby v Marii nacházeli vzor naslouchání, hloubky rozlišování, odvahy víry a odhodlání ke službě..
  - Modleme se za všechny, kteří přispívají k životu farností, aby je Bůh posiloval a dával jim radost ze služby.
  - Ať maminky naší farnosti nacházejí v Matce Boží odkaz svého jedinečného povolání.
  - Ty chceš, aby toto shromáždění bylo předzvěstí nebeského Jeruzaléma: dej věčný život všem, kdo se v pozemském putování sytili Tělem a Krví Beránka, jenž snímá hříchy světa.
- K:** Otče, ať tvůj svatý Duch učiní celou Církev lidem, který tě vroucně prosí za svatá povolání ke kněžství a k zasvěcenému životu. Skrze Krista našeho Pána. **L:** Amen.

„Do Pompejí jezdí z celého světa turisté, aby se přišli podívat na vykopávky, mrtvé kameny. Ale na starých uličkách tam rostou květy. Neočekávaně právě tu vzniklo v nové době známé mariánské poutní místo. Maria je symbol života a dává rozkvést květům i v kamenných srdcích.“
Tomáš kardinál Špidlík, S.J., slovo k poutníkům

Z TRŮNU LASKAVOSTI, NA NĚMŽ SÍDLÍŠ, PŘÍVĚTIVĚ SHLÉDNI, Ó MARIA, NA NÁS, NA NAŠE RODINY, NA EVROPU I SVĚT. AŽ U TEBE DOJDOU SOUCITU NAŠE STRÁDÁNÍ A SOUŽENÍ, CO NÁM ZTRPČUJÍ ŽIVOT. POHLEĎ, Ó MATKO, CO NEBEZPEČÍ DUŠE I TĚLA, CO POHROM A ZÁRMUTKŮ NA NÁS DOLÉHÁ. MATKO, VYPROS NÁM U SVĚHO BOŽSKÉHO SYNA MILOSRDENSTVÍ, A SVOU LASKAVOSTÍ POKOŘ SRDCE HŘÍŠNÍKŮ. UKAŽ VŠEM, JAKÁ JSI, KRÁLOVNO MÍRU A ODPUŠTĚNÍ.

EUCHARISTIE PUSTIMĚŘSKÝCH POUTNÍKŮ NA COVA DA IRIA – V KAPLI ZJEVENÍ PANNY MARIE VE FATIMĚ.
Dole: světelné procesí. *Peregrinatio ad Immaculatam Conceptionem*, Fatima, Portugalsko, 25. června 2008.

„PŘIJMOU-LI MOJE POŽADAVKY, RUSKO SE OBRÁTÍ A BUDE MÍR;
NEPŘIJMOU-LI, ROZŠÍŘÍ SVÉ BLUDY DO SVĚTA A PODNÍTÍ VÁLKY A PRONÁSLEDOVÁNÍ CÍRKVE.
DOBŘÍ LIDÉ BUDOU MUČENI A SVATÝ OTEC BUDE MUSET MNOHO TRPĚT,
MNOHÉ NÁRODY BUDOU ZNIČENÝ“ (zjevení 13.7.1917),...

Od chvíle, kdy jsme nepřikládali váhu této výzvě, zjišťujeme, že se naplnila;
Rusko zaplavilo svět svými bludy. A konstatujeme-li, že se toto proroctví ještě zcela
nenaplnilo, vidíme, že k němu postupně rychlými kroky směřujeme, pokud neopustíme
cestu hříchu, nenávisti, pomsty, nespravedlnosti vznikající porušováním lidských práv,
cestu nemravnosti, násilí... Neříkejme ale, že je to Bůh, kdo nás takto trestá; jsou to naopak
sami lidé, kteří si připravují trest. Bůh nás s naléhavostí varuje a volá na dobrou cestu
za plného respektování svobody, kterou nám dal; odpovědnost proto nesou lidé sami.“
(z dopisu sestry Lucie papeži Janu Pavlu II. o třetím fatimském zjevení)

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

5 НЕДІЛЯ ВЕЛИКОДНЯ – 15 ТРАВНЯ 2022

Budu tě oslavovat na věky, můj Bože, Králi.

EUCCHARISTIE NA MÍSTĚ ZJEVENÍ PANNY MARIE VE FATIMĚ (20. výročí kněžství),
Peregrinatio Ad Immaculatam Conceptionem, 25. června 2008, Fatima, Portugalsko.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, vzývejme Pána, našeho Boha, který je shovívavý a milosrdný, bohatý láskou a dobrotivý ke všemu, co stvořil:

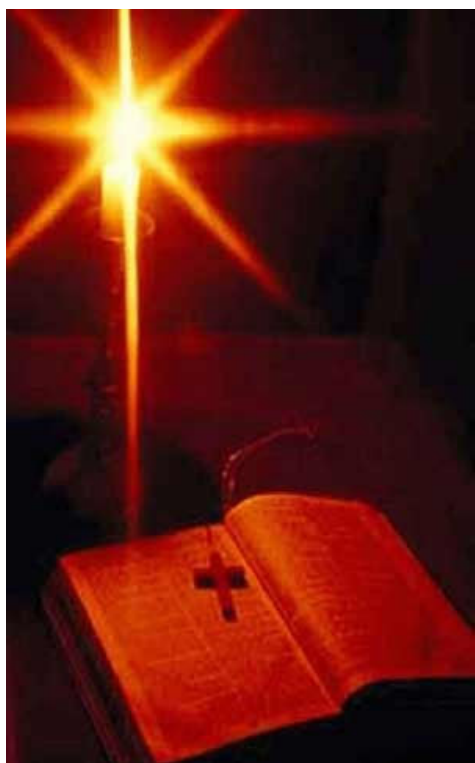
L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Prosme za papeže Františka a biskupy, aby po příkladu apoštolů dokázali čelit i těm nejtěžším situacím, a v síle Ducha svatého hlásali, že jedině v Kristu lze dojít spásy.
- Dej, ať tvoji věrní služebníci - P. Václav Žákovský (+10.5.1989), Josef kardinál Beran (+17.5.1969) a Giovanni kardinál Coppa (+16.5.2016), kteří prošli soužením a roucho si doběla vyprali v Beránkově krvi, slouží před trůnem a před Beránkem v nebeském Jeruzalémě.
- Utíkáme se k přímlově Matky tvého Syna, která ve Fatimě dala dětem spatřit peklo a prosíme, zastav válku proti Ukrajině a posilni v naději ukrajinské uprchlíky a jejich rodiny.
- Modleme se za mladé lidi, povolane k plnosti života, aby v Marii nacházeli vzor naslouchání, hloubky rozlišování, odvahy víry a odhodlání ke službě..
- Modleme se za všechny, kteří přispívají k životu farností, aby je Bůh posiloval a dával jim radost ze služby.
- Ať v našich rodinách i farnostech vládne atmosféra laskavosti a vzájemného přijetí.

K: Pane, vyslyš prosby této své rodiny a dej, ať naše víra přináší světu hojné plody spravedlnosti a lásky. Skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 4. NEDĚLE VELIKONOČNÍ

1. ČTENÍ – SK 13,14.43-52

Čtení ze Skutků apoštolů.

Pavel a Barnabáš šli z Perge a dostali se do Antiochie v Pisídii. Tam šli v sobotu do synagogy a posadili se. Přišlo za nimi hodně židů a pohanů, kteří ctili Boha. Pavel a Barnabáš s nimi rozmlouvali a povzbuzovali je, aby zůstali věrní Boží milosti. Následující sobotu se sešlo takřka celé město, aby si poslechlo Boží slovo. Když však židé viděli takové množství, naplnilo je to žárlivostí, odporovali Pavlovi, když mluvil, a vedli rouhavé řeči. Tu Pavel i Barnabáš jim řekli otevřeně: „Vám nejprve se mělo hlásat Boží slovo. Ale proto, že ho od sebe odmítáte, a tak sami sebe odsuzujete ke ztrátě věčného života, obracíme se k pohanům. Neboť tak nám to nařídil Pán: ‘Určil jsem tě za světlo pohanům, abys byl spásou až na konec země.’“ Když to uslyšeli pohané, radovali se a velebili slovo Páně. A přijali víru všichni, kdo byli určeni k věčnému životu. Tak se slovo Páně šířilo po celé té

krajině. Židé však poštváli zbožné ženy z vyšších vrstev a přední muže města, vyvolali proti Pavlovi a Barnabášovi pronásledování a vyhnali je ze svého území. Oni si na svědectví proti nim setřásli prach z nohou a odešli do Ikónia. Učedníci však byli plní radosti a Ducha svatého.

ŽALM 30

Plesejte Hospodinu, všechny země, – služte Hospodinu s radostí, – vstupte před něho s jáсотem! Uznejte, že Hospodin je Bůh: – on nás učinil, a my mu náležíme, – jsme jeho lid a stádce jeho pastvy. Neboť Hospodin je dobrý, – jeho milosrdenství je věčné, – po všechna pokolení trvá jeho věrnost.

2. ČTENÍ – ZJ 7,9.14B-17

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

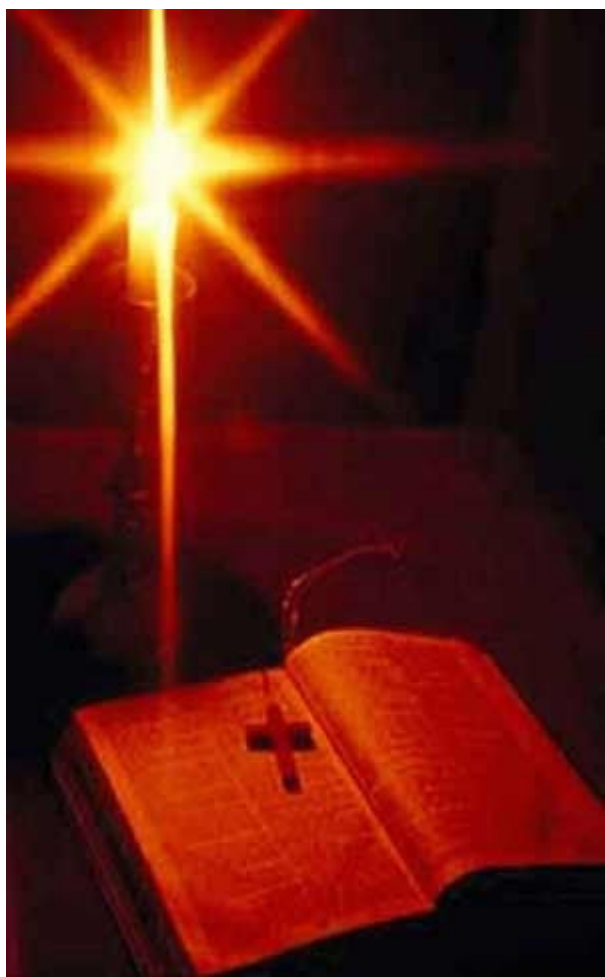
Já, Jan, viděl jsem veliký zástup, který by nikdo nespočítal, ze všech národů, kmenů, plemen a jazyků; stáli před trůnem a před Beránkem, odění bílým rouchem, s palmami v rukou. A jeden ze starců mi řekl: „To jsou ti, kdo přicházejí z velikého soužení; roucho si dobřela vyprali v Beránkově krvi. Proto jsou před Božím trůnem a ve dne v noci mu slouží v jeho chrámě. A ten, který sedí na trůně, se k nim snížil a bude s nimi bydlet. Už nikdy nebudou mít hlad ani žízeň, nebude už do nich pražit slunce ani jakýkoli jiný žár, protože Beránek, který je uprostřed před trůnem, bude je pást a vodit k pramenům živé vody. Bůh sám jim setře každou slzu z očí.“

EVANGELIUM – JAN 10,27-30

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl: „Moje ovce slyší můj hlas; já je znám a ony jdou za mnou. Já jim dávám věčný život. Nezahynou navěky a nikdo mi je nevyrvé z rukou. Můj Otec, který mi je dal, je větší než všichni a z Otcových rukou je nemůže vyrvat nikdo. Já a Otec jedno jsme.“

LITURGICKÉ TEXTY 5. NEDĚLE VELIKONOČNÍ

1. ČTENÍ – SKT 14,21B-27

Čtení ze Skutků apoštolů.

Pavel a Barnabáš se vrátili do Lystry, Ikónia a do Antiochie. Utrzovali tam učedníky a povzbuzovali je, aby byli ve víře vytrvalí, protože do Božího království vejdem jen tehdy, když hodně vytrpíme. V jednotlivých církevních obcích jim po modlitbě a postu ustanovili starší a poručili je Pánu, v kterého uvěřili.

Potom prošli Pisídií a Pamfýlií a hlásali slovo Páně v Perge. Pak odešli do Atálie. Odtamtud odpluli lodí do Antiochie, kde byli kdysi doporučení milosti Boží k dílu, které teď ukončili.

Když tam přišli, svolali církevní obec a vypravovali, co všechno Bůh s nimi vykonal a jak otevřel bránu k víře pohanům.

ŽALM 145

Milosrdný a milostivý je Hospodin, – shovívavý a plný lásky. – Dobrotivý je Hospodin ke všem – a soucit má se všemi svými tvory. Ať tě chválí, Hospodine, všechna tvá díla – a tvoji zbožní ať

tě velebí! – Ať vypravují o slávě tvého království, – ať mluví o tvé síle! Aby poučili lidi o tvé moci, – o slávě tvé vznešené říše. – Tvé království je království všech věků – a tvá vláda trvá po všechna pokolení.

2. ČTENÍ – ZJ 21,1-5A

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, viděl jsem nová nebesa a novou zemi – dřívější nebesa a dřívější země zmizely, ani moře už není.

A uviděl jsem svaté město, nový Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha; bylo vystrojeno jako nevěsta okrášlená pro svého ženicha. A uslyšel jsem od trůnu mohutný hlas: "Hle – Boží stan mezi lidmi! Bůh bude s nimi přebývat; oni budou jeho lidem, a on – Bůh s nimi – bude jejich Bohem. On jim setře každou slzu z očí: nebude už smrt ani zármutek, nářek ani bolest už nebude, protože co dříve bylo, pominulo." A ten, který seděl na trůně, řekl: "Hle – všechno tvořím nové!"

EVANGELIUM – JAN 13,31-33A.34-35

Slova svatého evangelia podle Jana.

Když Jidáš odešel, Ježíš řekl: "Nyní je oslaven Syn člověka a Bůh je oslaven v něm. Je-li Bůh v něm oslaven, oslaví Bůh i jeho v sobě; ano, hned ho oslaví.

Dítky, jen krátký čas jsem s vámi. Nové přikázání vám dávám: Milujte se navzájem; jak jsem já miloval vás, tak se navzájem milujte vy. Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku k sobě navzájem."

SLOVO BISKUPŮ ČECH, MORAVY A SLEZSKA K NEDĚLI DOBRÉHO PASTÝŘE

Bratři a sestry, a především vy, mladí přátelé,

tuto neděli církev slaví **Neděli Dobrého pastýře**, která je již tradičně spojena s **modlitbami za nová povolání** ke služebnému kněžství, ale také k zasvěcenému životu. Evropa, ale i naše země, se potýká v poslední době s nedostatkem duchovních povolání, která jsou tak důležitá pro život církve, Kristova těla.

Po dvou „covidových“ letech jsme letos opět mohli slavit největší svátky normálním způsobem a bylo krásné vidět, jak se naše kostely zaplnily těmi, kteří toužili prožít a oslavit Kristovu oběť i zmrtvýchvstání. Kristova láska se dotýká lidských srdcí i ve 21. století a věříme, že i dnes oslovuje muže i ženy a zve je k celoživotnímu následování a službě.

V tomto období se mnozí připravují k maturitě a my, vaši pastýři, také vás vyzýváme, abyste neodporovali možná jen velmi jemnému volání, kterým vás náš Pán k sobě přitahuje. Vězte, že vás chce ve své službě učinit šťastnými a užitečnými pro druhé! A i když termín pro odevzdání přihlášek do semináře je u konce, vězte, že žádný biskup ani v těchto dnech a týdnech vás neodmítne a rád se s vámi setká. Církev vás potřebuje!

Obracíme se také na vás, všechny věřící, abyste se v našich farnostech, v rodinách i sami osobně na tento úmysl intenzivně modlili. Zveme vás k modlitbě a moc o ni prosíme! Sám Pán přece říká: „Proste proto Pána žně, ať vyšle dělníky na svou žeň!“ (Mt 9,37). Zvláště doporučujeme adoraci eucharistického Pána, Denní modlitbu církve nebo modlitbu růžence.

Spolubratry kněze vyzýváme, aby na tento úmysl slavili mše svaté a tuto prosbu pravidelně zařazovali mezi přímluvy.

Věříme, že Pán naše modlitby vyslyší a naší církvi nebudou chybět ti, kteří hlásají Boží slovo, vysluhují svátosti a vedou lid do Božího království.

Všem vám žehnáme

Vaši čeští a moravští biskupové

„Což nám srdce nehořela, když k nám na cestě mluvil
a odhaloval smysl Písma?“ (Lukáš 24,32)

DOBA VELIKONOČNÍ

S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J., čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ PO 4. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 9. KVĚTNA 2022

Ježíš řekl: „Amen, amen, pravím vám: Kdo nevchází do ovčince dveřmi, ale vniká tam jinudy, to je zloděj a lupič. Kdo však vchází dveřmi, je pastýř ovcí. Vrátný mu otevře a ovce slyší jeho hlas. Volá své ovce jménem a vyvádí je. Když všechny své ovce vyvede, jde před nimi a ovce ho následují, protože znají jeho hlas. Za cizím však nikdy nepůjdou, ale utečou od něho, protože hlas cizích neznají.“ Ježíš jim pověděl toto přirovnání, ale oni nepochopili, co jim tím chce říci. Ježíš proto řekl znovu: „Amen, amen, pravím vám: Já jsem dveře k ovcím. Všichni, kdo přišli přede mnou, jsou zloději a lupiči, ale ovce je neuposlechly. Já jsem dveře. Kdo vejde skrze mne, bude zachráněn; bude moci vcházet i vycházet a najde pastvu. Zloděj přichází, jen aby kradl, zabíjel a působil zkažení. Já jsem přišel, aby měly život a aby ho měly v hojnosti.“ (Jan 10,1-10)

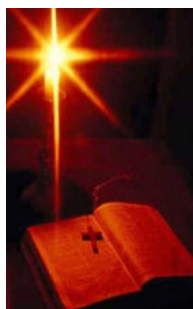
Já jsem dveře k ovcím. V gotických katedrálách bývá nad hlavními dveřmi reliéf Krista. Je to ilustrace k tomuto textu evangelia. A přece tato pravda neodpovídá mentalitě mnoha lidí. Ti spíš přijmou tolerantní mínění vyslovené v Lessingově poezii Moudrý Nathan. Bohatý Žid měl odpovědět muslimskému kalifovi, která víra je pravá: muslimská, křesťanská či židovská. V odpovědi měl být zaskočen a dostat velkou pokutu. On se z toho vytočil vypravováním, že jeden otec měl drahocenný prsten, ale tři syny. Dal udělat dva jiné prsteny falešné, ale každému synovi řekl, že ten pravý dostal on. Naučení? Každý se spasí podle své víry v Mojžíše, Mohameda nebo Krista. My křesťané nechceme být méně snášenliví, ale přesto věříme, že cesta k Bohu vede jenom a výlučně skrze Krista. Uznáváme však, že jsou s ním tajemně spojeni i ti, kdo ho neznají, a on chce spasit i je, když konají dobré.

Já své ovce volám jménem. I u nás je zvykem dávat domácím zvířatům jména. Stávají se tak našimi vlastními, patří do našeho domu a skoro jakoby k rodině. Hebrejský výraz „dávat jméno“ vyjadřuje víc. Je to výraz svrchovanosti. Podle Genese Bůh přivedl stvořené živočichy k Adamovi, aby jim dal jména, je totiž jejich pánem, mají mu sloužit (Gn 2,19). Ale lidem Bůh často změnil jméno, jako např. Abrahámovi (Gn 17,3), Šimonu Petrovi (Jan 1,42). Jménem se totiž určovalo poslání, které kdo dostal. Na Jávě byl ještě

donedávna zvyk měnit jméno, když někdo zvolil nové povolání. Dodnes mění jméno řeholníci při vstupu do kláštera. Právě-li Kristus, že všechny své ovce volá jménem, znamená to, že dává každému jeho vlastní neopakovatelné poslání. Každý je v mozaice Božího království kamínkem, který nesmí vypadnout, protože by porušil celý obraz.

Zloděj přichází, aby kradl, zabíjel a působil zkázu. U kočovníků, jejichž majetkem je stádo, se krádeže vyskytovaly hlavně na dobytku. Říkají, že i dnes, tam kde jsou stáda ovcí, se ovce poměrně lehko kradou. Zloději otráví hlídací psy, zvířata naloží na vozy a ujedou. V duchovním životě představují jako zloděje zlého ducha. Nemá totiž vůbec nic svého. Všecko, co existuje, stvořil Bůh. Dábel si to falešně připisuje. Kolik ukradne Bohu duší? Těžko dovedeme říci. Ale ze zkušenosti víme, kolik krásných životních okamžiků nám zlý duch ukradne. Mohli jsme udělat tolik dobrého, a zatím jsme čas promarnili jako marnotratní synové (srv. Lk 15). Obchodníci říkají, že čas jsou peníze. Nedají se proto snadno o něj připravit. Pro nás je čas možnost k dobru. A přece se nám někdo stále snaží jej ukrást zbytečnými zájmy a problémy. Nezbyvá, než dávat stále pozor, aby všecko, co k nám přichází, šlo do srdce pravými dveřmi, a těmi je Kristus.

ÚTERÝ PO 4. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 10. KVĚTNA 2022

V Jeruzalémě se konala slavnost posvěcení chrámu. Bylo to v zimě. Ježíš chodil v chrámě v Šalomounově podloubí. Židé se kolem něho shlukli a řekli mu: „Jak dlouho nás chceš držet v napětí? Jsi-li ty Mesiáš, řekni nám to otevřeně!“ Ježíš jim odpověděl: „Řekl jsem vám to, a nevěříte. Skutky, které konám ve jménu svého Otce, vydávají o mně svědectví. Ale vy nevěříte, protože nepatříte k mým ovčím. Moje ovce slyší můj hlas; já je znám a ony jdou za mnou. Já jim dávám věčný život. Nezahynou navěky a nikdo mi je nevyrvá z rukou. Můj Otec, který mi je dal, je větší než všichni a z Otcových rukou je nemůže vyrvat nikdo. Já a Otec jedno jsme.“ (Jan 10,22-30)

Jsi-li Mesiáš, řekni nám to otevřeně. Ježíšovo vystoupení, jeho činnost, nutně vedly k položení otázky, jež zazněla v dnešním evangeliu. Celé dějiny Izraele jsou totiž mesiášské, plné očekávání, v duchu Božích příslibů. Doba Ježíšova pak byla politicky i sociálně napjatá. Mezi lidem rostlo snadno přesvědčení, že se musí slíbený Mesiáš objevit právě nyní. V jaké formě? Všeobecně řečeno má být osvoboditel. Ale jaký? Politický? Sociální? Národnostní? Dříve, než se Ježíš za Mesiáše prohlásí, musí upřesnit jeho pojem. Čím má být? Jeho vyjasnění nezněla v uších davu líbivě. Vyznává, že je Syn Otce. Asi posluchači pokrčili rameny. Čekali něco jiného. A přece právě tento titul naplňuje dějiny Izraele. Jsou celé mesiášské. Bůh totiž považoval syny Abrahámovy za národ, který si zvlášť vyvolil, aby jim byl jako Otec. V jakém smyslu se tomu má rozumět? Na počátku to zní jenom obrazně, metaforicky. Ale stává se ten výraz stále a stále hlubším, až se nakonec objeví Mesiáš jako pravý Syn nebeského Otce. A jaký smysl to má pro nás? V krátkosti se dějiny

Izraele uskutečňují i v našem životě, naplní se, až i my pochopíme, že jsme synové Otce.

Skutky, které konám, vydávají o mně svědectví. Rozumní lidé nevěří snadno slovům, zvláště, když někdo ujišťuje o velkých věcech. Chtějí vidět skutky. Jaké skutky se očekávají od Mesiáše? Ti, kteří čekali hmotné zlepšení, byli ovšem nadšeni, když Ježíš zástupy zázračně nasýtil (srv. Mt 15, 32-39). Ale byli napomenuti, že to není to pravé. Řeči o politickém osvobození se Ježíš zásadně vyhýbal. Řekl-li, že je Syn Otce, že on a Otec jsou jedno (Jan 10,30), dokazuje to tím, že koná skutky Otce. I my musíme často dělat skutky, které nejsou naše, ale někoho jiného. Nejlépe je to vidět v totalitních režimech. Tam například dá strana rozkaz a prostředky k uskutečnění, jednotlivec nesmí odporovat. Jeho skutky vydávají svědectví straně, ne jemu. Jaký je rozdíl mezi takovou poslušností a poslušností Bohu? Ta první ponižuje, dělá z člověka otroka, nástroj. Poslušnost Bohu naopak osvobozuje. Kdo dělá skutky Boží, stává se víc člověkem a přitom Božím synem.

Moje ovce uposlechnou mého hlasu. Já jim dávám věčný život. Skutky jsou naše, nejsou moje „já“. Socha není sochař. Může se prodat, odvézt jinam, on však zůstane na místě. A přece to rozdělení mezi umělcem a jeho dílem není úplné. On se stal sochařem právě proto, že udělal sochu. Kdyby namaloval obraz, byl by malířem. Hudbou se člověk stává hudebníkem, prací s obleky krejčím. Ten, kdo dělá přitom vůli nebeského Otce, stává se Božím. Skrze skutky také člověk překonává svůj osobní věk. Platón umřel před víc než dvěma tisíci lety, ale žije dodnes ve svých spisech, které se vydávají, předkládají, studují. O velkých umělcích říkáme, že se ve svých dílech zvěčnili. Je to pravda, ale jenom v jistém, obrazném slova smyslu. Ten, kdo se konáním Boží vůle stal Božím synem, stal se věčným v plném a pravém slova smyslu, má život věčný, protože je spojen s dílem Krista, věčného Syna věčného Otce.

STŘEDA PO 4. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 11. KVĚTNA 2022

Ježíš zvolal hlasitě: „Kdo věří ve mne, věří ne ve mne, ale v toho, který mě poslal; a kdo vidí mne, vidí toho, který mě poslal. Já jsem přišel na svět jako světlo, aby žádný, kdo věří ve mne, nezůstal v temnotě. Kdo moje slova poslouchá, ale nezachovává, toho já nesoudím; vždyť jsem nepřišel, abych svět soudil, ale abych svět spasil. Kdo mnou pohrdá a moje slova nepřijímá, má svého soudce: to slovo, které jsem hlásal, bude ho soudit v poslední den. Neboť já jsem nemluvil sám ze sebe, ale Otec, který mě poslal, ten mi dal příkaz, co mám říkat a co hlásat. A já vím, že jeho příkaz je věčný život. Co tedy já mluvím, mluvím tak, jak mi to pověděl Otec.“ (Jan 12,44-50)

Nepřišel jsem, abych svět soudil, ale spasil. Známe mnoho obrazů posledního soudu. V gotických katedrálách bývají na zadní stěně, ale uvnitř. Na Athosu a v rumunských kláštorech je vidíme na vnější straně, nad portálem. Většinou se inspiroují klasickým textem Matoušova evangelia (Mt 25,31-46). Slovo "soud" je ostatně v Písmu časté, je to typicky biblický pojem. Bůh soudí národy i jednotlivce. Ale je zajímavé, že se např. autoři žalmů Božího soudu nebojí. Svolávají ho na zemi i na sebe sama: "Sud' mě, Bože, a rozřeš můj

případ!" (Žl 43,1). I dnes se dobrovolně utíkají k soudu ti, kdo doufají, že tam najdou ochranu proti utiskovatelům. Boží soud je tedy velmi podobný ideji spásy od Boha. Tak soudí i Kristus. Stále dává možnost se spasit. A poslední soud? I ten je souhrn dějin, všeho, co Kristus vykonal, aby lidi spasil. Odsoudí se sami ti, kdo pomocnou ruku Boží odmítají.

Kdo mnou pohrdá a moje slova nepřijímá, má svého soudce. Na středověkých obrazech posledního soudu uvidíme často namalované anděly, jak svrhávají odsouzené do věčného ohně. V jedné příručce k umění bylo toto vysvětlení. Všem malířům se protivila myšlenka, že by Kristus, vtělená dobrota, mohl někoho zavrhnout. Nelíbí se tuze Michelangelovo pojetí v Sixtinské kapli. Proto umělci svěřují tuto nepřijemnou práci andělům. Kristus sedí na trůně, jako by to ani neviděl. Autor tohoto vysvětlení má, jak vidět, dobrou vůli vysvětlit lidsky tvrdou pravdu zavržení. Ale mysleli středověcí malíři opravdu takto? Daleko teologičtější je vysvětlení obrazné. Andělé jsou symbolem Božích přikázání. Ta sama už jsou soudem. Kdo špatně vypočítal početní úkol, matematika sama ho odsoudí. Vraha odsuzuje vražda sama, zloděje krádež. Úkol přikázání je rozlišit mezi dobrem a zlem.

Příkaz znamená věčný život. Dnešní lidé nemají rádi příkazy, ani lidské ani Boží. Odůvodňují to tím, že žijeme v době svobody a že sám Kristus nás vysvobodil od jha zákona (Řím 2-3). Je ovšem v takových všeobecných tvrzeních mnoho nedorozumění. Vždyť zákony jsou různé: přirozené a uložené svobodným rozhodnutím zákonodárce, Božské a lidské. Přirozené zákony nejsou vlastně nic jiného než to, že si uvědomíme rytmus přírody: tak a tak náš žaludek tráví, tak a ne jinak bije normální srdce. Jejich zákonitý chod zaručuje život. Zákony pozitivní jsou rozumnou smlouvou: My na silnici pojedeme zprava a vy z druhé strany, abychom se nesrazili a nepřišli o život. A zákony Boží? Jsou požadavky, pravidla života věčného. Kdo si uvědomí tento smysl příkazů, nevidí je jako něco, co se „ukládá“, ale spíš jako to, co sám hledá, aby si bezpečněji uspořádal život.

Každodenně se, bratři a sestry, setkáváme s tolika věcmi, informacemi, zprávami, různými pomluvami, až nám z toho hlava třeští. Všichni chtějí zaujmout naši pozornost: učitel ve škole, spolupracovníci v práci, rodiče doma, a k tomu ještě sdělovací prostředky jako je televize, rádio, internet. Mládež se proti množství slov brání tím, že nosí sluchátka na uších. generace jejich rodičů se už naučila vypínat, přijímat a rozlišovat mezi informacemi. No a duchodci už většinou špatně slyší a tak nevědí ani o čem je řeč. Proto dnes již slovo tak málo váží a platí. Lidské slovo nic neznamená. Řekli bychom, že dnes jde o devaluaci slov. Mohlo by se stát, že bychom to lidské slovo ztotožnili s Božím slovem, které zachraňuje duše, jak jsme slyšeli v evangeliu. Nedejme si nic namlouvat od člověka, ale spoléhejme na Boha a jeho slovo, které je pravda a neklame.

ČTVRTEK PO 4. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 12. KVĚTNA 2022

Když Ježíš umyl učedníkům nohy, řekl jim: „Amen, amen, pravím vám: Služebník není víc než jeho pán, posel není víc než ten, kdo ho poslal. Když to víte, blaze vám, jestliže podle toho jednáte. Neříkám to o vás o všech. Já vím, které jsem si vyvolil. Ale ať se naplní výrok Písma: `Ten, kdo jí můj chléb, zvedl proti mně patu.' Už teď vám to říkám, dříve než se to stane, abyste uvěřili, až se to stane, že já to jsem. Amen, amen, pravím vám: Kdo přijímá toho, koho já posílám, přijímá mne; kdo však přijímá mne, přijímá toho, který mě poslal.“ (Jan 13,16-20)

Služebník není víc než pán. Termín "služba Bohu" není dnes moderní. Změnil se totiž pracovní poměr. Číšník v restauraci nebo obchodník, který zákazníka obslouží je možná větší pán, než ten, kdo tu službu přijímá. Nabízí prostě svou práci, ale necítí se poddaným. Ateisté po ruské revoluci vytýkali církvi, že se její slovník nezměnil a že tedy zdůrazňováním služby Bohu utvrzuje v lidech staré přežitě pojmy. Kdybychom brali takové námitky příliš doslova, museli bychom změnit mnoho biblických pojmů. proč se např. modlit "Hospodin je můj pastýř" (Žl 23,1), když už dnes pastýře nevidíme. Proč by měl Bůh kralovat, když dnešní zbytek králů už nemá královskou moc? Výrazy o Bohu jsou všechny metaforické. Obrazy pak vznikají ve svém typickém prostředí. Slovo služebník, vzato ve smyslu tehdejší, vyjadřuje naši závislost na Bohu. To ovšem nemůže nikdo popřít. Je však důležité si uvědomit, jak se ta závislost konkrétně projevuje.

V čem je pán větší než služebník? V profánní společnosti je pán větší, protože nemusí pracovat, nechává námahu sluhům. Kristus je naopak větší, protože převážnou část práce vzal na sebe. Je pochopitelně také větší jeho odměna. Vystoupil k Otci do slávy. Ty, kteří s ním pracovali, bere s sebou, dává jim podíl. To však je jeho odměna na věčnosti. Zde na zemi ho stíhalo neporozumění, pronásledování, smrt. Bude tedy stejná pozemská „odplata“ stíhat i ty, kdo jsou s ním. Hlavně na tento prvek chce dát Ježíš důraz přirovnáním pána a sluhy. Patří k sobě, spojili se jejich osudy. Služebníci, kteří to pochopili, od té chvíle svého pána co nejvíc napodobí, v jeho životě vidí ideální obraz osudů svých i proroctví do budoucna. Lidé rádi chodí k věštcům, aby se dozvěděli, co je čeká. Dívejme se na život Kristův. Tam se dozvíme, jak bude s námi.

Služba Bohu. Výraz „služba Bohu“ byl velice v oblibě v barokní době. Proto se např. tak často vyskytuje u sv. Ignáce z Loyoly. Tenkrát totiž mnoho mladých lidí chodilo do světa, aby si našli dobrou službu. Čím vyšší pán ho vzal, tím nadějnější kariéru mladík začal. V té době byla také velice oblíbená legenda o sv. Kryštofu, který nosil přes vodu lidi, až nakonec přenesl samého Krista. (*Christophoros* znamená: nesoucí Krista.) Podle této legendy se mu Kristus zjevil jako malé dítě a prosil o přenesení. Břímě bylo tedy lehoučké. Ale najednou jej chlapec začal tížit, Kryštof klesal pod vodu. V tom okamžiku se mu Kristus dal poznat a pokřtil jej. Ze služby lidem tedy přešel ke službě Kristu. I když ho tížila, udělala ho světcem. Legendy mají výhodu, že vyjádří pravdu obrazem, a proto byly u prostých lidí oblíbeny.

PÁTEK PO 4. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 13. KVĚTNA 2022

Ježíš řekl svým učedníkům: „Ať se vaše srdce nechvěje! Věříte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků. Kdyby nebylo, řekl bych vám, že odcházím vám připravit místo? A když odejdu a připravím vám místo, zase přijdu a vezmu si vás k sobě, abyste i vy byli tam, kde jsem já. Cestu, kam já jdu, znáte.“ Tomáš mu řekl: „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak můžeme znát cestu?“ Ježíš mu odpověděl: „Já jsem cesta, pravda a život.

Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne.“ (Jan 14,1-6)

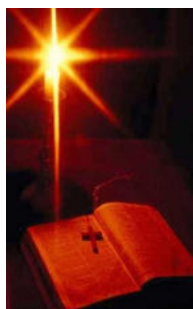

Já jsem cesta. Často se přirovnává život k cestě. Tím snazší bylo toto přirovnání pro semity, kteří byli nomádi a kteří se každou chvíli dávali na novou cestu. Zkušený šejk, vůdce karavany byl v tomto případě důležitou osobou a bylo potřeba se na něho úplně spolehnout. Kdo by se mohl později oddělit? Typické téma Starého zákona je, že Bůh vede svůj lid na cestě jeho dějin, buď on sám nebo skrze svého anděla, nebo své zástupce na zemi. Vzpomínka na léta prožitá s Bohem na cestě z Egypta dala vznik tzv. svátku stánků. I v Novém zákoně je téma cesty živé od počátku. Jan Křtitel ohlašuje nový Exodus: "Připravte cesty Páně!" (Lk 3,4) Ježíš je nový Mojžíš. Ale svůj úkol naznačuje důraznějšími slovy. Neříká, že jenom vede po nových cestách, ale že je zosobněná cesta: "Já jsem cesta". Jak tomu máme rozumět? Vede nás k Otci skrze své lidství, svým příkladem a celou svou osobou. Není žádný jiný způsob, jak dojít k Bohu, jenom skrze něho.

Cesta a vůdce. V moderní době mají cesty velkou důležitost. Industrializace, obchod, blahobyt společnosti je bez nich nemyslitelný. Proto se plánuje jejich síť. Máme mapy, na kterých jsou přesně vyznačeny všechny výjezdy a spoje. Kdo se vydává na neznámou cestu, studuje předem plán své pouti a jeho detaily. Tato vnější okolnost působí i na naši mentalitu, utváří náš postoj k životu. Považujeme za rozumné, aby si mladý člověk, který se rozhoduje v životě, načrtl pevně program své budoucí cesty. Nejdříve se připravím jistým studiem, potom začnu s tou a tou prací, potom upravím své poměry rodinné atd. Takové plánování je ovšem velmi rozumné. Bohužel nebo bohudík nikdy v životě přesně nevyjde. Máme dojem, jako by si s námi Boží prozřetelnost hrála. Normálně se nám nesplní právě to, nač jsme se nejvíc těšili. Ale plyne z toho velké naučení pro život. Naše cesta není mrtvá krajina se sítí autostrád, naše cesta je živý Kristus. S živou osobou neplánujeme, ale důvěřujeme jí a stále s ní rozmlouváme. Jen tak se stane, že nás nevypočitatelnosti z denního života nezklamou, ale stávají se radostným překvapením, které nám připravil přítel.

Společník cesty. Stalo se na jedné z výprav do oblastí pólu. Karavana vědců ztratila cestu. Měli strach, aby někoho neztratili, proto se přepočítávali. Ale stalo se cosi divného. Stále napočítávali o jednoho víc, než jich skutečně bylo. Nevíme, jak to vysvětlit. Ale zajímavou analogii čteme v Písmu. Král Nabuchodonosor dal hodit tři mladé muže do ohnivého prostoru, ale pak napočítal, že jsou tam čtyři, „vzhled čtvrtého je podobný Božímu synu“ (Dan 3,25). V mystickém smyslu tyto zprávy odpovídají zážitkům v našem vlastním životě. V okamžicích, kdy se cítíme opuštěni, kdy jsme ztratili cestu, hledíme spočítat své vlastní síly a s překvapením zjistíme, že jde někdo s námi, že nejsme sami. Je

tak blízko, že se s námi sjednotí. Proto mohl říci sv. Pavel: „Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus (Gal 2,20). Odvodil z toho také praktický závěr. Přesto, že prožíval silně vědomí své vlastní slabosti, nakonec prohlásil: „Všechno mohu v tom, který mi dává sílu“ (Fil 4,13).

SOBOTA - 14. KVĚTNA 2022 - SV. MATĚJ, APOŠTOL

Ježíš řekl svým učedníkům: „Jako Otec miloval mne, tak já jsem miloval vás. Zůstaňte v mé lásce. Zachováte-li moje přikázání, zůstanete v mé lásce, jako jsem já zachovával přikázání svého Otce a zůstávám v jeho lásce. To jsem k vám mluvil, aby moje radost byla ve vás a aby se vaše radost naplnila. To je mé přikázání: Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás. Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život. Vy jste moji přátelé, když děláte, co já vám ukládám. Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co dělá jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, protože vám jsem oznámil všechno, co jsem slyšel od svého Otce. Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a určil jsem vás k tomu, abyste šli a přinášeli užitek a váš užitek aby byl trvalý. Potom vám Otec dá všechno, oč ho budete prosit ve jménu mém. To vám přikazuji: Milujte se navzájem!“ Ježíš řekl svým učedníkům: „Jako Otec miloval mne, tak já jsem miloval vás. Zůstaňte v mé lásce. Zachováte-li moje přikázání, zůstanete v mé lásce, jako jsem já zachovával přikázání svého Otce a zůstávám v jeho lásce. To jsem k vám mluvil, aby moje radost byla ve vás a aby se vaše radost naplnila. To je mé přikázání: Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás. Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život. Vy jste moji přátelé, když děláte, co já vám ukládám. Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co dělá jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, protože vám jsem oznámil všechno, co jsem slyšel od svého Otce. Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a určil jsem vás k tomu, abyste šli a přinášeli užitek a váš užitek aby byl trvalý. Potom vám Otec dá všechno, oč ho budete prosit ve jménu mém. To vám přikazuji: Milujte se navzájem!“ (Jan 15,9-17)

PONDĚLÍ - 16. KVĚTNA 2022 - SV. JAN NEPOMUCKÝ

Ježíš řekl svým apoštolům: „Mějte se na pozoru před lidmi! Budou vás totiž vydávat soudům a bičovat v synagogách, budou vás vodit před vladaře a krále kvůli mně, abyste vydali svědectví jim a také pohanům. Až vás vydají soudu, nedělejte si starosti, jak nebo co máte mluvit, protože v tu chvíli vám bude dáno, co máte mluvit. Neboť to už pak nemluvíte vy, ale mluví skrze vás Duch vašeho Otce. Bratr vydá na smrt bratra a otec syna, děti povstanou proti rodičům a způsobí jim smrt. Budete ode všech nenáviděni pro mé jméno. Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen. (Matouš 10,17-22)

ÚTERÝ PO 5. NEDĚLE VELIKONOČNÍ - 17. KVĚTNA 2022

Ježíš řekl svým učedníkům: „Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne ten, který dává svět, já vám dávám. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí. Slyšeli jste, že jsem vám řekl: ‘Odcházím’ a ‘(zase) k vám přijdu.’ Kdybyste mě milovali, radovali byste se, že jdu k Otci, neboť Otec je větší než já. Řekl jsem vám to už teď, dříve než se to stane, abyste uvěřili, až se to stane. Už s vámi nebudu mnoho mluvit, protože přichází vládce tohoto světa.

Proti mně však nezmůže nic. Ale ať svět pozná, že miluji Otce a jednám, jak mi Otec přikázal.“ (Jan 14,27-31)

Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám. Pokoj, mír je jeden z mesiášských příslibů Starého zákona. Vykupitel bude „Kníže pokoje“ (Iz 9,6). Jeho předobrazem byl král Šalamoun. Jeho otec David vedl mnoho válek, proto nemohl Bohu postavit chrám. Toto dílo provedl Šalamoun právě proto, že panoval v míru. Židé vedli v historii mnoho válek, zažili okupace cizími mocnostmi, deportace, vnitřní rozbroje a rozpad na dvě říše. Není divu, že toužili po trvalém míru a že si jej slibovali od Mesiáše. Ježíš ovšem slib vyplňuje, ale dělá to svým zvláštním způsobem, jako u všech ostatních příslibů: není to vyplnění hmotné, ale duchovní. Jeho pokoj musí být větší dar, než existence silné armády na hranicích, která by odrážela každého nepřítele. Je-li království Boží uvnitř člověka (Lk 17,21), pak i mír mesiášský je především v srdci.

Ne ten, který dává svět, já vám dávám. Řekneme-li, že je mír Kristův vnitřní a ne zevnější, je to pravdivé. Ale mohlo by to být neúplné. Vždyť o vnitřní pokoj uprostřed hluku vnějšího světa usilovalo a usiluje mnoho tzv. kvietistických směrů. Už antičtí stoikové chtěli naučit lidi, aby se stali „apatickými“, necitlivými k věcem, které jiné lidi rozčilují a vyvádějí z míry. Indičtí jogíní učí vybírat si mezi různými vlivy, které na nás působí, jenom ty, které nás uklidňují. Podaří se to úplně, je to možné? Přivádí nás z klidu všechno to, k čemu nemůžeme najít kladný poměr, s čím se nemůžeme, jak správně říkáme, smířit, tj. přijmout s mírem. Existuje nějaká metoda, která by nás to naučila, když je ve světě tolik utrpení a zla? Kristus ji učí. Je to jeho kříž, znamení míru tam, kde jsou rozpory, vědomí, že milujícím Boha všechno pomáhá k dobrému (Řím 8,28).

Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí. Stoikové označovali čtyři hlavní vášně, které ruší mír srdce: rozkoš, žádostivost, smutek a strach. Buď nás potká něco milého, nebo nemilého. Příjemné zážitky vyvolají pocity rozkoše, nepříjemné smutek. Ale my myslíme i do budoucna. Toužíme po příjemném, to je žádostivost, nebo se lekáme, že nás potká nepříjemnost, máme strach. Vypuď ze srdce tyto čtyři vášně, nebudeš se chvět ani děsit. Tak radili antičtí mudrci. Snadné je ovšem radit, nesebné je takovou radu uskutečnit. Křesťané mají proto svou metodu. V životopise sv. Růženy z Limy se vypravuje tato příhoda. Byla neuvěřitelně bázlivá, jako její matka. Jednou si hrála v altánku v zahradě dlouho večer. Bála se pak potmě jít zahradou do domu. Její matka o ní věděla, ale i ona se bála jít od domu k altánku. Konečně přišel otec, vzal matku pod paždí a zahradou ji dovedl. Malou Růženu přitom napadlo: Má matka se přestala bát, když ji vzal otec pod

paždí. Já bych se měla bát, když mne vede za ruku Otec, který je v nebesích? Od té doby už se skutečně nebála a měla srdce klidné.

STŘEDA PO 5. NEDĚLE VELIKONOČNÍ - 18. KVĚTNA 2022

Ježíš řekl svým učedníkům: „Já jsem pravý vinný kmen a můj Otec je vinař. Každou ratolest na mně, která nenese ovoce, odřezává, a každou, která nese ovoce, čistí, aby nesla ovoce ještě více. Vy jste už čistí tím slovem, které jsem k vám mluvil. Zůstaňte ve mně, a já (zůstanu) ve vás. Jako ratolest nemůže nést ovoce sama od sebe, nezůstane-li na kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně. Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce, neboť beze mne nemůžete dělat nic. Kdo nezůstane ve mně, bude vyhozen ven jako ratolest; uschne, seberou ji, hodí do ohně - a hoří. Zůstanete-li ve mně a zůstanou-li ve vás moje slova, můžete prosit, oč chcete, a dostanete to. Tím bude oslaven můj Otec, že ponese mnoho ovoce a osvědčíte se jako moji učedníci.“ (Jan 15,1-8)

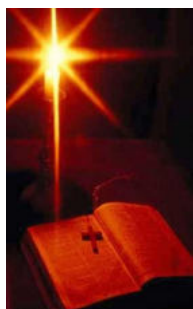
Vinný kmen a ratolesti. V katechizmu bývalo tzv. šest základních pravd, které musí každý přijmout, chce-li být křesťanem. Šestá zněla: "Milosti Boží je ke spáse nevyhnutelně potřeba". Přirovnání k vinnému keři a výhonkům tuto pravdu vysvětluje jednoduše a názorně. Nepotřebuje vysvětlení, pokud jde o princip. Spíš se naskýtá praktická otázka: Jak spojení s Kristem posilovat, aby byl skutečně jakoby "kmen" našeho života. Živočišné organizmy mají cévy, kterými proudí krev do údů. I v rostlinách je něco podobného, míza proniká z kořene až do posledního lístku. Cévy spojené s Kristem jsou všechny prostředky ke spasení: víra, skutky, svátosti. Zvláště se toto přirovnání dobře hodí na přijímání svátostí. Křtem jsme "naočkováni" na strom Kristův. Byli jsme cizí větev, ale srostli jsme s ním (Řím 6,4). Přijímání eucharistie je jakoby transfuze Kristova života v náš ochabující organizmus, zpověď je ošetření a podvázání větve, která se nalomila. Všechno tedy má jeden a týž cíl: být s Kristem a v něm.

Oddělení ode mne nemůžete dělat nic. V teologii se rozlišují tzv. přirozené vlastnosti člověka a dary nadpřirozené. Poznání rozumové, síla vůle, touha učít se apod. patří k tomu, aby byl člověk člověkem. Víra, naděje a láska jsou naopak dary nadpřirozené, síla milosti Boží v nás. Toto rozlišení je velice užitečné, ale nesmí se upřílišňovat. Mluví se dnes o tzv. lidských právech, lidských povinnostech a ctnostech, které mají mít všichni bez ohledu na náboženství. I ateisté mají být pravdiví, poctiví, šetřit životy i majetek jiných. Ale tento humanismus, i když je ušlechtilý, je uskutečnitelný? Může být člověk člověkem bez Krista? Otcové církve tomu nevěřili. Člověk je stvořen „podle obrazu Božího“ (Gn 1,26), tj. podle Krista, který první je prototyp všech. Bez něho tedy nikdo nedokáže být člověkem, jak má být, ani zde na zemi.

Zůstanete-li ve mně, zůstanou ve vás moje slova. Je-li toto ztotožnění s Kristem nutné k tomu, abychom dokázali vyplnit lidské povinnosti, tím nutnější je k tomu, abychom nesli

světu víru v něho. Všichni, kdo konají apoštolský úřad, si toho jsou plně vědomi. Nedá-li Kristus sílu jejich slovům, budou znít jenom jako zvučící kov a řinčící zvon (srv. 1 Kor 13,1). Ale i u tzv. obyčejných věřících pozorujeme zvláštní jev. Někteří řeknou jenom pár slov, domluví mírně druhému a má to účinek. Jiní si naopak stěžují, že na jejich slova nikdo nedbá. Říkáme, že to záleží na umění mluvit, na vlohách pro styk s druhými. Nezapomínejme však, že je tu i jiný, a to nejdůležitější prvek: je-li v jejich slovech Kristus mluvící jejich jazykem.

ČTVRTEK PO 5. NEDĚLE VELIKONOČNÍ - 19. KVĚTNA 2022

Ježíš řekl svým učedníkům: „Jako Otec miloval mne, tak já jsem miloval vás. Zůstaňte v mé lásce. Zachováte-li moje přikázání, zůstanete v mé lásce, jako jsem já zachovával přikázání svého Otce a zůstávám v jeho lásce. To jsem k vám mluvil, aby moje radost byla ve vás a aby se vaše radost naplnila.“ (Jan 15,9-11)

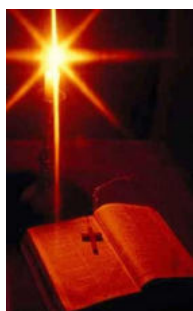
Jako Otec miloval mne, tak já jsem miloval vás. O lásce se mluví mnoho. Je předmětem nesčíslného počtu písní, románů, filmů. Přesto však není lehké říci, co se láskou rozumí. Pokusil se o to Platon v pověstném dialogu *Symposium*. Vypravuje tam nejprve báji, jak se láska zrodila. Bůh Eros nepatří mezi pravé nebešťany. Narodil se z matky Bída a z otce Nebe. Bída nemá nic, ale vidí nebe nad sebou. Touží po něčem dobrém a krásném. Milujeme to, co nemáme. Ty touhy jsou ovšem různé: přáli bychom si dobré jídlo, hudbu, přitele, vědění. Podle Platona je člověk tak velký, jak velká je jeho láska. Miluje-li hudbu, je hudebník. Ale miluje-li Boha, je muž Boží. Je to krásná nauka. Ale nemůže vyjádřit plnost lásky křesťanské. Podle Platona totiž Bůh nemiluje a nemůže milovat svět a lidi. Nic totiž nepotřebuje, tedy po ničem netouží. Evangelium nás učí jinak: "Tak Bůh miloval svět, že vydal svého vlastního Syna" (Jan 3,16). jde tu tedy o jiný druh lásky. není to ta, co hledá, ale naopak ta, co dává ze svého těm, co nemají. Tak miluje Otec Syna, tak Syn miluje své učedníky a tak se máme učit milovat i my.

Zůstaňte v mé lásce. Kdo čtou Písmo řecky, hned si všimnou, že se tam pro lásku užívá jiné slovo než v klasickém jazyce. U starých pohanských autorů je výraz pro lásku *erós*. Písmo užívá jiného slova: *agape*. Byli si tedy autoři dobře vědomi, že jde o dva různé projevy. Jedna je láska lidská. Touha něco nebo někoho mít. „Za trochu lásky šel bych světa kraj ...“ Druhá láska je Boží. Sám ze sebe člověk totiž nemá tolik štěstí, aby je mohl rozdávat na potkání. Podle té druhé lásky poznají lidé, že je někdo Kristovým učedníkem. Tu první mají i pohané. Mnoho se i dnes řeční o lásce. Ale v těch dojemných řečech je nebezpečí, že se nerozlišuje a že se texty evangelia zneužívají ve prospěch banálních programů. Kristus tedy napomíná učedníky, aby zůstali v „jeho lásce“, v té, která je schopna oběti a nečeká zde na zemi odplatu. Ta je ovšem možná jenom ve spojení s ním samým.

Budete-li zachovávat moje přikázání, zůstanete v mé lásce. Často se dnes razí heslo, že láska je víc než přikázání. Dělají pak z toho i ty nejdůležitější aplikace. Tak prý např. žena může přerušit těhotenství, když muž nechce mít v rodině přírůstek, protože láska k muži je víc než přikázání Desatera: „Nezabiješ!“ Samozřejmě nejdou všichni tak daleko, ale poměr lásky a přikázání jim není jasný. Jsou ovšem přikázání jenom lidská. Tam by se zdálo, že se má princip aplikovat. Jednoho přísného asketu v ruském klášteře minulého století přistihli, že v době přísného postu připravil večeři příteli, který přišel z daleka. Odůvodnil to: „Láska je víc než půst.“ Ale může daňový úředník odpouštět poplatky těm, které má rád, a předpisovat je ostatním? To už by byla korupce, protože spravedlnost je výrazem lásky ke všem. Co pak říci o přikázáních Božích? Jsou-li skutečně Boží, pak nemohou být ničím jiným než výrazem Boží lásky, a kdo je zachovává, zůstává v lásce Kristově, která zahrnuje všechny.

Jedna mladá žena se vracela z práce domů novým autem. Na rušné křižovatce zaváhala a narazila do jiného auta. Rozplakala se: jak vysvětlí manželovi, co se stalo? Když hledala doklady, našla tam také lístek papíru, kde bylo pěkným mužským písmem napsáno: "V případě, že by se ti něco přihodilo, nezapomeň, drahá, že mám rád Tebe a ne auto". Lidé jsou víc, než věci. všechno ale kolikrát děláme pro věci, auta, domy, materiální zisk. Kdybychom tolik času, co věnujeme věcem a sobě, dávali druhým, svět by byl krásnější. Sv. Matka Tereza píše, že lidstvo umírá na nedostatek lásky a vzájemné úcty. Nikdo nemá na nikoho čas, jen na sebe". Zůstaňte v mé lásce, říká dnes Ježíš. On je zdroj, ze kterého máme čerpat, abychom milovali nejen sebe, ale i své bližní.

PÁTEK PO 5. NEDĚLE VELIKONOČNÍ - 20. KVĚTNA 2022

Ježíš řekl svým učedníkům: „To je mé přikázání: Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás. Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život. Vy jste moji přátelé, když děláte, co já vám ukládám. Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co dělá jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, protože vám jsem oznámil všechno, co jsem slyšel od svého Otce. Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a určil jsem vás k tomu, abyste šli a přinášeli užitek a váš užitek aby byl trvalý. Potom vám Otec dá všechno, oč ho budete prosit ve jménu mém. To vám přikazuji: Milujte se navzájem!“ (Jan 15,12-17)

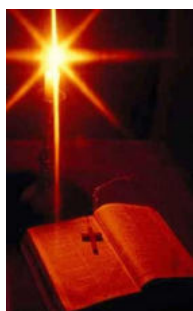
Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život. Dokonalost je v lásce. Láska v plném smyslu je dar Ducha svatého. Jak však dokážeme, že máme Ducha svatého? Je to Bůh. Udělá-li člověk něco, co přesahuje lidské síly, předpokládáme, že je v něm Boží síla. Tu viděli první křesťané především v mučednících. Hlavní lidský pud nás vede k tomu, abychom si za všech okolností zachovali vlastní život, je to pud sebezáchovy. Obětuje-li někdo dobrovolně život pro Krista a pro bližního, je to projev života vyššího, nesmrtelného. Proto se mučedníci hned uctívali jako svatí. Ale co ostatní,

které k takovému svědectví Bůh nevolá? I oni v denním životě obětují své životy pro druhé, když pro ně pracují, když jim pomáhají na úkor sebe. I oni tedy mají lásku a Duch svatý je v nich.

Vy jste moji přátelé, když děláte, co vám ukládám. Někdy se klade otázka, jaký je rozdíl mezi láskou a přátelstvím. Odpovídáme, že je láska všeobecný postoj křesťana, má milovat všechny. Přátelství uskutečňuje tuto lásku v užším kruhu, prožívá ji intenzivněji. Předpokládá intimnější vztahy, častější setkání. Přátelé se scházejí na jistém místě. Bůh je ovšem všude. Jak styk s ním prohloubit, udělat intenzivnější tak, aby se mohlo mluvit o pravém přátelství? V lidském styku se přátelství utužuje, když spolupracují dva či tři na stejném díle. Spolupráce s Bohem má prozaické jméno: zachování příkázání. Co jiného je příkázání než principy, kterými se řídí Boží dílo. Jsou vysloveny, vyjádřeny slovem, abychom je mohli zachytit a spolupracovat tak se stvořením a obnovením světa. Jako spolupracovníci v tak velkém díle se stáváme Božími přáteli.

Vás jsem nazval přáteli, protože vám jsem oznámil všecko. Druhá známka přátelského poměru je vzájemné porozumění. Každý člověk má svá osobní tajemství. Prozradí je přáteli, nikomu jinému. Celý Boží život je neproniknutelné tajemství. Bůh však svá tajemství zjevuje těm, které volá k účasti na vlastním životě. Nyní je to jenom částečně, v odlesku, ale jednou uvidíme všechno ve světle. Arabští mystikové přirovnávají hvězdnaté nebe k velkému koberci, z kterého vidíme jen spodní stranu, kousky zlatých nití. Jednou nám však Bůh ukáže i hořejší stranu plnou barev a zlata. Katoličtí teologové mluví prozaičtěji, ale vyslovují podobnou myšlenku, když říkají, že je víra začátek vidění. Právě proto stále roste. I začátečník se v katechismu naučí, že je jeden Bůh ve třech osobách. Je to pro něho článek zjevení. Ale neví jistě, jak to tajemství proniká do života. Světci naopak přicházeli do vytržení, když na tuto pravdu pomysleli. Rostli v Božím přátelství, a proto lépe chápali a začínali už víc a víc vidět, co Bůh zjevuje těm, kdo ho milují.

SOBOTA PO 5. NEDĚLE VELIKONOČNÍ - 21. KVĚTNA 2022

Ježíš řekl svým učedníkům: „Jestliže vás svět nenávidí, uvažte, že mne nenáviděl dříve než vás. Kdybyste byli ze světa, svět by miloval to, co mu patří. Že však nejste ze světa, ale já jsem vás ze světa vyvolil, proto vás svět nenávidí. Vzpomeňte si na slovo, které jsem vám řekl: 'Služebník není víc než jeho pán.' Když pronásledovali mne, budou pronásledovat i vás. Když zachovali moje slovo, budou zachovávat i vaše. Ale to všechno vám způsobí kvůli mému jménu, protože neznají toho, který mě poslal.“ (Jan 15,18-21)

Kdybyste byli ze světa, svět by se k vám choval přátelsky jako ke svým vlastním. České slovo „svět“ je odvozené. Ve staroslověnštině znamená světlo. Svět je tedy všecko, kam dopadne světlo, co přijde „na světlo Boží“. To pak mohou být věci dobré i zlé. V přídavných jménech však už pozorujeme, jak se k původnímu výrazu přidružuje jiný hanlivý. Je-li něco světového rozsahu, může to být také chvályhodné, nebo ne. Horší je,

řekneme-li o někom, že je světský, nebo dokonce světácký. Čím to je, že se výraz tak zhoršil? Můžeme to objasnit srovnáním s něčím podobným. Všichni máme tělo. Tělesný člověk, v hanlivém slova smyslu, je ten, kdo se stará jenom o svoje tělo a zapomíná, že tělo slouží duševnímu a duchovnímu životu. Podobně se dá říci, že všichni žijeme ve světě. Světsky a světácky však smýšlejí ti, kdo myslí, že všechny hodnoty jsou jenom v tomto viditelném světě, v tomto krátkém životě. V takovém názoru ovšem Kristus a evangelium ruší, je tam cizím prvkem.

Když pronásledovali mne, budou pronásledovat i vás. V době náboženské nesvobody jeden ateistický lékař nechtěl pouštět do nemocnice kněze k umírajícím, že to ruší. Jedna sestra ošetřovatelka mu dala náboženskou knihu, aby se na ni podíval. Ze zvědavosti si skutečně části přečetl a pak dodal: „Nevěděl jsem, že něco takového existuje. Já sice nevěřím, ale ať si tedy věřící dělají podle svého!“ Byl to tedy člověk světský, ale bez nenávisti. O jiném světě než viditelném neměl potuchy. Ale jsou ateisté jiného typu, bojovného. Ti dobře tuší, že existuje i něco jiného, než oni hlásají, cítí podvědomě převahu toho druhého světa. Cítí se proto povinni hájit svůj omezený svět před náboženstvím, které nazvali opiem lidstva. Nadarmo si říkají nevěřící. Kdo nevěří v Boha, nemá důvodu, aby bojoval proti tomu, co neexistuje. Boj proti Kristu a jeho věřícím tedy ve světě tak dlouho bude, dokud tu bude nenávist vůči světu, jak jej zjevuje Kristus.

Když zachovali moje slovo, budou zachovávat i vaše. Je-li ve světě boj, znamená to, že tu jsou síly dvě. Není tedy celý svět proti Kristu a proti jeho učedníkům, ale je tu i silná strana pro něho. To jsou ti, kdo přijali jeho slovo a dodnes přijímají slova církve. Právě v dobách velkých odpadů v krajinách tradičně křesťanských se stává, že se ke Kristu obracejí celé nové národy. Stává se pak, že je apoštolem nové církevní oblasti třeba jenom jeden hlasatel evangelia, jeden panovník, který se dá pokřtít. Jak se něco takového může stát? Otcům církve se to nezdá podivné. Jako Kristus rostl tělesně, tak roste duchovně i jeho slovo v dějinách. Mluví ve svědomí lidí, které chce k sobě povolát. Když pak přijde hlasatel evangelia, třeba i z daleka, ti lidé, kteří slyšeli volání Kristovo ve svém svědomí, najednou pochopí, že evangelium a kázání církve nahlas vyslovuje to, co oni už potají slyšeli v srdci, a proto houfně přijímají Boží slovo. Věříme, že se to projeví i v dnešní době, na prahu nového tisíciletí.

PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA (1. 5. 2022)

PUSTIMĚŘ: 4.700,-Kč; DRYSICE: 2.450,-Kč; PODIVICE: 1.800,-Kč; TOPOLANY: 850,-Kč
Pán Bůh zaplať vám všem, kdo pamatujete na potřeby své farnosti!

FARNÍ INFORMÁTOR, XXIX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.+záznam. 517356351, Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě a na svůj příspěvek u pokladny v kostele – „*Příspěvky na Farní Informátor*“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Díky sponzorům dotovaná cena: **25,-Kč/ks**. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

KATECHEZE O STÁŘÍ

Noemi - spojení mezi generacemi, jež otvírá budoucnosti

(katecheze papeže Františka při generální audienci, náměstí sv. Petra, Vatikán, 20. dubna 2022)

Noemi vyběhla cestou obě své snachy: „Jděte, vraťte se každá do domu své matky.“ (...) Ale Rút jí odpověděla: „Nenaléhej na mne, abych tě opustila a vrátila se od tebe. Kamkoli půjdeš, půjdu, kdekoli zůstaneš, zůstanu. Tvůj lid bude mým lidem a tvůj Bůh mým Bohem. Kde umřeš ty, umřu i já a tam budu pochována. Ať se mnou Hospodin udělá, co chce! Rozdělí nás od sebe jen smrt.“

Rút 1,8.16-17

Dobrý den, drazí bratři a sestry, a buďte vítáni!

Dnes budeme pokračovat v úvahách o starých lidech, o prarodičích, o stáří - to slovo zní špatně, ale ne, staří lidé jsou skvělí, jsou krásní! A dnes se budeme inspirovat nádhernou knihou Rút, klenotem Bible. Rútino podobenství osvětluje krásu rodinných vazeb, které vznikají na základě vztahu mezi manželi, ale které toto pouto přesahují. Pouta lásky, která

jsou schopna být stejně silná a v nichž vyzařuje dokonalost onoho mnohostěnu základních citů, které tvoří rodinnou gramatiku lásky. Tato gramatika vnáší život a generativní moudrost do všech vztahů, které tvoří komunitu. Ve srovnání s Písní písní je kniha Rút jako druhá část diptychu o manželské lásce. Je stejně důležitá a stejně zásadní a oslavuje sílu a poezii, které musí být obsaženy v generačních, příbuzenských, oddaných a věrných poutech, jež obklopují celou rodinnou soustavu. A dokonce se stávají schopnými v dramatických situacích života páru přinést nepředstavitelnou sílu lásky, která je schopna znovu oživit naději a budoucnost.

Víme, že stereotypy o příbuzenských svazcích vzniklých manželstvím, zejména o svazku tchyně a snachy, hovoří proti této perspektivě. Ale právě proto je Boží slovo cenné. Inspirace vírou může otevřít horizont svědectví proti nejběžnějším předsudkům, cenný horizont pro celé lidské společenství. Zvu vás, abyste znovu objevili knihu Rút! Zejména v meditaci o lásce a v katechezi o rodině.

Tato malá kniha obsahuje také cenné poučení o spojení generací: když mládí dokáže obnovit nadšení starších - to je zásadní: když mládí obnoví nadšení starších - a když stáří dokáže znovu otevřít budoucnost zraněnému mládí. Starší Noemi, ačkoli je dojata náklonností svých snach, které ovdověly po jejích dvou synech, je zpočátku pesimistická ohledně jejich osudu v národě, který jim není vlastní. Proto mladé ženy

láskyplně povzbuzuje, aby se vrátily ke svým rodinám a začaly nový život. Říká: "Nemohu pro vás nic udělat." Už to se zdá být aktem lásky: stará žena bez manžela a bez dalších dětí trvá na tom, aby ji snachy opustily. Je to však také určitý druh rezignace: bez ochrany manžela není pro vdovy možná žádná budoucnost. A Rút to ví a této velkorysé nabídce se brání, nechce opustit svůj domov. Pouto, které vzniklo mezi tchyní a snachou, bylo požehnáno Bohem: Noemi nemůže žádat, aby byla opuštěna. Zpočátku se zdá, že Noemi je s touto nabídkou spíše smířená než z ní nadšená: možná si myslí, že toto podivné pouto zvýší riziko pro obě. V některých případech je třeba proti sklonu starých lidí k pesimismu působit láskyplným tlakem mladých.

Ve skutečnosti se Noemi, dojatá Rútinou obětavostí, vymaní ze svého pesimismu a dokonce převezme iniciativu, čímž Rút otevře novou budoucnost. Poučuje a povzbuzuje Rút, vdovu po svém synovi, aby si v Izraeli našla nového manžela. Kandidát Bóaz prokazuje svou ušlechtilost tím, že brání Rút před muži, které zaměstnává. Toto riziko se bohužel vyskytuje i v dnešní době.

Rútino nové manželství je oslavováno a svět je opět v pokoji. Izraelské ženy říkají Noemi, že cizinka Rút má větší cenu než "sedm synů" a že jejich sňatek bude "požehnáním od Hospodina". Noemi, která byla plná hořkosti, dokonce říkala, že její jméno je hořkost, nyní, po smrti, znovu žije... znovuzrozená... a ve stáří pozná radost z účasti na generaci nového zrození. Podívejte se, kolik "zázraků" provází obrácení této staré ženy! Obrací se k závazku dát se s láskou k dispozici pro budoucnost generace zraněné ztrátou a ohrožené opuštěním. Faktory rekonpozice jsou tytéž, které by podle pravděpodobnosti vyvozené zdravým rozumem měly vytvářet nepřekonatelné rozdíly. Víra a láska naopak umožňují jejich překonání: tchyně překonává žárlivost na vlastního syna, která je nebezpečná, láskou k Rútově novému svazku; izraelské ženy překonávají nedůvěru k cizinci (a když to udělají ženy, udělají to všichni); zranitelnost svobodné dívky, která čelí mužské moci, je smířena svazkem plným lásky a úcty.

A to vše jen proto, že mladá Rút zůstala neústupně věrná svazku, který byl vystaven etnickým a náboženským předsudkům. A navážu na to, co jsem říkal na začátku, dnes je tchyně mýtická postava: tchyni neříkám, že ji považujeme za ďábla, ale vždycky ji považujeme za špatnou... A tchyně je matka vašeho manžela, je to matka vaší ženy. Zamysleme se dnes nad tímto pocitem, že čím dál je tchyně, tím lépe. Ne! Je to matka, je stará. Jednou z nejkrásnějších věcí na babičkách je vidět vnoučata, když jejich děti mají děti, ožívají. Dobře se podívejte

na vztah, který máte se svými tchyněmi... ano, někdy jsou trochu zvláštní, ale daly vám mateřství partnera, daly vám všechno. Udělejte jim alespoň radost, aby své stáří prožili šťastně. A ano, pokud mají nějakou vadu, ať ji napraví, i vám tchýním říkám: dávejte si pozor na jazyk, protože jazyk je jeden z nejošklivějších hříchů tchýní, dávejte si pozor.

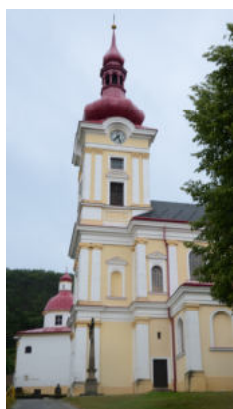

A Rút v této knize přijímá svou tchyni a oživuje ji a stará Noemi se ujímá iniciativy, aby Rút znovu otevřela budoucnost, místo aby se jen těšila z její podpory. Pokud se mladí lidé otevrou vděčnosti za to, co dostali, a staří lidé se chopí iniciativy a znovu se chopí své budoucnosti, nic nezastaví rozkvět Božího požehnání mezi lidmi! Nechte mladé mluvit se svými prarodiči, nechte mladé mluvit se starými, nechte staré mluvit s mladými.

Musíme tento most znovu pevně postavit, je v něm zdroj spásy, štěstí. Kéž nám Pán tímto způsobem pomáhá, aby v rodinách rostla harmonie, ta konstruktivní harmonie, která jde od starých k mladým, ten krásný most, který musíme střežit a nad kterým musíme bdít.

FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE. PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA RODINU SVÉ FARNOSTI:

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYVICE:
číslo účtu: 1560130369/0800

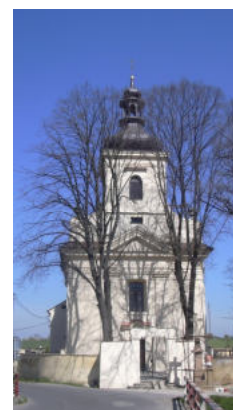
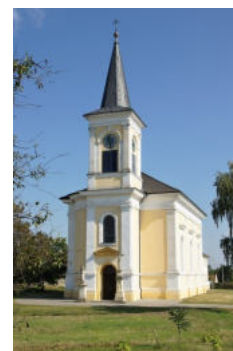
ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800

SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:
josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ZAPLAŤ ZA VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

Velikonoce pravoslavných křesťanů a katolíků východního ritu na Ukrajině

LISA ZENGARINI – VATICAN NEWS

Věřící vycházejí z kostela Svaté Trojice po pravoslavné velikonoční bohoslužbě v přístavním městě Mariupol na jihu Ukrajiny 24. dubna 2022

Navzdory mnoha výzvám k velikonočnímu příměří z celého světa slavili východní křesťané na Ukrajině, kteří se řídí juliánským kalendářem, velikonoční víkend pod neustálou hrozbou bombardování.

Podle zpráv z místních médií byla velikonoční vigilie v různých oblastech Ukrajiny relativně klidná, ale tu a tam pokračovalo ostřelování a boje, konkrétně ve městech Charkov, Mykolajiv, Luhansk, Doněck a Cherson, zatímco ocelárna Azovstal v Mariupolu je stále v ruském obležení.

Navzdory nebezpečí se východním církvím, včetně pravoslavných i řeckokatolických společenství, podařilo v neděli oslavit Zmrtvýchvstání Páně.

Stejně jako během pandemie COVID-19 uspořádala ukrajinská řeckokatolická církev zvláštní online přenosy liturgických bohoslužeb, aby se k oslavám mohli připojit všichni věřící, kteří se kvůli obavám z útoků nemohli zúčastnit osobně.

Lidé skutečně žijí v neustálé tísní. S odkazem na tuto úzkost je Svjatoslav Ševčuk, kyjevsko-haličský arcibiskup, ujistil, že "Kristus prochází našimi zavřenými dveřmi strachu a nejistoty, dokonce i naší bolesti a utrpením". "Prochází tragédií utrpení a všemi nebezpečími války. A přináší nám svou nebeskou radost, aby Ukrajině, svému lidu, každému z nás daroval svůj pokoj," napsala hlava řeckokatolické církve na Ukrajině ve svém velikonočním poselství.

Velikonoční radost zazněla také v pravoslavných chrámech na Ukrajině. "Navzdory utrpení, zkáze a bolesti, které válka přinesla našemu domovu, nám nic nemůže vzít společnou radost, kterou nám dnes v temnotě noci a na úsvitu nového dne v nové Ukrajině přináší Kristovo vzkříšení," uvedl Epifanius, primas autokefální pravoslavné církve na Ukrajině.

Jeho slova zopakoval Onufrij, hlava Ukrajinské pravoslavné církve Moskevského patriarchátu (UOC-MP). "Ten, kdo žije podle Boží smlouvy, chrání před zkázou nejen sebe, ale i svět kolem sebe," řekl a vyzval věřící, aby byli "strážci světa, nikoli jeho ničiteli".

Probíhající válce na Ukrajině se patriarcha Bartoloměj věnoval také během velikonoční vigilie. Konstantinopolský patriarcha se modlil za "mír mezi národy, který lidstvo tak zoufale potřebuje", a znovu požádal o humanitární koridory pro tisíce civilistů uvězněných v Mariupolu i v dalších oblastech Ukrajiny, kde se podle něj odehrává "nevýslovná lidská tragédie".

"Dnes, v tuto požehnanou noc, znovu vyzvěme k okamžitému ukončení bratrovražedné války, která jako každá válka poškozuje lidskou důstojnost a je porušením Ježíšova přikázání lásky k bližnímu."

V neděli se k němu připojil papež František, který při modlitbě Regina coeli na Svatopetrském náměstí obnovil svou výzvu k velikonočnímu příměří na Ukrajině a označil ji za "minimální a nejhmatatelnější projev touhy po míru".

„Už jsme se několikrát rozloučili, ale naše srdce jsou stále spolu“

SVITLANA DUCHOVYČ – VATICAN NEWS

Městečko Slavutyč, které se nachází na severu Ukrajiny, necelých 20 km od hranic s Běloruskem, je od prvního dne války, 24. února, okupováno ruskou armádou. Následujícího dne byla zabrána i černobylská jaderná elektrárna, epicentrum tragédie, která před 35 lety odstartovala historii Slavutyče. Město bylo založeno v roce 1986, několik měsíců po katastrofě, aby ubytovalo pracovníky jaderné elektrárny a jejich rodiny, většinou z Prypjatě, vzdáleného 2 km od elektrárny.

31. března opustila ruská armáda černobylskou jadernou elektrárnu a stáhla se ze severu země a také ze Slavutyče. Mladý řeckokatolický kněz Jurij Lohasa zde po celou dobu okupace poskytoval své komunitě duchovní podporu, utěšoval, dodával odvalu a pomáhal lidem shánět a distribuovat potraviny a základní potřeby.

"Ve Slavutyči je jeden z našich mladých kněží a jeho žena, která před týdnem porodila v nemocnici, kde se nesvítilo ani netopilo, a protože byla noc, svítilo se jen svíčkami," řekl představený ukrajinské řeckokatolické církve Svjatoslav Ševčuk během videokonference s názvem "Role ukrajinské řeckokatolické církve v kontextu války", kterou 29. března uspořádal Papežský východní institut. Ševčuk hovořil o otci Juriji Lohasovi a jeho ženě

Iryně. "Jsem opravdu zarmoucen," pokračoval arcibiskup se slzami v očích, "a mám obavy o přežití tohoto dítěte. Dítěti, které se narodilo 15. března a nese jméno svého otce Jurije, se daří dobře. Jakmile to bylo možné, odjela matka s oběma staršími dcerami do vesnice na západě Ukrajiny, kde se narodila, zatímco otec Jurij zůstal ve Slavutyči, aby pokračoval ve službě své komunitě.

Nejtěžší chvíle," vypráví svůj příběh, "nastala, když jednoho dne, asi týden po narození mého syna, začala ruská armáda dělostřelecky ostřelovat i Slavutyč. Byla jsem doma sama s dětmi, protože můj manžel, který je také vojenským kaplanem, odjel navštívit ukrajinské vojáky. I když se boje odehrávaly na předměstí, hluk výbuchů byl velmi silný, protože město je malé. Moje nejstarší dcera ke mně přišla a řekla: "Mami, já nechci umřít." Nevěděla jsem, co mám říct, protože jsem nevěděla, co se stane." V těchto nejtemnějších chvílích čerpala Iryna sílu z víry, která jí byla dána od dětství. "Jistě," přiznává, "v takové těžké situaci se nemůžete modlit jako obvykle. Modlitba se stává mnohem osobnější, nepřetržitou... Modlila jsem se dnem i nocí a svěřovala situaci do Božích rukou."

Velkou podporou byla také modlitba ostatních. Po celou dobu okupace se na ně obracela řada lidí s nabídkou pomoci. "Požádala jsem je jen o modlitbu," říká Iryna, "a myslím, že tato duchovní podpora nám byla velkou oporou, zejména ve chvílích, kdy nám docházely síly a nevěděli jsme, co dělat, kam jít... Ale cítila jsem, že nad námi Bůh neustále bdí. Nyní, s odstupem času, chápu, že lidské síly by na to všechno nestačily, a proto je pro mě zásadní víra, modlitba a důvěra v Boha."

Iryna a Jurij se vzali v roce 2012. Ještě před svatbou měli jasnou představu, že po Jurijově vysvěcení odjedou do jedné z oblastí, kde ještě nebyla řeckokatolická komunita. Před deseti lety tedy přišli do Slavutyče. Hned od začátku to nebylo snadné," přiznává mladá žena, "protože zdejší mentalita je jiná než na západě, kde jsem vyrůstala. Vždy jsem se však snažila být manželovi oporou, být tu pro něj v radostných i těžkých chvílích." Zde se narodily dvě ze tří dětí mladého páru a vznikla jejich komunita, první řeckokatolická komunita.

Když ruská armáda obklíčila Slavutyč, obyvatelé byli odříznuti od veškerého zásobování: v obchodech nebyly žádné potraviny, lékárny byly prázdné. Humanitární pomoc nedorazila a nebylo možné evakuovat lidi. Město bylo týden bez elektřiny a lidé si ohřívali vodu na ohni, který si zapálili na dvoře. Přiváželi mléko z okolních vesnic a otec Jurij ho pomáhal rozvážet v blízkosti fary, navzdory neustálému nebezpečí ostřelování. Lidé si velmi vážili toho, že mladý kněz zůstal s nimi, často se s ním setkávali a objímali ho. Mnozí lidé chtěli jít poprvé v životě ke zpovědi, mnozí začali navštěvovat liturgii a modlit se.

Během války museli mnozí učinit velmi důležitá a bolestná rozhodnutí. "Můj manžel si nemusí vybírat mezi farností a rodinou," říká Iryna, "protože je především kněz, člověk povoláný Bohem, o tom není pochyb. Ale jako matka jsem musela vzít děti na bezpečné místo, odjet na západ Ukrajiny a manžela tam nechat. Byla to pro mě výzva. Jsem tu v bezpečí, ale mé srdce je s ním. Poslední měsíc byl pro mladý pár velmi těžký: "Už jsme se několikrát loučili a bylo to velmi bolestné," svěřuje se Iryna. Dodává, že válka a těžkosti ještě více posílily její vztah s manželem: "Díky tomu jsem si uvědomila, že můžeme být spolu i na dálku, že můžeme jít dál a podporovat se."

„ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!“

FRANCESCA SABATINELLI– VATICAN NEWS

Pohlédli na ně a pohládil je jednoho po druhém po tváři. Jako vzpomínka na tento okamžik zůstává fotografie, ale i papežova slova o tom, že „Kristus vstal z mrtvých“. Jedenáct ukrajinských sirotků ve věku od 7 do 17 let, kteří se s papežem setkali minulou středu při audienci, uprchlo před válkou z Ivano-Frankivska na západě Ukrajiny a nyní žije v Cattolice v regionu Emilia Romagna. Doprovázeli je otec Volodymyr Medvid, farář řeckokatolické obce Cattolica a vedoucí Charity řeckokatolické církve:

„Byl to pro mě velmi důležitý okamžik. Na Svatopetrském náměstí jsem se cítil vítán jako křesťan i jako Ukrajinec. Když nás požádali, abychom se přiblížili k papeži, pozdravili ho a vyfotili se s ním, pocítil jsem hrdost. Pocházíme z málo známé země, která se vinou této války zviditelnila. Dnes nám lidé říkají: Jste Ukrajinci? No tak, odvahu, no tak! Byl jsem dojat před papežem a tyto děti byly velmi šťastné“.

„Když dorazili“, pokračuje, „jen namáhavě jsem je seznamoval s novým světem. Jsou od sebe velmi odlišní, dokonce i věkem, a netvořili skupinu. Bylo těžké je přesvědčit, aby pochopili naši lásku. Po dvou měsících se nám to podařilo a děkuji Pánu, že jsem se mohl stát jejich duchovním otcem, který miluje své děti“. Protože čas pomáhá, smutek na jejich tvářích se proměnil v úsměv, který vymazalo i přivítání celého města Cattolica, jež jim „otevřelo své srdce, věnovalo jim čas, peníze a dalo jim najevo, že jsou vzácní. Dva měsíce po příjezdu začaly tyto děti chodit ven, komunikovat, mluvit a dokonce si hrát. Dnes jsou v místních školách, a pokud se vrátí domů, přinesou si s sebou jiné a velmi krásné zkušenosti“.

„Som žena, matka... a keď denne čítam to množstvo nových a ďalších otrasných svedectiev, strácam slová...“

Prezidentka Zuzana Čaputová vo videu vyzýva ruských vojakov, páchajúcich násilie na ženách, na ukončenie vojny.

Prezidentka vo svojom video posolstve ruským vojakom a ich veliteľom odkazuje, aby zastavili násilie páchané na ženách a deťoch.

V ruštine sa odvoláva na konkrétne vojnové zločiny spáchané na ženách na Ukrajine:

"Od čoho ste ale chceli oslobodiť Tatianu z Irpinu, ktorú s dvomi jej deťmi zabil ruský granát? Či Oľenu z Hostomelu, ktorú jeden z vás znásilnil v aute?"

Ruský jazyk prezidentka doplnila o osobný tón: *"Som žena, matka... a keď denne čítam to množstvo nových a ďalších otrasných svedectiev, strácam slová...Vidím už len tváre desiatok žien, detí, civilistov, ktoré prechádzajú obrovskou bolesťou. Vidím pred sebou duše ľudí navždy zjazvené utrpením."*

V závere videa prezidentka pripomína, že aj vo vojne existujú určité pravidlá a dohody, ktoré sme na ceste k civilizovanosti prijali, aby sme tých, čo sa stali jej obeťou, chránili pred jej dôsledkami:

"Dôstojnícka česť, vojenská disciplína a pravidlá vedenia vojny sú to, čo strácate a porušujete pri každom jednom zmarenom civilnom živote!" povedala prezidentka."

Ublížovať bezbranným je prejavom tej najväčšej slabosti." sú záverečné slová jej video odkazu ruským vojakom a ich veliteľom.

/odkaz videa na web stránkách farnosti: www.pustimer-farnost.cz/

„Putin se nezastaví, chci ho navštívit v Moskvě“

INTERVIEW S PAPEŽEM FRANTIŠKEM PRO ITALSKÝ DENÍK CORRIERE DELLA SERA

Putin při návštěvě u papeže Františka ve Vatikánu v roce 2015.

„Mám natržený vaz – podrobím se lékařskému zákroku, kolenní infiltraci, a pak se uvidí“. „Už to trvá nějakou dobu, nemohu chodit. Kdysi se papežové dávali nosit na trůnu (*sedes gestatoria*). Někdy je třeba také trochu bolesti a pokoření“. Těmito slovy papež František omlouvá skutečnost, že nepozdraví vestoje ředitele italského deníku *Corriere della Sera*, Luciana Fontanu, a jeho zástupkyni, Fiorenzu Sarzanini, které přijal v Domě sv. Marty při přípravě rozhovoru, zveřejněného v úterním vydání tohoto listu.

Papež při setkání s italskými novináři hovořil o válce na Ukrajině, proti níž apeloval již od jejího vypuknutí 24. února a za jejíhož průběhu se pokusil o četná zprostředkování, počínaje telefonátem Zelenskému, přes návštěvu na ruském velvyslanectví u Svatého stolce, kde požadoval klid zbraní, a především ochotou vydat se do Moskvy, kterou okamžitě zaslal prezidentu Putina. „Po dvaceti dnech války jsem požádal kardinála Parolina, aby doručil Putinovi poselství, že jsem připraven vypravit se do Moskvy. Samozřejmě bylo nezbytné“, prohlašuje papež, „aby k tomu Kreml zjednal průchod, ale dosud jsme neobdrželi odpověď a nepřestáváme naléhat, ačkoli se obávám, že Putin nemůže anebo nechce toto setkání v této chvíli uskutečnit. Ale tváří v tvář této brutalitě, jak nečinit vše pro její zastavení? Totéž jsme prožívali před pětadvaceti lety ve Rwandě“.

Války se vedou, aby se vyzkoušely vyrobené zbraně

Papež uvažuje také o příčinách války a zamýšlí se nad obchodem se zbraněmi, který považuje za „pohoršující“, byť jen nemnozí proti němu vystupují. František poukazuje na „usnadněný hněv“, snad štěkáním NATO před branou Ruska“, který dovedl Kreml ke

špatné reakci a rozpoutání konfliktu. „Nedokážu odpovědět na otázku, zda je správné dodávat zbraně Ukrajincům, jsem příliš daleko...“, vysvětluje František a dodává: „Je jasné, že na oné půdě se zkoušejí zbraně. Rusové vědí, že tanky tu nemají valnou cenu a přemýšlejí o jiném. Války se vedou kvůli zkoušce zbraní, které jsme vyrobili“. Pouze málo lidí odmítá tento obchod, i když by bylo třeba důraznějšího zásahu. Papež v tomto ohledu zmiňuje vylovení zbrojního nákladu určeného do Jemenu v italském Janově, který tamní přístavní dělníci odmítli před dvěma nebo třemi lety přeložit na jinou nákladní loď.

Nejprve cesta do Moskvy. Patriarcha není Putinův ministrant

Foto Vatican Media

V tuto chvíli se nepředpokládá cesta do Kyjeva, protože první návštěva by měla mířit do Moskvy. Papež to objasňuje poté, co shrnul dosavadní úsilí vynaložené na zastavení vyhrocujícího se násilí: „Do Kyjeva nyní nepojedu, vnímám, že tam nemám jezdit. Nejprve se musím vydat do Moskvy a setkat se s Putinem. Ovšem také já jsem jenom kněz, čeho mohu dosáhnout? Udělám, co mohu. Kdyby tak Putin pootevřel

dveře...“ Papež se dosud vztahuje k možnosti společné akce s moskevským patriarchou pravoslavné církve Kirillem. Odkazuje ke čtyřicetiminutovému videohovoru s Kirillem, který proběhl 15. března, a jím uvedenému ospravedlnování války, a vrací se k plánovanému červnovému setkání v Jeruzalémě, které se neuskuteční. „Vyslechl jsem ho a řekl jsem mu: ničemu z toho nerozumím. Bratře, nejsme státní klerici, nemůžeme užívat jazyk politiky, ale Ježíšův. Jsme pastýři téhož svatého Božího lidu, a proto máme hledat cestu míru, zastavit palbu zbraní. Patriarcha se nemůže změnit v Putinova ministranta. Měli jsme spolu domluvenou schůzku na 14. červen v Jeruzalémě. Bylo by to naše druhé osobní setkání, které se vůbec nemělo týkat války. Avšak také on souhlasí s tím, že by to mohlo vyznít jako dvojznačný signál, a tudíž setkání odložíme“.

Svět vede válku kvůli mezinárodním zájmům

Papež se poté vyslovuje šířeji k právům národů ve válčícím světě, za oné „třetí světové války“, na niž opakovaně upozorňoval a které se obává. Jak upřesňuje, nechce bít na poplach, ale konstatovat, jak se věci mají: „Sýrie, Jemen, Irák, v Africe jedna válka střídá druhou. Za každým tímto fragmentem válečné mozaiky se skrývají mezinárodní zájmy. Je

nemyslitelné, aby svobodný stát vedl válku s jiným svobodným státem. Zdá se, že konflikt na Ukrajině vytvořili jiní. Jediné, co se Ukrajincům přičítá, je jejich reakce na Donbasu, ale tady se vztahujeme k otázce staré deset let. Jisté je, že je to hrdý národ.“

„Pohoršení“ při Křížové cestě. Nikdy není dostatečná vůle k míru

Papež v této souvislosti připomíná velkopáteční křížovou cestu v římském Koloseu a požadavky z ukrajinské strany, které zastavily četbu rozjímání ke třináctému zastavení, vedenému ruskou a ukrajinskou ženou. František vysvětlil, že o tom hovořil s almužníkem, kardinálem Krajewskim, který byl o Velikonocích jako papežský vyslanec v Kyjevě, a to již potřetí od začátku konfliktu: „Zatelefonoval jsem Krajewskému, který mi řekl, ať se modlitba nečte. Ukrajinci mají pravdu, i když je plně nedokážeme pochopit.

Ony ženy tak zůstaly mlčky pod křížem. Ukrajinci jsou vznětliví, vnímají porážku či zotročení, protože za druhé světové války hodně zaplatili, bylo tu hodně mrtvých, je to mučednický národ. Dávejme ale pozor na to, co se nyní může stát v Podněstří“. Jak ale papež doplňuje, při audienci s maďarským premiérem Viktorem Orbánem 21. dubna ve Vatikánu se dozvěděl, že „Rusi mají svůj

plán a 9. května by všemu mohl být konec. Tak by se také vysvětlila rychlá eskalace těchto dní. Nyní se totiž nejedná pouze o Donbas, ale také o Krym, Oděsu, odříznutí Ukrajiny od přístavů na Černém moři, o všechno. Jsem pesimista, ale musíme učinit jakékoli možné gesto k zastavení této války“.

Italská biskupská konference: Hledám spolehlivého kardinála toužícího po inovaci

V závěru rozhovoru papež zaujímá stanovisko k dění v Itálii, vyjadřuje se kladně o jejích posledních prezidentech Napolitanovi a Mattarellovi a dobrém vztahu s premiérem Mariem Draghim, jehož považuje za „přímého a nekomplikovaného člověka“. Co se týče vatikánských reforem a nového předsednictví italského episkopátu, říká: „Při obnově italské církve neusiluji o přílišnou výměnu biskupů. Podle kardinála Gantina je biskup ženichem církve, a to po celý život. Určitý návyk zde tedy prospívá. Z toho důvodu se snažím o jmenování kněží, jak to bylo u biskupských stolců v Janově, Turíně a Kalábrii. Věřím, že v tom spočívá obroda italské církve“. Když přijde řeč na volbu příštího předsedy Italské biskupské konference, papež objasňuje: „Snažím se najít někoho, kdo by měl chuť k pořádné změně. Raději bych dal přednost vlivnému kardinálovi, který by si mohl vybrat sekretáře, s nímž bude chtít pracovat.“

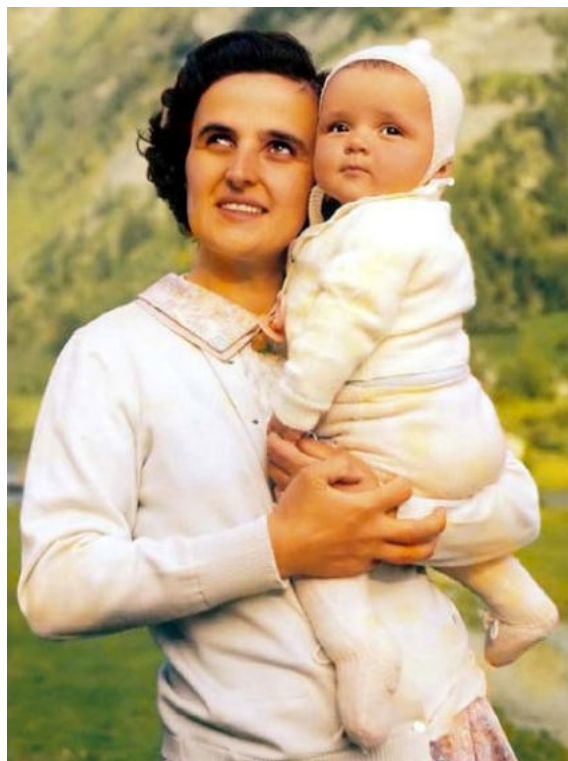

sv. GIANNA BERETTA MOLLA

*1922 - +1962 ✕ svatořečena 16. května 2004

LÉKAŘKA, MANŽELKA A MATKA, CO MILOVALA AŽ DO KRAJNOSTI

„Když myslím na naši velkou vzájemnou lásku, nemohu než děkovat Pánu. Je vsutku pravdou, že láska je tím nejkrásnějším pocitem, který Bůh vložil do nitra lidí. A my se máme stále rádi, jako teď, Petře. Tolik bych si přála povyprávět ti vše, co vnímám, co v srdci mám, avšak nejde mi to, a ty, který už dobře znáš mé pocity, mně stejně dokážeš přečíst. Milovaný Petře, jsem si jistá, že mne vždy budeš činit šťastnou tak, jako jsem nyní a že Pán vyslyší tvé modlitby, protože jej prosí srdce, které ho vždy milovalo a svatě mu sloužilo... Tak s Boží pomocí a požehnáním uděláme všechno, aby se naše nová rodina stávala maličkým večerádem, v němž nad všemi našimi city, touhami i jednáním bude vládnou Ježíš. Můj Petře, schází jen pár dní a cítím se tak dojata, že přijmu svátost lásky. Staneme se Božími spolupracovníky ve stvoření, můžeme mu tak dát děti, které by ho milovaly a sloužily mu. Petře, dokáží být manželkou a matkou, po jaké jsi vždy tolik toužil? Právě to chci, protože si to zasloužíš a protože tě tolik miluji.

(z dopisu snoubenci Pietro Mollovi, 4. září 1955)

Gianna se narodila 4. října 1922, o svátku svatého Františka z Assisi, hluboce věřícím rodičům v Magentě, kteří jí na křtu - 11. dne téhož měsíce - dali jméno Giovanna

Gianna (první zleva), matka Maria, Virginia, Amalia, otec Alberto, Francesco (za Giannou), Ferdinando, Zita, Enrico (otec Alberto) e Giuseppe, v den 25. výročí svatby rodičů, Bergamo, 12. října 1933.

Francesca. Byla desátou z třinácti dětí, z nichž pět zemřelo v útlém věku a tři zasvětili svůj život Bohu: Enrico jako kapucínský misionář v Brazílii, jenž přijal řeholní jméno padre Alberto; Giuseppe, kněz v diecézi Bergamo a Virginia, canossiánská řeholnice, misionářka v Indii. Otec Albert chtěl, aby všechny děti dosáhly vysokoškolského vzdělání a sám jim dával příklad křesťanského života: den co den chořoval na mši svatou,

ještě než odešel do práce. Matka Maria De Micheli byla prostou, ale současně energickou ženou: říkalo se o ní, že děti napomíná pouhým pohledem. Byla jim stále nablízku: naučila se dokonce latinsky a řecky, aby je mohla lépe sledovat při studiu.

V rodině se Gianna naučila tomu nejpodstatnějšímu, pozornosti k potřebným i vůči misiím, v typickém duchu františkánské spirituality. V tomto duchovním prostředí přistoupila jako pětiletá k prvnímu svatému přijímání (4. dubna 1928) v Bergamu, kam se rodina přestěhovala. Od toho dne chodila s maminkou každé ráno na mši svatou: „svaté přijímání“ se jí stalo „nezbytným každodenním pokrmem“. Dva roky nato, 9. června 1930, přijala v bergamském dómě svátost biřmování. Prožívala průzračné mládí, zahrnující láskou bratry i sestry, aniž by kdy zahálela: milovala pěkné věci, hudbu, malířství, výpravy do hor. Kvůli otcovu zdravotnímu stavu se rodina přestěhovala roce 1937 do Quinto al Mare u Janova. Tady Gianna začala navštěvovat Katolickou akci a klasické gymnázium. I přesto, že se nijak zvlášť ve svém úsilí a výsledcích nelišila od ostatních, byla tato léta časem hlubokého duchovního zrání. Neomezila se jen na denní svaté přijímání: rozhodla se i pro týdenní svatou zpověď u téhož zpovědníka (počátek duchovního vedení) a pravidelně navštěvovala kurzy duchovních cvičení. A právě v průběhu jedné z exercícií (16.-18. března 1938), udělala zásadní zkušenost svého života. Bylo jí tehdy šestnáct, když si do poznámek napsala: „Chci se bát smrtelného hříchu jako by to byl had; raději tisíckrát zemřít, než urazit Pána Boha“.

Gianna na vrcholu Jazzi,
Gruppo del Monte Rosa, léto 1952.

Zkoušky nescházely: na rok musela ze zdravotních důvodů přerušit studium (1938-39), a právě v roce klasické maturity přišla o oba rodiče: maminka zemřela 29. dubna 1942 a tatínek 10. září téhož roku. Gianna se spolu se sourozenci přestěhovala do Magenty a zapsala se na lékařskou fakultu (nejprve v Miláně a potom v Pávii), kde se následně specializovala na pediatrii. Její spiritualita ji činila stále ryzejší: denně byla na mši svaté, konala návštěvy Nejsvětější svátosti oltářní a meditace; modlila se růženec. Stále více se také angažovala v apoštolátu: milovala Boha a toužila po tom, aby ho milovali i jiní. Tak jí bylo možné spatřit na konferencích Dam svatého Vincence, v univerzitní federaci italských katolíků (Fuci) a v Katolické akci. Dojem, jaký zanechávala, shrnula její spolužačka z gymnázia: „Gianna rozdávala svůj široký úsměv, plný lásky a klidu, odlesk průzračné a hluboké radosti klidné duše“.

Tak se Gianna připravovala dát odpověď na své povolání, neboť „naše časné i věčné štěstí záleží na tom, jak dobře sledujeme své povolání“. Jistou dobu se domnívala, že jejím povoláním je stát se laickou misionářkou v Brazílii. Později však poznala, že její cestou je manželství. V roce 1954 totiž potkala muže svého života, inženýra Pietra Mollu, vedoucího v průmyslovém podniku, který rovněž působil v Katolické akci a jako angažovaný laik ve své farnosti v Meseru.

Na slavení „svátosti lásky“ se připravovala třídenní modlitbou, kterou navrhla i nastávajícímu manželovi, s nímž pak 24. září 1955 vstoupila do manželství ve farním kostele sv. Martina v Magentě. Svou manželskou lásku prožívali ve světle víry: „Petře, tolik tě miluji – napsala mu 10. června 1955 – mám tě stále před očima, počínaje ránem, když na mši svaté při obětování přináším spolu s mou prací i tu tvou, tvé radosti, útrapy, a pak po celý den až do večera“. A dále, aby nám dala nahlédnou do stylu jejich vztahu: „Jak tě učinit šťastným? – píše později Petrovi. Ty bys mi odpověděl, abych stále byla hodná, milá a chápající, jako teď“.

Jejím snem bylo mít hodně dětí a skutečně se narodily: Pierluigi (19. listopadu 1956), Maria Zita (Mariolina, 11. prosince 1957), Laura Enrica Maria (Lauretta, 15. července 1959). ve třetím měsíci čtvrtého těhotenství se ukázal fibrom na děloze. Tak

začal její holokaust. Nechala se operovat a výslovně žádala, aby odstranili nádor, aniž by ohrozili dítě, které nosila pod srdcem, přestože si byla vědoma smrtelného nebezpečí, jemuž byla vystavena: „Na mě nedbej“ – řekla chirurgovi, který ji měl operovat a který jí představoval rizika, jímž se vystavuje, pokud bude pokračovat těhotenství – „stačí, když se bude dařit dítěti“. Aniž by se přestala usmívat, prožívala v modlitbě a vstřícnosti posledních šest měsíců, očekávajíc narození děvčátka, jemuž dali jméno Gianna Emanuela. Světlo světa spatřila na Bílou sobotu, 21. dubna 1962, v nemocnici sv. Gerarda v Monze. Několik dnů před porodem – vzpomíná manžel – „mi řekla výslovně, pevným a současně jasným tónem, s pohledem tak hlubokým, na který nikdy nezapomenu: „Budete-li muset volit mezi mnou a dítětem, žádné váhání; volte - a to požaduji -, dítě. Je zacheňte“. Po týdnů svíravých bolestí kvůli septickému zánětu pobřišnice, která ji postihla, byla Gianna na vlastní přání přenesena domů na Ponte Nuovo jen krátce před smrtí, k níž došlo v osm hodin ráno, v sobotu 28. dubna 1962. Až do posledního okamžiku své agónie opakovala: „Ježíši, miluji tě. Ježíši, miluji tě.“ Byla uložena na hřbitově v Meseru, zatímco se lavinovitě šířila pověst o svatosti jejího života i o gestu lásky, který jej korunoval. Diecézní proces blahorečení se konal v Miláně (1980-1986) a v Bergamu (1980-1984). Kromě toho došlo v roce 1977 v brazilském Grajaú k zázraku na její přímluvu: uzdravení jedné maminky při čtvrtém těhotenství. papež Jan Pavel II. zázrak schválil v roce 1992. Gianna byla beatifikována 24. dubna 1994 jako „matka rodiny“, co milovala až do krajnosti. V průběhu Svatého roku 2000 došlo na její přímluvu k dalšímu zázraku v diecézi Franca (São Paulo, Brazílie): děvčátko, čtvrtá dcera mladých manželů, dokázala vyrůst v mateřském lůně i přes nenahraditelnou ztrátu plodové vody, a narodila se zcela zdravá. V neděli, 16. května 2004, ji Jan Pavel II. kanonizoval.

„Láska je tím nejkrásnějším citem, který Bůh vložil do nitra lidí“

/slova Gianni Beretty Molly citovaná Janem Pavlem II. v homílii svatořečení/

Chci vám vyprávět dějiny ženy, kterou papežové a biskupové dávali za vzor křesťanskému lidu už předtím, než byla beatifikována. Pavel VI. o ní mluvil před modlitbou Anděl Páně, 23. září 1973 jako o „matce z milánské diecéze, která – aby zachránila život dítěti, obětovala – v rozvázném darování – ten svůj“. Totéž o ní řekl i milánský kardinál C. M. Martini v dubnu 2002, u příležitosti 40. výročí jejího úmrtí: „Rok co rok, den co den doslova v každém okamžiku se Gianna Beretta Molla odevzdávala do Boží vůle, v lásce a službě každému z jeho tvorů, ale i v maličkostech, podporována naprostou důvěrou v Boží prozřetelnost“. Jan Pavel II. pak představil její životní poselství při kanonizaci na náměstí svatého Petra, 16. května 2004, těmito slovy: „...Po příkladu Krista, který miloval svoje ... a miloval je až do krajnosti (*Jan 13,1*), tato svatá matka rodiny zůstala hrdinským způsobem věrna závazku, který přijala v den svatby. Nejvyšší oběť, jež zpečetila její život dosvědčuje, že jedině ten, kdo má odvahu

zcela se odevzdat Bohu a bratřím, realizuje sebe sama. Kéž by naše doba – po příkladu Gianni Beretty Molly, dokázala objevit ryzí, čistou a plodnou manželskou lásku, prožívanou jako odpověď na Boží povolání!“

Na II. vatikánském koncilu bylo slavnostně prohlášeno, že „Pán Ježíš hlásal svatost života všem i každému ze svých učedníků, ve všech stavech“, a proto tedy „všichni věřící, jakéhokoli stavu či úrovně, jsou povoláni k plnosti křesťanského života a k dokonalosti v lásce“, a že „je to jediná svatost, kterou ti, kdo se nechávají vést Duchem svatým, pěstují v rozmanitých životních stylech i v různosti úkolů“.

Častokrát slyšíme otázku: „Proč jsou stále prohlašováni za svaté jen řeholníci anebo lidé, kteří završili život ve zvláštních formách zasvěcení se Bohu?“ Přitom se vždy znovu a znovu vnímá volání po příkladech svatých, kteří žili běžným životem, uprostřed práce a rodiny, s manželem či manželkou a dětmi, v každodenních radostech i strastech.

Skrývá-li se v otázce představa, že se můžeme stát svatými i bez upřímného a naprostého sebedarování Bohu, toužíme po velkém kroku, ale mimo cestu. Jsme však na správné cestě, skrývá-li se v ní touha nechat tím, v čem svatost spočívá („milovat bližního

celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou silou“), prostoupit každodenní i obecný rytmus našeho života.

Když se nějaký čas po smrti Gianny Beretty Molly tázali jejího manžela, skromně odpověděl: „Nikdy jsem si neuvědomoval, že žiji po boku svěťce“. Dodává však, že toto konstatování se opírá o tehdy rozšířené přesvědčení, že svatost se musí projevovat množstvím výjimečných událostí (jakýmsi stálým ponořením do zázračného). Když se pak zamýšlel nad životem své ženy, pochopil, „že svatost je každodenností života, prožívaného v Božím světle“. Dále říká: „Gianna byla úchvatnou, ale naprosto normální ženou. Byla krásná, inteligentní, hodná. Ráda se smála. Byla rovněž moderní, elegantní. Jezdila autem, milovala hory a velmi dobře lyžovala. Líbily se jí květiny a hudba. Po léta jsme měli předplaceny koncerty milánské konzervatoře. Ráda cestovala. Já jsem často odjížděl z pracovních důvodů do zahraničí, a pokud to bylo jen trochu možné, brával jsem ji sebou. Navštívili jsme

Holandsko, Německo, Švédsko, a skoro celou Evropu...“.

Bude proto dobře, když vyjdeme od onoho světla, jež znenadání vrhlo světlo na celý obraz jejího života, počínaje obdobím sedmi měsíců, kdy srdce manželky a matky pronikla „dokonalá Láska“.

Na začátku léta 1961 prožívala lékařka Gianna Beretta Molla a inženýr Pietro Molla šťastné manželství: ona s profesionalitou, kompetencí a oddaností pracovala v ambulanci, zatímco on řídil svou továrnu o třech tisících zaměstnanců. Rodině, v níž vládl naprostý soulad, Bůh požehnal třemi krásnými dětmi. Všechny byly ještě malé – od dvou do pěti let. Pro rodiče byly bohatstvím – tolik proto toužili po dalším plodu své lásky. V jednom jejím dopise čteme: „Jsem s Pietrem a našimi třemi dětmi tak šťastná, a děkuji za to Bohu.

Tolik bych si přála ještě další děťátko“. A vskutku, v srpnu se ohlásí nové mateřství. Radost se však záhy začne mísit s vážnými obavami: vedle dělohy rostl velký fibrom a bylo proto zapotřebí rychlého a naléhavého chirurgického zákroku. Gianně bylo ihned jasné, co ji čeká. Tehdejší medicína nabízela dvě řešení, považovaná pro záchranu života matky za bezpečná: totální laparotomii s vynětím jak fibromu tak dělohy; anebo vynětí fibromu za cenu přerušování těhotenství. Třetí řešení, které spočívalo ve vynětí fibromu, aniž by došlo ke kontaktu dítěte, vystavovalo život matky velkému nebezpečí. V klinické zprávě té doby čteme: „Šev, praktikovaný na děloze v prvních měsících těhotenství, se často kolem čtvrtého, pátého měsíce těhotenství uvolní, a pacientka je vystavena

smrtnému nebezpečí; o tomto riziku doktorka Gianna dobře ví“.

Navíc, i pokud by v následujících měsících bylo všechno v pořádku, znovu vystane značné riziko ve chvíli porodu.

Ještě předtím, než doktorka Beretta odešla do nemocnice, navštívila kněze, u něhož se obvykle zpovídala. Ten jí povzbudil, aby neztrácela naději a dodal jí odvahy.

„Ano, done Luigi, odpověděla mu žena – tolik jsem se v těchto dnech modlila. S vírou a nadějí jsem se svěřila do rukou Božích, i proti hrozivému konstatování lékařské vědy, která mi říkala: ‚bud’ život matky nebo život jejího stvoření‘. Ano, důvěřuji Bohu, ale nyní je na mně, abych naplnila svou povinnost matky. Znovu předkládám Pánu oběť svého života. Jsem připravena na všechno, jen abych zachránila svého tvora“.

Sama vypráví o svém prvním setkání s chirurgem: „Profesor mi ještě před operací řekl: ‚Co budeme dělat, zachráníme vás anebo dítě? ‚Nejprve zachraňte dítě!, řekla jsem mu bez váhání. ‚O mne se nestarejte‘. Po operaci mi pak řekl: ‚Zachránili jsme dítě‘. Profesor byl žid, respektoval přání pacientky, i když její volbu nesdílel. Jedině on a Gianna věděli o hlubokém smyslu onoho ‚Zachránili jsme dítě‘. Tato slova byla zvěstí dalších měsíců utrpení, jejichž délka bude totožná s trváním těhotenství.“

Když ji měl znovu před očima v osudové chvíli porodu, profesor uprostřed smíšeného obdivu a vědecké bezradnosti zvolal: „Hle, katolická matka!“ Tato slova zněla jako jedno z proroctví, kterým Bůh dá zaznívat i z úst vzdálených.

První zákrok se podařil: hrdinná volba byla učiněna. Zdálo se, že se vše vrací do normálního stavu. Gianna se znovu chopila práce doma i v ambulanci; sama si léčila obtíže a bolesti spojené s nebezpečným těhotenstvím, aniž by koho obtěžovala. Nikomu se ani nezmínila, jen aby neznepokojila děti a manžela. Nadále žila běžným životem, neztratila dokonce ani úsměv, a nikdy nepřestávala věřit.

Do porodu zbýval měsíc a manžel musel z pracovních důvodů odjet do Paříže. Gianna jej prosila, aby jí přivezl nějaké módní časopisy. „Pokud mě tu Bůh ponechá – řekla mu – chci se pěkně obléct“. A vskutku, tyto časopisy se dosud uchovaly spolu s poznámkami, které si udělala u modelů, které se jí líbily. Nyní, když byla prohlášena za svatou, staly se relikviemi i tyto časopisy. Nejde o banalitu, je to výzva, abychom se naučili novému způsobu hodnocení. Čas od času se jí zmocnila úzkost z přetrvávajícího nebezpečí, ale snášela ji sama v modlitbě a vážném sebedarování, jen aby ušetřila své drahé. Na jejím pracovním stole pak našli lékařské články otevřené na kapitole o „rizikovém těhotenství“.

Sám manžel později dosvědčil: „stále a naléhavě se mi v mysli vracela její žádost, aby ‚se zachovalo těhotenství‘, ale neodvažoval jsem se to domyslet. Neodvažoval jsem se o tom se ženou mluvit. Krátce nato mi řekla: ‚Pietro, potřebuji, abys ty, který jsi ke mně

vždycky tak hodný, byl na mne hodný ještě více v tuto dobu, protože tyto měsíce jsou pro mě hrozné. Nadále jsem ji viděl klidnou. Jako obvykle se starala o naše děti i o své pacienty. Jednoho dne jsem si všiml, jak se zvláštní pozorností uklidila dům, uspořádala skříňky, skříně ... jako by se měla vydat na dalekou cestu...“. Pouze bratru – knězi, svěřila Gianna stav své duše: „To největší má teprve přijít. Těžko tyto věci pochopíš. Když nastane chvíle, buď já nebo on“. Nebyla to výzva, ale projev něhy vůči té maličké bytosti, co nosila pod srdcem. Ale vraťme se k manželovu vyprávění:

„Půldruhého měsíce před narozením našeho dítěte se přihodilo něco, co mne vyděsilo. Právě jsem odcházel do práce, už jsem si zapínal kabát, když Gianna, – vidím ji jako dnes – opřená předtím o skříň v předsíni, přišla ke mně bez jediného slova. Neřekla: „Posaďme se“, „počkej chvíli“, „promluvme si“. Nic. Přistoupila ke mně, jak tomu bývá, když se musí říci těžké věci, co tíží, ale o kterých se tolik přemýšlelo, a k nimž se chce „vrátit“. Řekla mi: „Pietro, prosím tě ... bude-li se muset volit mezi mnou a dítětem, rozhodněte se pro dítě, ne pro mne. Žádám tě o to“. Tak. Nic jiného. Nebyl jsem s to říci jediné slovo. Zním velmi dobře svou ženu, její velkorysost, ducha oběti. Beze slova jsem vyšel z domu“.

Totéž mu opakovala i před porodem. Podobně říkala i své přítelkyni: „jdu do nemocnice, ale nevím, zda se vrátím. Mé těhotenství je těžké; musí zachránit jednoho nebo druhého; já chci, aby žilo mé dítě“.

„Ale už máš tři děti, postarej se spíš o sebe!“

„Ne, ne, chci, aby žilo dítě“.

Jiné známé, kterou potkala u kadeřníka, řekla: „Modli se, modli se i ty! Během tohoto těhotenství jsem tolik studovala a tolik se modlila za svého tvora... Modli se, abych byla ochotna konat vůli Boží“.

Sám Bůh chtěl, aby její utrpení začalo právě na Velký pátek, roku 1962. Jedna nemocniční sestra vzpomíná: „Potkala jsem ji na schodech, když šla na příjem. Řekla mi: „Sestřičko, jsem tady. Přišla jsem, abych tu umřela“. Přitom však její tvář byla tak dobrá, tak průzračná. Dodala jen: „Stačí, aby se dařilo dítěti, na mě nezáleží!“

Celou noc trvala hrozná muka. Na Bílou sobotu, v jedenáct dopoledne přišla na svět císařským řezem krásná a zdravá holčička. Bylo

to právě ve chvíli, kdy se podle liturgie před II. vatikánským koncilem, odvažovaly zvony, aby se rozezněla radost Zmrtvýchvstání. Když se probírala z narkózy, přinesli jí maličkou. manžel vypráví: „Dívala se na ní dlouhým mlčenlivým pohledem. Tiskla ji s nevýslovnou něžností. Beze slov ji lehce hladila“.

Její utrpení pak pokračovalo další dlouhý týden, kdy ji septický zánět pobřišnice vedl do hrobu, aniž by se pro její záchranu dalo cokoli dělat.

Poslední dny prožívala v pokorném sebeobětování, jako na oltáři, modlila se a prosila, aby jí nedávali uklidňující prostředky, protože chtěla zůstat při vědomí, vzývající ukřižovaného

Krista a jeho matku, aby ji uvedli do ráje. Ve středu po velikonocích se probírala z komatu a řekla manželovi: „Petře, nyní jsem uzdravena. Byla jsem už tam..., a kdybys věděl, co jsem viděla! Jednoho dne ti to povím. Ale protože jsem byla příliš šťastná, bylo mi příliš dobře, s našimi úžasnými dětmi, překypujícími zdravím a milostí všeho nebeského požehnání, poslali mě zpátky sem dolů, abych zase trpěla, protože před Boží tvář nelze předstoupit bez mnohého utrpení“.

Zbývaly jí tři dny útrap, podle oné tajemné míry, v níž je každému – úradkem dobrého Boha Otce – určeno doplňovat na svém těle Kristovo utrpení.

Projděme nyní významná údobí Giannina života, ve světle této Křížové cesty, jež vtiskla její osobnosti tvář věčnosti. Manžel píše dále, jako by s ní rozmlouval: „Nekonalas věci výjimečné, žádné mimořádné kající skutky, nevyhledávalas odříkání pro odříkání, hrdinství pro hrdinství. Pociťovalas a plnila své povinnosti mladé dívky, manželky, matky a lékařky, s naprostou odevzdaností do Boží vůle, v duchu touhy po svatosti, pro sebe i pro druhé“. Výjimečnými byli bezesporu i rodiče Gianni Beretty: manželský pár z počátku století, se spoustou dětí (Gianna byla desátým ze třinácti dětí), pro který byla víra základem každého dne, v práci i při výchově, v úvahách i citech, v radostech i životních křížích. Když Gianna potkala sedm let po jejich smrti svého snoubence, vyprávěla mu o nich: „moji svatí rodičové, tak upřímní a moudří, onou moudrostí, v níž se zračila jejich dobrá a spravedlivá duše, naplněná bázní Boží“.

Když se pak vdávala, kladl jí kněz (jeden z rodných bratří) na srdce: „Gianno, nestavím ti před oči svaté, ale naši maminku. Vzpomeň si, jak byla vždy přívětivá, trpělivá, pracovitá, stále spojená s Bohem a to jak ve chvílích radosti tak v utrpení“.

Další z bratří vzpomíná: „Děšť ne děšť, zima či horko, maminka brzy ráno vedla své děti na mši svatou a ke svatému přijímání. Nebudila nás příkazem či nařízením, ale přívětivým pozváním; přitom nás hladila po tváři a nechávala na nás, zda vstaneme anebo budeme pokračovat v spánku. pomáhala nám mluvit s Pánem Ježíšem před svatým přijímáním i po něm; brávala si nás sebou do lavice, a samotné nás nechávala jen na chvíli po svatém přijímání, abychom si s Ním povídali, a pak teprve začala ona: nechávala nás opakovat vlastní slova: nebyly to čtené modlitby, ale sama je skládala, tak prosté a nádherné“.

Svatost vždy závisí na důvěrnosti s Pánem Ježíšem, a důvěrnost začíná vždy setkáním. Žít ve skutečně křesťanské rodině znamená, že k tomuto (nadpřirozenému) setkání s Bohem, který se stal člověkem dochází „přirozeně“, tak jako je přirozené stýkat se den co den s maminkou, tatínkem, s jejich poučeními a příkladem, s jejich starostlivostí a obavami, s jejich káráním i odpuštěním: jedním slovem, s jejich vírou, nadějí a láskou. Snadno pak dochází k zázraku obrácení se k Ježíši, se stejnou lehkostí, s jakou se dítě obrací za hlasem či obličejem matky. Tady má své kořeny i Giannina svatost. tento dar rodiny se pak rozšířil na tradici, totiž na proud církevního život, který ji uchvátil a nesl.

Pokusme se shrnout rozhodující okamžiky tohoto toku. Když se blížil šestnáctý rok jejího života, účastnila se duchovních cvičení v přípravě na velikonoce. Dochovaly se nám její poznámky, které sama nazvala: Vzpomínky a modlitby Gianni Beretty. Jedna z těchto modliteb začíná slovy: „Ježíši, slibuji ti, že se ti podřídím ve všem, co dopustíš, aby se stalo. Jen mi dej poznat svou vůli. Dále pak máme seznam jedenácti předsevzetí, či životních rozhodnutí, a vskutku stojí za přečtení, abychom poznali, jak se utváří křesťanské svědomí v tak choulostivých letech mladistvého věku.

Činím svatý slib, že budu dělat všechno pro Ježíše. Všechna svá díla, všechny neúspěchy, obětuji Ježíši.

Činím slib, že abych sloužila Bohu, nebudu už více chodit do kina, nebudu-li vědět zda se promítá něco, co stojí za shlédnutí, zda je to slušné, není to pohoršlivé a nemorální.

Raději chci zemřít, než se dopustit těžkého hříchu.

Těžkého hříchu se chci štítit jako hada a opakuji: raději tisíckrát zemřít, než urazit Pána.

Chci se modlit k Pánu, aby mi pomohl a nedostala se do pekla, tedy vyhnout se všemu, co by mohlo škodit mé duši.

Den co den se modlit jeden Zdrávas za šťastnou hodinu smrti.

Modlím se k Pánu, aby mi dal pochopit své nezměrné milosrdenství.

Z lásky k Ježíši poslouchat a studovat, i když se mi nechce.

Chci ode dneška říkat své modlitby na kolenou: jak ráno v kostele, tak večer v mém pokojíku u postele.

Chci snášet jakoukoli výtku... cesta pokory je tou nejkratší, jak dosáhnout svatosti.

Modlit se k Pánu, aby mi dal vejít do ráje. Vždy říkat, že se bojím, abych se tam nedostala, tak se budu modlit a s Boží pomocí vejdu do nebeského království, se všemi svatými i dalšími dušemi.

Na základě těchto předsevzetí není zatěžko vybavit si tón a příchut' kázání, která se tehdy pronášela. Někdo by snad namítl, že z nich promlouvá až přílišný moralismus. Je však jisté, že je v nich skryta i hluboká upřímnost a touha milovat Ježíše skutky a nejen vyplňováním dotazníků kuriím, či nic neříkajícími nezávaznými zvuknými prohlášeními a pěknými citáty, jak tomu často bývá. Tato předsevzetí se navíc stala životním programem, který Gianna uplatňovala v prostředí Katolické akce. Slovy i příkladem učila svá děvčata, že je třeba činit pravdu přitažlivou a sami dávat přitažlivý, a pokud možno hrdinský příklad, protože člověk vždy potřeboval vidět, vnímat a cítit; nenechá se jen tak získat slovem. Proto je třeba být živými svědky vznešenosti a krásy křesťanství.

To všechno jsou výňatky ze schémat, která Gianna, jako univerzitní studentka, připravovala pro dívčí mládež Katolické akce. po univerzitních studiích medicíny – absolvovaných uprostřed velkých obtíží válečné doby – začala pracovat v ambulancích Magenty a Mesera, a neopomíjela přitom ani aktivní účast v politice, zvláště ve volbách roku 1948. Několik let se intenzívně zamýšlela nad svým povoláním. Neměla by následovat jednoho ze sourozenců, který potom, co se stal lékařem, vstoupil ke kapucínům a odjel jako misionář do Brazílie? Víme rovněž, z několika poznámek na okraji receptáře, jak prožívala svou lékařskou profesi:

„Krása našeho poslání. Všichni na světě pracujeme jistým způsobem ve službě lidem. my však pracujeme přímo na člověku. Předmětem našeho bádání i práce je člověk, který nám říká ... ‚Pomoz mi‘, a čeká od nás plnost své existence ... naše poslání nekončí ani ve chvíli, kdy už léky nepomáhají. Je tu duše, kterou je třeba přivést k Bohu. je tu Ježíš, který říká: ‚Kdo navštěvuje nemocného, mne navštěvuje‘. kněžské poslání: jako se kněz dotýká Ježíše, tak se ho i my dotýkáme v těle našich nemocných, chudých, mladých, starých i dětí. Kéž se dá Ježíš poznat uprostřed nás. Kéž by našel mnoho lékařů, kteří by se mu nabídli“.

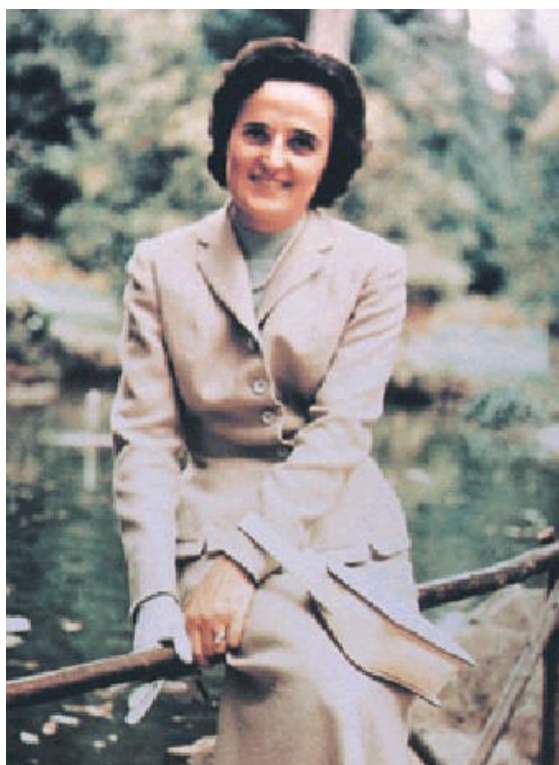
I to jsou zřejmě body z nějaké konference, které se účastnila. Komentářem však je svědectví těch, kdo její ambulanci navštívili a viděli, jak je s pokorou naplňuje až do posledního okamžiku, kdy už v pokročilém těhotenství vykonávala poslední návštěvy ještě než odešla do nemocnice umřít.

Další rozhodující etapa na cestě svatosti začala v roce 1955, kdy se ve třiatřiceti letech zasnoubila s inženýrem Pietrem Mollou. Rok 1954 byl vyhlášen „rokem mariánským“ a Gianna se vypravila na pouť do Lurd. Po návratu své kamarádce přiznala: „Byla jsem v Lurdech, abych prosila Pannu Marii, co mám dělat: mám-li odejet do misíí anebo se vdát. Jakmile jsem dorazila domů, přišel pan Pietro“.

Poznali se při návštěvě cinefora v kulturním centru Magenty, vídali se v divadle Scala, na baletním představení o slavnosti na ukončení roku a v domě Berettových si společně připíjeli na nový rok. Příležitosti lépe se poznat byly od té chvíle čím dál častější, a v únoru 1955 se zasnoubili. Zmínil jsem se o prvních setkáních z vnějšího pohledu, řekli bychom světského, aniž bych promluvil o hlubokém niterném setkání jejich duší už od prvních tušení – a to právě proto, abych ukázal, že toto „vyprávění o svatosti“ zapadá do naprosto normálního prostředí naší moderní společnosti.

„Stále více jsme si rozuměli“, vzpomíná Pietro. oba dva si všímali, že mají táž prání i touhy, naděje i jistoty. Pietro dodává: „Čím více Giannu znám, tím více nabývám přesvědčení, že lepší setkání pro mne Bůh nemohl připravit“.

Když byla Gianna ještě malá, řekl jí jednou kněz, že měla štěstí, když měla matku, která se podobala „silné ženě“ o níž mluví Bible v knize Přísloví. Vzpomněla si na to, když dostala snubní prsten. Tehdy svému snoubenci napsala: „Můj nejmilejší Petře, jak ti za ten

nádherný prsten poděkovat? Drahý Petře, abych opětovala tvůj dar, dávám ti své srdce a budu tě stále milovat tak, jak tě miluji nyní. Myslím, že ti udělá radost, když budeš v předvečer našich zasnub vědět, že jsi pro mne nejdražší bytostí, k níž jsou stále obráceny mé myšlenky, city, touhy, a že se nemohu dočkat chvíle, kdy budu moci být navždy tvá ... Ráda nad tím úryvkem přemítám: „Ženu silnou, kdo ji najde? ... Srdce jejího muže se na ni může spolehnout ...atd.“! Petře, kéž bych pro tebe mohla být tou silnou ženou Bible! mně se však naopak zdá a cítím to, že jsem slabá ...“.

Snoubenec na to odpověděl: „Ty jsi pro mne silnou ženou Bible. Po tvém boku je má radost dokonalá“. Krátce před svatbou se mu svěřila: „Petře, jsi můj, a už teď se cítím být s tebou jednoho srdce a jedné duše ... tvé radosti jsou i mými, stejně jako všechno, co tě naplňuje starostmi a zarmucuje, naplňuje starostmi a zarmucuje i mě. Když myslím na naši velkou vzájemnou lásku, nemohu než děkovat Pánu Bohu“.

Všechny dopisy oplývají pravou a lidskou něhou, již víra není ničím cizím. naopak, tato láska je ztělesněním jejich vzájemné víry.

Podívejme, jak si představovala budoucnost:

„S Boží pomocí a požehnáním uděláme všechno, aby se naše nová rodina stávala maličkým večeradlem, v němž nad všemi našimi city, touhami i jednáním bude vládnou Ježíš. Můj Petře, schází jen pár dní a cítím se tak dojata, že přijmu svátost lásky. Staneme se Božími spolupracovníky ve stvoření, můžeme mu tak dát děti, které by ho milovaly a sloužily mu“.

Nyní dopis z lyžařského kempu, adresovaný snoubenci, který musel z důvodů pracovního vytížení v továrně zůstat ve městě: „Mrzí mne, že jsi měl v pondělí tolik práce. V myšlenkách jsem stále u tebe, a pokud bych mohla, ráda bych ti pomohla. Včera a dnes se vrátilo nádherné slunce. Ráno vstávám v osm (jaká to povalečka! Ty už jsi v práci), protože v 8.30h je tady mše svatá. Věř, že nikdy jsem si tak nevychutnala mši svatou a svaté přijímání jako v těchto dnech. Velmi pěkný a udržovaný kostelík je však pustý. Kněz nemá ani ministranta, a tak Pán je tu pro mě a pro tebe, Petře, neboť od nynějška tam, kde jsem já, jsi i ty“.

Manžel si později vzpomíná na onen čas slovy: „Byla jsi pro mě, den ode dne víc, úžasným stvořením, které mi předávalo radost ze života ... radost z naší nové rodiny, nyní už tak blízké, radost z Boží milosti“.

Ke svatbě si Gianna nechala ušít překrásné šaty z obzvlášť drahocenné látky. Sestře to vyložila slovy: „Víš, vybrala jsem ji tak krásnou proto, že z ní chci dát potom ušít mešní roucho pro některého z mých synů, který se stane knězem“. Zůstáváme v úžase tváří v tvář tomuto stálému spojení lásky lidské a té posvátné, duchovním i profánním myšlenkám. Tento úžas nás však přivádí k závažnému konstatování, že křesťanství je vskutku právě takovým setkáním, podobně jako v Ježíši je nerozlučně spojeno božství s lidstvím. Ten, kdo dospěje do tohoto bodu, v němž je obsaženo celé křesťanské učení, má před očima

neustále dva aspekty v jejich naprosté harmonii. Přechod jednoho do druhého se mu zdá tak přirozeně nadpřirozený a tak nadpřirozeně přirozený! Kdo však se této živé syntéze vzdálí, nebo ji chce pochopit pouhým rozumem, zakouší nutně ve svém nitru rozkol:

Ze šťastného údobí manželství a rodinného života, požehnaného třemi ratolestmi, uvádím vzpomínku, kterou si na ni uchoval manžel:

„Neustále jsi měla radost ze života, těšila ses nádhře stvoření, horám a jejich sněhové pokrývce, koncertům symfonického orchestru, divadlu, jako za tvého mládí a časů našeho zasnoubení. Doma jsi byla stále činná: nevzpomínám si, že bych tě kdy viděl zahálet ... I přes povinnosti v rodině jsi chtěla pokračovat ve svém lékařském poslání v Meseru, především kvůli citu a dobrotě, která tě pojila s mladými maminkami, tvými

starci, chronickými pacienty ... Tvá předsevzetí, tvé činy byly vždy v naprosté shodě s tvou vírou, s tvým duchem ... lásky tvého mládí, s naprostou důvěrou v Prozřetelnost a se stálým duchem pokory. Za všech okolností se vždy odvolávala na Boží vůli a svěřovala se

jí. Den co den, jak vzpomínám, jsi měla svou modlitbu, svou meditaci, svůj rozhovor s Bohem, své díkůvzdání za dar našich úžasných dětí. A byla jsi tak šťastná“.

Poté, co jsme završili naše putování, aniž bychom opomenuli tisíce radosti spojené s trojím porodem, či starostlivost a úzkosti, provázející růst dětí, musíme se ještě jednou vrátit k oněm posledním měsícům, ve kterých ji Bůh žádal, aby mu darovala všechno. Nešlo o hrdinské gesto, učiněné se zavřenýma očima, nýbrž o sedmiměsíční rozvážné sebeobětování (jak je nazval Pavel VI.). Byla to doba zcela prodchnutá rozhodnutím: „nezachraňujte mě, ale dítě“.

Abychom pochopili tuto matčinu rozvahu, mohli bychom se zastavit u otázky, kterou si pokládali všichni. Od ženy z lidu, která - vědouc o její volbě, prohodila hrozné: „Jak omezená!“, po přítelkyni, která jí namítla: „Máš tři děti. myslí spíše na to, abys žila ty“, od manžela, jenž v téže víře sdílel manželčino rozhodnutí, ale nedokázal na to ani pomyslet a už vůbec o tom mluvit k samotné Gianně, která na smrtelné posteli řekne sestře: „Kdybys věděla jaká je to bolest, když se opouštějí maličké děti!“.

Co ji tedy vedlo k takovému rozhodnutí?

Bylo to jistě jasné vědomí, že musí poslechnout Boha, který říká: „Nezabiješ“. Sama jednou jako lékařka říkala dívce, která ji žádala o potrat: „S dětmi se nežertuje!“ Nelze pečovat o tři děti a to další tomu obětovat. Manžel sám, i přes zdrcující muka, vysvětluje, co vedlo ženu k oběti: „To, co udělala, nedělala proto, aby ‚šla do nebe‘. Udělala to proto, že se cítila matkou... K pochopení jejího rozhodnutí nelze za prvé opomíjet její hluboké přesvědčení, coby matky a lékařky, že tvoreček, kterého nosila pod srdcem už byl plnohodnotným člověkem, se stejnými právy jako ostatní děti, přestože byl počat teprve před dvěma měsíci. Je darem Božím, jemuž náleží posvátná úcta. Nemůžeme také zapomenout na velkou lásku, kterou k dětem chovala: milovala je víc než sebe samu. Ani nelze přehlížet její důvěru v prozřetelnost. Jako manželka a matka byla totiž přesvědčena, že je pro mne i naše děti nepostradatelná, ale v onom zcela konkrétním okamžiku je nezbytná pro maličkého tvora, který se v ní rodí...“.

Konečně jsme dospěli k rozhodujícímu slovu, onomu dávnému slovu, které zůstává jediným světlem k němuž můžeme vzhlížet, i když se život zdá být temný a jen stěží čitelný: Boží Prozřetelnost. Není-li Boží Prozřetelnost, pak se tvor může zmítat, dělat propočty, dokonce i zabíjet v přesvědčení, že zlepšuje život svůj i jiných. Existuje-li pokorná, prostá, dávná víra v Prozřetelnost – ta, jíž Kristus dal synovskou a otcovskou tvář – pak mysl člověka začíná poznávat její zřejmost. Proto bylo Giannino rozhodnutí „rozvážné“, jak řekl papež, „rozvážnou reakcí“, jak s odvahou napsal manžel.

A bylo zřejmé, že pro tři ostatní děti byla nezbytná, ale pro to, co nosila pod svým srdcem byla nepostradatelná. Bez ní se Bůh mohl „postarat“ o ostatní děti, ale ani Bůh se nemohl „postarat“ o to, které nosila ve svém lůně, pokud by ho odmítla.

Lauretta Molla, třetí z dětí, o něž se postaral sám Bůh, byly tehdy tři roky. V šestnácti pak vzpomíná maminku v jedné školní práci: „Byly mi tři roky a snad jsem ani nechápala smysl všech těch rozžatých svíček a toho pláče ... Do paměti se mi však nejvíce vryl její obraz pravé matky, vědomé si svých povinností vůči rodině ... Vykonávala svou práci lékařky s takovou pečlivostí a štěstím, a nejraději léčila děti, zvláště ty nejpotřebnější. Mezi všemi pocity, co jsem zažila, tím největším zůstává hluboký obdiv, který ve mně vzbuzuje vzpomínka na maminku, která pro své dítě obětovala vlastní život ... Mohu říct, že jsem skutečně pyšná, že jsem měla matku tak velké odvahy, co dokázala pravdivě žít, jak si přál Bůh... Cítím, že je mi stále nablízku a pomáhá mi, jako by ještě byla naživu“.

Vše ostatní je svěřeno jménu, jaké dostal plod tak nesmírné oběti. zatímco matka ještě ležela na smrtelném lůžku, přinesli děvčátko do kostela ke křtu a dali jí jméno Gianna Emanuela: jméno matky spojené se jménem Ježíšovým, jež znamená „Bůh s námi“. Tatínek pak zasvětil děvčátko Panně Marii, jak Gianna tak ráda činívala.

Neměli ani připravený hrob. S hlubokým pohnutím jim proto farář dal k dispozici ústřední kapli hřbitova v Meseru. Giannina rakev tak spočinula v hrobce kněží. I to bylo znamením Boží něhy tváří v tvář oběti matky. Nejstarší syn – Pierluigi, jemuž tehdy bylo pět a půl – se ptal otce: „Proč je maminka zavřená?“ „Kam maminka jde?...“ A naléhal: „Vidí mě maminka? Dotýká se mě? Myslí na mě?“. Nakonec praví: „Maminka si zaslouží zlatou schránku“. proto jakmile byla rodinná hrobka dokončena, přál si manžel, aby zadní stěnu vyzdobili zlacenou mozaikou. Je na ní obraz Gianny, jak své děvčátko klade k nohám lurdské Madony. Latinský nápis z knihy Zjevení říká: „Bud' věrný až k smrti!“

*„Mimořádná
nositelka
poselství
Boží lásky.
Po příkladu
Krista,
který „miloval
svoje ...
a miloval je
až do krajnosti“
(Jan 13,1),
Tato svatá matka
rodiny zůstala
hrdinsky*

*věrná úkolu, který přijala v den uzavření manželství.
Kéž by naše doba dokázala po příkladu svaté Gianny Beretty Molly
objevit ryzí, čistou a plodnou krásu manželské lásky,
prožívané jako odpověď na Boží povolání!“ (Jan Pavel II. v homílii svatořečení)*

„Viem, že ste hrdí na dedičstvo svätých Cyrila a Metoda“

Večné mesto zaplnili 30. apríla, slovenskí pútnici v sprievode svojich biskupov. Pápežovi Františkovi prišli poďakovať za vlaňajšiu návštevu na Slovensko. Hlavným bodom prvého dňa celonárodnej ďakovnej púte. bola osobitná audiencia so Svätým Otcom v Aule Pavla VI.:

Drahí bratia a sestry, dobrý deň a vitajte! [po slovensky:]

Zdravím vás všetkých, ktorí ste prišli prejavíť svoje puto voči Petrovmu nástupcovi a verejne vyznať svoju vieru práve v tomto veľkonočnom období.

Srdečne pozdravujem kardinála Jozefa Tomka (*11.3.1924), ktorého prítomnosť nám dáva pociť, že Cirkev je rodina, ktorá si vie ctiť starobu ako dar. Ale mám pochybnosť, zdá sa byť mladším odo mňa! Zdravím bratislavského arcibiskupa metropolitu Mons. Stanislava Zvolenského, ktorý sprevádza túto púť ako predseda Konferencie biskupov Slovenska, ďakujem za jeho slová. Pozdravujem všetkých prítomných biskupov, kňazov, zasvätené osoby a veriacich laikov. S radosťou pozdravujem občianske authority, najmä predsedu parlamentu Slovenskej republiky a predsedu Ústavného súdu, a využívam príležitosť poslať pozdrav pani prezidentke krajiny.

Nosím si v srdci naše septembrové stretnutia v Bratislave, Prešove, Košiciach a v Národnej svätyni Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne. Bolo pre mňa veľkým potešením vidieť, ako Cirkev na Slovensku žije bohatstvom rozmanitosti obradov a tradícií, ako most spájajúci kresťanský Západ a Východ. Ďakujem Pánovi, že som napriek pandémie mohol navštíviť vašu krajinu; nech dá dozrieť ovociu apoštolskej cesty!

Dnes ste sa prišli v hojnom počte poďakovať, ale uvedomil som si, že slovenskí pútnici radi prichádzajú do Ríma: vidím to na generálnych audienciách. Váš ľud je veľmi spätý so stolcom svätých Petra a Pavla!

Keď som prišiel medzi vás, chcel som vás povzbudiť, aby ste kráčali v štýle stretnutia, všetci spolu: mladí, rodiny, starší ľudia, rôzne komunity, ktoré sú historicky súčasťou

vašej spoločnosti. Kultúra stretnutia sa vytvára úsilím o harmóniu medzi rozdielnosťami, harmóniu, ktorá si vyžaduje prijatie, otvorenosť a tvorivosť. V základoch tohto spôsobu života je evanjelium, je tu Duch Svätý. Vieme však, že v dejinách a v konkrétnom živote je táto harmónia neraz zranená našimi hriechmi a obmedzeniami. Preto sme sa počas mojej návštevy modlili aj za uzdravenie rán. Prosím, buďte neúnavní vo vzývaní Ducha Svätého, ktorý je Tvorcom harmónie – je tvorcom harmónie a balzomom na rany!

Povedali mi, že veľký koberec, ktorý bol použitý na pódiu počas stretnutia s rómskou komunitou v Košiciach, bol rozstrihaný a rozdelený medzi rodiny sídliska a môže slúžiť na uvítanie pred dverami každej domácnosti. Ako hosť ste ma prijali s chlebom a soľou. Soľou prijatia, ktorá odkazuje na soľ evanjelia. A v poslednej dobe sa vaše prijatie opäť prejavilo, tentoraz v tragickom kontexte vojny. V týchto mesiacoch mnohé vaše rodiny, farnosti a inštitúcie prijali pod svoju strechu matky s deťmi z ukrajinských rodín, ktoré sa museli rozdeliť, aby sa zachránili, a ktoré prišli so svojou chudobnou batožinou.

Pri pohľade do ich očí ste svedkami toho, ako vojna pácha násilie na rodinných väzbách, oberá deti o prítomnosť otca, o školu, a starých rodičov necháva v opustení. Povzbudzujem vás, aby ste sa aj naďalej modlili a pracovali za pokoj, ktorý sa buduje v našom každodennom živote, aj týmito gestami láskyplného prijatia. A viem, že ste solidárni nielen so svojimi blízkymi bratmi a sestrami, ale aj s tými, ktorí sú ďaleko, ako napríklad na Kube.

Kto prijme človeka v núdzi, robí nielen skutok lásky, ale aj viery, pretože v bratovi a sestre spoznáva Ježiša. Nech vás Boh vždy zachová bohatých na soľ pohostinnosti! - Nech vás Boh vždy zachová bohatých na soľ pohostinnosti! - A nech vaša soľ nestratí svoju chuť a vždy sa obnovuje čerpaním životnej sily z koreňov. Viem, že ste hrdí na dedičstvo svätých Cyrila a Metoda. Vyzývam vás, aby ste toto dedičstvo vždy uchovávali a rozvíjali, aby ste budovali mosty bratstva spolu so všetkými národmi, ktoré sa sýtia z tých istých koreňov evanjelizácie Európy, s oboma plúcami kresťanstva, o ktorých hovoril svätý pápež Ján Pavol II.

Ďakujem vám, moji drahí, za vašu vernosť Kristovi, prejavenu vo svedectve žitej viery, v praktickom ekumenizme vašich vzťahov s blížnymi, v láskavom prijatí aj tých, ktorí sú odlišní, v úcte ku každému ľudskému životu a v zodpovednej starostlivosti o životné prostredie. Sedembolestná Panna Mária, patrónka Slovenska, nech je pre vás Mamou, ktorá vás vždy sprevádza na vašej ceste a učí vás utešovať a prinášať nádej. Tú nádej, ktorá nesklame a ktorá má meno: Zmŕtvychvstalý Kristus. *Christós voskrése!* [prítomní: *Voistinu voskrése!, potlesk*]

Teraz vám dám požehnanie a budeme sa modliť, aby vás všetkých Pán požehnal. A potom vás pozdravím, ale je tu problém, táto noha [*gesto smerom k nohe*] nie je v poriadku, nefunguje, a lekár mi povedal, že nemám kráčať. Rád by som zašiel, ale tentoraz musím poslúchnuť lekára! Preto vás prosím o tú obeť, aby ste vyšli po schodoch a pozdravím vás stádoťo posediačky. Nuž, je to určité poníženie, ale rád ho obetujem za vašu krajinu. Ďakujem!

Teraz sa s vami rozlúčim. Opakujem, že by som rád bol pozdravil prechádzajúc pomedzi vás. Modlím sa za vás, modlím sa za vaše rodiny a za váš ušľachtilý ľud. Poďme ďalej a s odvahou! A vás prosím, aby ste sa za mňa modlili, čo istotne chápete! [*niekoľkominútový potlesk*]

Pápežovi Františkovi darovali predstavitelia cirkvi a zástupcovia politického a spoločenského viaceré dary. Urobili tak po audiencii v Aule Pavla VI. vo Vatikáne, kde prijal niekoľko tisíc slovenských pútnikov, ktorí spolu s biskupmi prišli po jeho návšteve na Slovensku na ďakovnú púť do Ríma. Vladyka Peter Rusnák, bratislavský eparchiálny biskup a apoštolský administrátor sede vacante Prešovskej archieparchie, daroval Svätému Otcovi drevený vyrezávaný

kríž, ktorý bol vyrobený mníchmi v studitskom kláštore v Unive na Ukrajine, informoval hovorca Prešovskej archieparchie Michal Pavlisinovič. Ďalším darom bola napríklad kniha Náš pápež Amaro papežis, ktorá mapuje návštevu Svätého Otca Františka na Luníku IX. v

Košiciach. Odovzdal ju don Peter Bešenyei, saleziánsky delegát pre pastoráciu Rómov.

Po návšteve Svätého Otca Františka na sídlisku Luník IX sa saleziáni rozhodli pre trvalú spomienku aj nezvyčajným spôsobom. Červený koberec, po ktorom kráčal 14. septembra 2021 pápež František na Luníku IX, dali rozstrihať a spracovali ako vzácny spomienkový predmet, na ktorom je napísaná myšlienka pápeža, ktorú adresoval Rómom: „Vy ste v

srdci Cirkvi.“ Koberec odovzdali Saleziáni každej domácnosti na Luníku IX a blízkym spolupracovníkom v rómskej misii. Jednu časť dnes dostal aj pápež František.

Predseda Ústredného zväzu židovských náboženských obcí na Slovensku Richard Duda venoval dnes na audiencii pápežovi Františkovi keramický tanier, na ktorom je vyobrazené granátové jablko. „Je to v juadaizme symbol dobrých skutkov,“ povedal pre TK KBS. V Tóre sa nachádza 613 príkazní, miciev. Miciev je ako zrník v granátovom jablku,“ vysvetlil Duda, podľa ktorého keramika je od slovenského umelca. „Som dojatý, bolo to pre nás veľké stretnutie a pokračovanie stretnutia z 13. septembra na Rybnom námestí Bratislave. Tešíme sa, že sme tu mohli byť,“ dodal Duda.

Lékárníci

- most mezi občany a zdravotnickým systémem

Papež František se 2. května setkal s představiteli Mezinárodní federace katolických lékárníků

Vážený přítel, dobré ráno a vítejte!

Tato audience měla být v Apoštolském paláci, ale kvůli mému kolenu je tady. Promiňte. Děkuji vašemu předsedovi za milá slova a jsem rád, že se s vámi mohu setkat jako s představiteli světa lékárníků. Jste vedoucími představiteli Mezinárodní federace katolických lékárníků, ale víme, že naše církevní sdružení jsou vždy otevřená všem a slouží všem, samozřejmě v souladu se

zásadami křesťanské morálky, založené na důstojnosti lidské osoby. Pandemie covidu-19 postavila lékárníky takřikajíc do první linie. Občané, kteří se často ztráceli, ve vás našli záchytný bod, kde mohou získat pomoc, radu, informace a také - jak dobře víme - možnost rychle provést testy nezbytné pro život a každodenní činnosti. Myslím, že tato krizová situace vyvolala i ve vašem profesním prostředí potřebu "táhnout za jeden provaz" a vzájemně se podporovat. A to by mělo být pobídkou ke spolupráci. Blahopřeji vaší Federaci, protože dokázala tuto krizi vnímat jako příležitost a znovu oživila hodnotu budování společenství, které je typické pro katolickou tradici.

Rád bych se vrátil k vaší sociální roli. Lékárníci jsou jakýmsi "mostem" mezi občany a zdravotnickým systémem. Systém je velmi byrokratický a pandemie jej podrobila zkoušce, která zpomalila, ne-li někdy ochromila, jeho fungování. V praxi to znamená větší nepohodlí, větší utrpení a bohužel i další poškození zdraví nemocných. V této souvislosti přispívají lékárníci k obecnému dobru dvojím způsobem: odlehčují zdravotnickému systému a zmírňují sociální napětí. Tuto roli je samozřejmě třeba vykonávat s velkou opatrností a profesionální vážností, ale pro lidi je velmi důležitý aspekt blízkosti – zdůrazňují: blízkosti -, aspekt rady, důvěrnosti, který by měl být vlastní zdravotní péči, která je "šitá lidem na míru". Je to pravda. V chudších čtvrtích jsou lékárníci jako domov, jsou přátelští. Musíte jít k lékaři, ale jdete k lékárníkovi. Zazvoníte a jsou ochotní pomoci: "Vezmi si tohle." Je to něco více rodinného, bližšího.

Dalším aspektem, který bych rád zmínil a který má rovněž sociální a kulturní význam, je příspěvek, který mohou lékárníci poskytnout při obracení se na integrální ekologii. Všichni jsme povoláni k tomu, abychom se učili životnímu stylu, který je ohleduplnější k prostředí, do něhož nás Bůh umístil, k našemu společnému domovu. A tento životní styl zahrnuje také zdravý způsob stravování a života obecně. Myslím, že lékárníci mohou "vytvářet kulturu" i v této oblasti a přispívat k větší moudrosti při vedení zdravého života.

V tomto ohledu se můžete inspirovat tisíciletou tradicí, která zde v Evropě sahá až ke starým klášterním lékárnám. Dnes však díky Bohu můžeme tyto kořeny obohatit o znalosti a postupy jiných kultur, například východních nebo kultur původních obyvatel Ameriky.

Řekl bych, že vy, lékárníci, nám můžete pomoci odhalit ošidnost falešného blahobytu a vychovávat k opravdu "dobrému životu", který není výsadou několika málo lidí, ale je na dosah všem. Dobrý život ne ve smyslu "žít si dobře", ale žít v souladu s životním prostředím, v souladu s vesmírem, se všemi.

Milí přátelé, přeji vám vše nejlepší ve vaší práci a na vaší cestě vytváření společnosti. Ze srdce vám žehnám a svěřuji vás přimluvě Panny Marie a vašeho patrona, svatého Jana Leonardiho. A prosím, nezapomeňte se za mě modlit.

Modleme se v květnu denně růženec za mír

PAPEŽ FRANTIŠEK V ZÁVĚRU PROMLUVY PŘED MODLITBOU RADUJ SE NEBES KRÁLOVNO, 1. KVĚTNA 2022

„Dnes začíná měsíc zasvěcený Matce Boží. Rád bych vyzval všechny věřící a společnosti, aby se v květnu každý den modlili růženec za mír. V myšlenkách se ihned ubírám k ukrajinskému Mariupolu, městu Mariinu, které bylo barbary vybombardováno a zničeno. I nyní a odsud znovu vyzývám k vytvoření bezpečných humanitárních koridorů pro lidi uvězněné v ocelárnách tohoto města. Trpím a pláču, když pomyslím na utrpení ukrajinského lidu, zejména

těch nejslabších, starých lidí a dětí. Dokonce se objevují hrozivé zprávy o vyhošťování a deportaci dětí. A zatímco jsme svědky děsivého úpadku lidskosti, spolu s mnoha znepokojenými lidmi si kladu otázku, zda skutečně usilujeme o mír, zda vůbec existuje vůle vyhnout se neustálé vojenské a slovní eskalaci, zda děláme vše pro to, abychom umlčeli zbraně. Prosím, nepodléhejte logice násilí, zvrácené spirále zbrojení. Vydejme se cestou dialogu a míru! Modleme se“.

„Dnes je Svátek práce. Kéž je to pobídka k obnovení našeho závazku, aby si práce uchovala důstojnost všude a pro všechny. A kéž se v pracovním světě rozvíjí mírová ekonomika. Rád bych vzpomněl na dělníky, kteří zemřeli na pracovišti, což je snad až příliš rozšířená tragédie. Pozítří, 3. května, je Světový den svobody tisku, který zaštiťuje Organizace OSN pro vědu, výchovu a kulturu (UNESCO).

Vzdávám hold novinářům, kteří za službu tomuto právu osobně platí. V loňském roce jich bylo na celém světě 47 zabito a více než 350 uvězněno. Zvláštní poděkování patří těm, kteří nás odvážně informují o metlách tohoto lidstva“.

ZJEVENÍ PANNY MARIE VE FATIMĚ

13. května – 13. října 1917

Zjevení v portugalské Fatimě začalo v roce 1916 trojím zjevením anděla desetileté Lucii Santosové, devítiletému Františkovi a sedmileté Jacintě Martovům. Po této duchovní přípravě docházelo každý měsíc od 13. května do 13. října 1917 ke zjevením Panny Marie. Tento cyklus šesti zjevení byl ukončen slunečním zázrakem. I když dětem zpočátku nikdo nevěřil a zažily krušné chvíle a výslechy, díky ochraně Panny Marie byly všechny komplikace a pomluvy překonány a tato mariánská zjevení po důkladném teologickém šetření byla uznána Církví jako pravá dne 13. října 1930. Zjevení ve Fatimě začala v době, kdy v Portugalsku vládl mimořádně silný protináboženský duch a křesťanství bylo velmi pronásledováno. Fatimské události během roku po ukončení zjevení zcela změnilы tuto negativní nábožensko-politickou situaci. Již při prvním setkání anděl děti povzbuzoval k úctě k Bohu a v této souvislosti je naučil modlitbu: *Loca de Anjo, místo 1. a 3. zjevení*

Můj Bože, věřím v tebe, klaním se ti, doufám v tebe, miluji tě. Prosím tě za odpuštění pro ty, kteří v tebe nevěří, kteří se ti neklanějí, kteří v tebe nedoufají a tebe nemilují.

Při druhém setkání je velmi povzbuzoval k modlitbě a obětem. Řekl jim, že ze všeho mohou učinit oběti a nabídnout je Pánu.

Při třetím setkání je povzbuzoval k eucharistické úctě a naučil je následující modlitbu:

*Nejsvětější Trojice, Otče, Synu a Duchu svatý, klaním se Ti v nejhlubší úctě.
Přináším ti oběť Tvého drahocenného Těla, Krve, Duše a Božství našeho Pána Ježíše
Krista, který je přítomen ve všech svatostáncích na celém světě,
na usmíření za všechna pohanění, znesvěcování a za lhostejnost, která Ho tak uráží.
Pro nekonečné zásluhy Jeho Nejsvětějšího Srdce a na přímělu
Neposkvrněného Srdce Panny Marie prosím Tě za obrácení ubohých hříšníků.*

1. zjevení - 13. května 1917

13. května 1917 si Lucie Santos, František a Hyacinta Marto hráli nahoře na svahu Cova da Iria. Zatímco se jim pásly ovce, postavili si zídku kolem křoví. Náhle uviděli něco jako blesk. V domnění, že se blíží bouřka začali sestupovat, aby hnali ovce k silnici. Asi v polovině svahu uviděli nový blesk a po pár krocích uviděli před sebou nad dubem paní, oděnou v bílém šatě, zářící více než slunce. Vycházelo z ní jasné intenzivní světlo. Všichni tři se octli uvnitř světla, které paní obklopovalo a z ní se rozlévalo. Ze vzdálenosti asi půldruhého metru k nim promluvila: "Nebojte se! Neublížím vám." Na otázky odkud je a co si přeje, odpověděla: "Přicházím z nebe. Přišla jsem vás požádat, abyste sem přicházeli

po šest příštích měsíců třináctého dne vždy ve stejnou hodinu. Pak vám řeknu kdo jsem a co chci..." Děti se ptaly, zda přijdou do nebe a na dvě děvčata, která před nedávnem zemřela. Když jim Paní s laskavostí dotazy zodpověděla, zeptala se: "Chcete se obětovat Bohu a snášet všechna utrpení, která na vás sešle, jako zadostiučinění za hříchy, jimiž je urážen, a jako prosbu za obrácení hříšníků?" při posledních slovech otevřela ruce a děti zalilo silné světlo, odraz paprsků, které z jejích rukou vycházely. To světlo proniklo dětem do hrudi a do hlubin duše, takže se viděly v Bohu, který byl tím světlem, jasněji než v zrcadle. Padly na kolena a v duchu opakovaly andělem naučenou modlitbu. Paní pak ještě řekla: "Modlete se každý den růženec, abyste tak vyprosili světu mír a konec války." Pak se začala zvedat a vznášet směrem k východu a její světlo jakoby před ní otvíralo cestu do nebeské klenby.

2. zjevení - 13. června 1917

13. června po modlitbě růžence spatřili Lucie, František a Hyacinta odraz blížícího se světla a nad dubem se Paní zjevila podruhé. Na Luciinu otázku, co si přeje, odpověděla: "Přeji si, abyste sem přišli příští měsíc 13., abyste se modlili každý den růženec a naučili se číst. Potom vám řeknu, co chci." Dále Lucie přednesla své prosby včetně vzetí do nebe. V odpovědích se mimo jiné dozvěděla, že Ježíš chce, aby ho lidé poznali a milovali a ona mu má přitom pomoci.

O poco dos pastorinhos, místo 2. zjevení

Také řekla, že Ježíš: "Chce zavést ve světě úctu k mému Neposkvrněnému srdci." Lucie projevila smutek, že zůstane na zemi sama. Paní se soucitně zeptala zda ji to hodně bolí a dodala: "Neztrácej odvahu. Nikdy tě neopustím, mé Neposkvrněné srdce bude tvým útočištěm a cestou, která tě povede k Bohu."

Opět je zalila záře jejich paprsků a před pravou dlaní Panny Marie bylo srdce ovinuté trním, které se je zdálo probodávat. Všichni pochopili, že je to Neposkvrněné srdce Mariino, zraňované lidskými hříchy, a že si přeje odčinění těch vin." To bylo na závěr zjevení a všichni tři to uchovávali jako první tajemství i když jim v té věci mlčení nebylo přikázáno.

3. zjevení - 13. července 1917

13. července na Cova da Iria se děti již modlily se zástupem. Paní přišla a zopakovala své prosby. Lucie mimo další prosby požádala o zázrak a Paní ho přislíbila v říjnu. Pokračovala: "Obětujte se za hříšníky a říkejte často, zvláště když přinášíte nějakou obět': Ježíši, dělám to z lásky k tobě, za obrácení hříšníků a na odčinění hříchů proti Neposkvrněnému srdci Mariinu." Při posledních slovech otevřela Paní dlaně a zdálo se, že záře proniká zemí a všichni tři viděli jakoby ohnivě moře. V tom ohni d'áblové a duše, podobné průhledným a černým nebo bronzovým žhavým uhlíkům v lidské podobě.

Vznášely se v tom požáru, zmítány plameny, které z nich šlehaly s mraky kouře, padaly na všechny strany jako jiskry při obrovských požárech, bez tíhy a rovnováhy, za bolestného a zoufalého volání a naříkání, které vzbuzovalo úděs a rozechvívalo hrůzou. Když vizionáři vzhledli k Paní, řekla jim: "Viděli jste peklo, kam se dostávají duše ubohých hříšníků. Aby je zachránil, chce Bůh ve světě zavést úctu k mému Neposkvrněnému srdci. Jestliže lidé udělají, co vám řeknu, mnoho duší se zachrání a bude mír. Válka se chýlí ke konci. Nepřestanou-li však urážet Boha, vypukne za pontifikátu Pia XI. nová, krutější válka. Až uvidíte noc ozářenou neznámým světlem, vězte, že to je velké znamení, kterým Bůh dává najevo, že potrestá svět za jeho zločiny válkou, hladem, pronásledováním Církve a svatého Otce. Aby se tomu zabránilo, přijdu požádat o zasvěcení Ruska svému Neposkvrněnému srdci a o smírné svaté přijímání o prvních sobotách v měsíci... Panna Maria uvedla předpovědi o Rusku, o pronásledování Církve, o utrpení svatého Otce i to, že některé národy zmizí z povrchu země. Oznámení o utrpení bylo podmíněné jako v případě II. světové války. Mnoho se naplnilo, pekelné nebezpečí ale stále hrozí. Zbývá také příslibený konečný triumf Mariina Neposkvrněného srdce. O tajemstvích sdělených v tento den měly děti prozatím přikázáno mlčet. A Paní dodala: "Když se budete modlit růženec, opakujte po každém desátku:

O můj Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchraň nás pekelného ohně a přived' do nebe všechny duše, zvláště ty, které toho nejvíce potřebují."

Pak zjevení skončilo jako obvykle.

4. zjevení - 19.srpna 1917

13. srpna byly děti vězněny na faře a tak ke zjevení došlo později na Valinhos. Lucie, František a Hyacinta byli vyzváni, aby 13.9. přišli na Cova da Iria a denně se modlili růženec. Na dotaz, co s penězi, které tam lidé nechávají, dostali odpověď, aby se nechala udělat dvoje nosítka pro slavnost růžencové Panny Marie a zbytek sloužil na stavbu kaple a loučila se slovy:

*"Modlete se,
hodně se modlete a přinášejte oběti za hříšníky,
neboť mnoho duší přichází do pekla,
protože se za ně nikdo neobětuje a nemodlí."*

Valinhos, místo 4. zjevení

5. zjevení - 13. září 1917

13. září Lucie, František a Hyacinta se museli protlačit zástupem, z něhož na ně lidé volali své prosby. U dubu se s nimi začali modlit růženec. Paní přišla, opět poprosila o modlitbu růžence. Pochválila děti za jejich oběti a stanovila hranice pro jejich askezi s provazem. Na různé prosby odpověděla, že některé splní, některé ne. Pak se začala vznášet.

6. zjevení - 13. října 1917

13. října přišlo, na Cova da Iria vyběhla Lucie lid, aby zavřel deštníky a modlil se růženec. Pak přišla Paní a řekla Luci: "Chci ti říci, aby zde postavili k mé počtě kapli; jsem Panna Maria, královna růžence! Modlete se nadále denně růženec. Válka se chýlí ke konci a vojáci se brzo vrátí domů." Následovala Luciina prosba za nemocné a hříšníky. K jejím žádostem o uzdravení Panna Maria řekla: "Některé ano, jiné ne. Musí se polepšit a prosit za odpuštění svých hříchů. Ať neurážejí Boha, byl už tolik urážen." Pak rozevřela dlaně a nechala je zazářit odrazem slunce; a zatímco se vznášela vzhůru, promítlo se její světlo do slunce. Pak spatřili vedle slunce sv. Josefa s Ježíškem a jejich žehnání; pak Krista a Pannu Marii Bolestnou a znovu Pannu Marii jako Pannu Marii Karmelskou, vše jak měli slíbeno. V té době nastal sluneční zázrak. Ustal déšť, roztrhly se mraky a ukázal se sluneční kotouč v podobě stříbrného měsíce, který začal vířivě kroužit jako ohnivě kolo metajíce všemi směry pruhy světél v barvách žluté, zelené, červené, modré, fialové, které ozařovaly oblaka, stromy, skály i lid. Pak se na několik vteřin zastavilo a nejhýřivější světelné kolo se znovu roztočilo. Ještě znovu se zastavilo a roztočilo ještě v rozmanitějším oslnivém víření. Pak všichni zažili pocit jakoby se odpoutalo od oblohy a padalo na ně. Lidé padali na kolena do bláta a vzbuzovali lítost nad svými hříchy. Tyto výjevy, trvající asi 10 minut, vidělo na 70.000 lidí nejen přímo nad místem, ale i ve vzdálenosti více kilometrů. Po skončení slunečního úkazu lidé měli šaty dokonale suché. Fatimská Panna Maria vyzývá k obrácení, k pokání, k modlitbám za hříšníky. Chce jediné to, co její Syn. Jedná se o lásku, které on učí v evangeliu. Ve své lásce k nám a za naši spásu šel do krajnosti. Stále jde o záchranu duší, to se neobejde bez lásky a ta je naší spásou, neboť Bůh je Láska a žít v lásce znamená žít v Bohu.

Zaslíbení prvních sobot

Už sv. Pius X. v r. 1912 poskytl plnomocné odpustky věřícím, kteří na první sobotu v měsíci vykonají smírnou pobožnost k Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Benedikt XV. to v r. 1920 znovu potvrdil. Je to splnění přání Panny Marie ve fatimských zjeveních. V roce 1925 se zjevila Panna Maria Luci z Fatimy a žádala ji o smírnou pobožnost k jejímu Neposkvrněnému Srdci po pět za sebou jdoucích prvních sobot v měsíci. Součástí této pobožnosti má být svatá zpověď, sv. přijímání, modlitba růžence a čtvrt hodinové rozjímání o růžencových tajemstvích.

FATIMSKÉ DĚTI

"Uznání svatosti dvou fatimských dětí nás musí vést k oslavě Boha a k tomu, abychom s větším úsilím prožívali křesťanskou víru. Tito dva pasáči obohacují duchovní poklad Církve, z něhož máme všichni užitek."

/z listu portugalských biskupů k beatifikaci fatimských dětí/

Obdiv křesťanského světa ke dvěma fatimským dětem - Františkovi a Hyacintě Marto - dokazuje 264 listů, v nichž biskupové 62 zemí všech kontinentů tlumočili Svatému Stolci mínění mnoha věřících svých krajín v souvislosti s procesem beatifikace¹.

¹ Srv. *Francisci Marto, pueri-Hyacinthae Marto, puellae - Positio super virtutibus*, Romae, 1988, 2-12.

Je možná svatost mladistvých?

Dříve než bylo možné zkoumat svědectví o *pověsti svatosti* Františka a Hyacinty Marto, bylo třeba dát odpověď na základní otázku: jsou děti schopny vést ctnostný život v hrdinském stupni, a mohou se tedy stát kandidáty beatifikace či kanonizace? Jezuita Peter Gumpel, relátor případu fatimských dětí, podal k této situaci v roce 1988 následující vyjádření: "V posledních desetiletích se úsudek o morálních schopnostech mladistvých podstatně změnil, takže dnes jsme velmi vzdáleni chápání středověku, ale mínění, která se zastávala až po současné století. Výsledky vědeckého bádání na tomto poli měly silný vliv i na církevní oblast, totiž na pedagogiku a pastorační práci Církve. Už papež Pius X., jako pastýř duší a světec, s rozhodností otevřel těm nejmenším přístup ke svatému přijímání, a překonal námitky, které přicházely z různých stran. Je významné, že tento svatý papež byl přesvědčen, že v důsledku jeho

snahy umožnit dětem přístup ke svatému přijímání, budou moci být v budoucnu kanonizovány i děti. Od dob svatého Pia X. pokročilo i vědecké bádání, což přimělo příslušné autority, aby se vyjádřily k případu kanonizace dětí. Odvolávám se na rozhodnutí plenární kardinálské kongregace, která se uskutečnila 31. března 1981, a která byla s velkou pečlivostí připravována (o názor byla požádána celá spousta odborníků z oblasti psychologie, pedagogiky, dogmatické, morální a spirituální teologie). Shoda závěrů všech zmíněných specialistů je vskutku ohromující. Přirozeně, v posouzení hrdinnosti dětí nelze předpokládat, že jejich život ctností byl na úrovni mnoha dospělých. Avšak v každém posudku na hrdinnost ctností je třeba brát ohled na osobu kandidáta, na jeho věk, pohlaví, prostředí ve kterém vyrůstal a žil, na jeho životní stav, na osobní povolání a milosti, kterých se mu od Boha dostalo, a které Bůh uděluje naprosto svobodně"².

Krátký životopis fatimských pasáček

Francisco Marto se narodil 11. června 1908 v kraji Aljustrel, ve farnosti Fatima, v obci Vila Nova de Ourém. Zde se narodila i *Hyacinta*, která spatřila světlo světa 11. března 1910. Jejich rodiče vlastnili malou zemědělskou usedlost a několik ovcí. Žili tedy velmi skromně, nikoli však v bídě. Velkou péči věnovali křesťanské výchově svých dětí. *František*, spolu s jinými, navštěvoval hodiny katechizmu u tety *Růženy*: šlo zajisté o první uvedení do křesťanské nauky. Doma byli navyklí se modlit a občas také se modlili růženec. V šesti letech začal *František* vyvádět na pastvu maličké otcovo stádo. Někdy jej doprovázela i mladší sestra *Hyacinta*. Při hlídání ovcí se obvykle potkávali se strýcovým stádem, které vyváděla na pastvu *Lucie*, která bylo o něco starší než oni (narodila se v roce 1907)³. Tři děti trávily téměř celé dny mimo domov, staraly se o ovce a čas si krátily

² "Zpráva relátora případu *Františka a Hyacinty Marto*, p. *Petera Gumpela S.I.*", tamtéž, cit. 2-3.

³ *Lucie* je dcerou *Antonia dos Santos* a *Marii Rosy*, kteří sídlili v *Aljustrelu*; je poslední ze sedmi sourozenců (jeden bratr a pět sester). Ve 14-ti letech vstoupila do koleje sester *Dorotejek* ve *Vilar*

dětskými hrami. "František jakoby ani nebyl Hyacintiným bratrem - říká sestřenice Lucie - snad kromě podoby. Nebyl vrtošivý a neposedný jako ona. Naopak, byl klidný a vlídný povahy. Když mu při našich hrách a zábavách někdo upíral jeho vítězství, nekladl odpor a místo přenechal. Omezil se jen na dotaz: "Myslíš, žeš vyhrál? No, dobře! Mně na tom nezáleží"⁴.

Hyacinta byla docela jiná než František, jak píše Lucie: "Společnost s ní se někdy stávala dost nesnesitelnou vzhledem k jejímu příliš urážlivému charakteru. Jakýkoli nepatrný problém, kterých se při dětské hře objeví, stačil k tomu, aby se podrážděně stáhla do kouta, zamračená, uvazujíc mezka, jak jsme říkali. [...] Už tehdy (ještě před událostmi roku 1917) však měla dobré srdce: a dobrý Bůh ji obdařil sladkým a něžným charakterem, díky němuž byla současně láskyhodnou a přitažlivou"⁵.

Poté, co pojedli, měli ve zvyku recitovat některé modlitby. S jednoduchostí, která je vlastní dětem, se mnohdy spokojili jen se "Zdrávas Maria" a "Otče náš", přičemž ostatní modlitby vynechali, aby byli dříve hotovi a tak jim zbylo více času na hry.

Na podzim roku 1916, právě když pásli malé stádo ovcí na *Loca do Cabeça*, prožili tři pasácci podivuhodné setkání s '*Andělem eucharistie*'. Podle toho, co nám Lucie sdělila, se jim tehdy ukázal anděl, který v levé ruce držel kalich, zatímco v pravé nad ním držel hostii, z níž do kalicha kanuly krůpěje krve. Anděl sám poklekl po boku tří dětí a vyzval je, aby spolu s ním třikrát opakovaly tuto invokaci: "Nejsvětější Trojice, Otče, Synu a Duchu svatý, hluboce se vám klaním a obětuji drahocenné tělo, krev, duši a božství Ježíše Krista, přítomného ve všech svatostáncích světa, jako náhradu za urážky, svatokrádeže a nezáměrné, kterým je urážen. Pro nekonečné zásluhy jeho Svatého Srdce a Neposkvrněného srdce Mariina, vás prosím za obrácení ubohých hříšníků". Poté co mírně pozvedl kalich a hostii, anděl podal Lucii hostii, zatímco Hyacintě a Františkovi podal obsah kalicha. Když tak učinil řekl: "Vezměte a pijte tělo a krev Ježíše Krista, strašlivě znevážené nehodnými lidmi. Odčiňujte jejich zločiny a těšte svého Boha". Potom se znovu vrhl na zem, třikrát opakoval stejnou modlitbu: "Nejsvětější Trojice..." a pak zmizel⁶.

V trojici dětí od onoho dne sílila potřeba modlitby, tak, jak jim bylo sděleno. Zvláště u Františka rostla touha přijmout Ježíše v eucharistii a co nejdéle prodlévat před svatostánkem, aby tak dělal společnost Ježíšovi, který je lidmi odmítán a urážen. U Hyacinty se zvláště po jednom ze zjevení Panny Marie, k nimž poté došlo, rozvinul hluboký soucit s hříšníky a utrpením, kterému jdou vstříc, jestliže se neobráť. Proto v ní sílila modlitba za obrácení hříšníků a současně duch oběti a pokání.

Když 13. května 1917 pásly děti stádo na Cova da Iria, byly překvapeny zjevením Naší Paní, která jim přikázala, aby se tam vracely každého třináctého dne v měsíci až do října. Během zjevení 13. července bylo třem dětem svěreno tajemství, které nesměly nikomu sdělit⁷. V průběhu tohoto zjevení - podle sestry Lucie - jim Paní z nebe řekla: "Obětujte se za hříšníky a často opakujte, zvláště když přinášíte nějakou obět': Ó Ježíši! Je to z lásky k

---

(Oporto). V 19-ti letech se stala dorotejskou novickou v Tuy (Španělsko). 3. října 1934, u příležitosti slavných slibů, sdělil leirijský biskup její pravou totožnost, kterou sestra Lucie z poslušnosti stále držela v tajnosti. V roce 1948 dostala od papeže Pia XII. souhlas, aby se mohla přestěhovat na Karmel v Coimbra, kde dosud - jako třiadvadesátiletá žije svůj život modlitby a pokání. Napsala knihu svých pamětí (*Paměti sestry Lucie*, vydáno péčí L. Kondora ve Fatimě v r. 1980). Zemřela 13. února 2005.

⁴ *Tamtéž*, str. 118.

⁵ *Tamtéž*, str. 21s.

⁶ *Tamtéž*, str. 62s a 22.

⁷ Srv. *tamtéž*, str. 156.

tobě, pro obrácení hříšníků a za odčinění hříchů spáchaných proti Mariinu Neposkvrněnému srdci"⁸. Toto doporučení se stalo, zvláště pro Hyacintu, důležitým východiskem a charakteristikou jejího života modlitby, můžeme říci její spirituality.

Když se 13. srpna děti chystaly, že půjdou na Cova da Iria, postavil se jim do cesty Arturo de Oliveira Santos, úředník obecního úřadu Vila Nova de Ourém, svobodný zednář a volnomyšlenkář, který nenáviděl Církev: vyhrůžkami a nátlakem se je snažil přinutit, aby mu sdělily tajemství. Na jejich rozhodné odmítnutí reagoval hrozbou, že je nechá zaživa usmažit v kotli s vařícím olejem; avšak ani přes tuto krutou hrozbu, žádné z nich nepodlehlo nátlaku, ani nezjevilo tajemství, které jim Panna Maria svěřila⁹.

K objasnění, co znamenají "hrdinné ctnosti" u dětí, bylo řečeno, že při jejich hodnocení nelze očekávat něco výjimečného. To platí i v případě sourozenců Martových: jsou a zůstanou dětmi, které úměrně svému věku věrně odpověděly na nezasloužené Boží výzvy a žily proto opravdovým křesťanským životem, přesahujícím onen běžný způsob života, s jakým se setkáváme u hodných, křesťansky vychovávaných dětí jejich věku. Vždyť přece událost jejich uvěznění, hrozby, kterým byly vystaveny – dokonce že budou vhozeni do kotle s vařícím olejem a tak zemřeli - , stejně jako jejich odmítání zjevit tajemství, tedy projev věrnosti slibu, který dali Paní, vynášejí na světlo skutečnost, že i děti, vedené a podněcované Boží milostí, jsou s to vykonat mimořádné a v úzkém slova smyslu vskutku „hrdinské“ činy.

Kvůli odmítnutí, kterým odpověděli na důrazné naléhání starosty, byly tři děti zavřeny do městského žaláře v Ourém. Tam se je vězni snažili přesvědčit, aby sdělily, co vědí; jedinou odpovědí, které se pasáček dočkali však byla jen výzva, aby žily křesťansky a modlili se s nimi růženec. Současně se vzájemně povzbuzovali a jeden druhého podpírali; je dojemné číst, co o tom poznamenala Lucie: „Ve vězení se (František) ukázal být velmi oduševnělým a snažil se rozebrat Hyacintu v jejich nejtesknějších hodinách. Když jsme se ve vězení modlili růženec, viděl, že jeden z vězňů klečel s čapkou na hlavě. Přistoupil tedy k němu a říká: „Chcete-li se modlit, musíte si sundat rádiovku“. Onen chudák mu ji hned dal, a on ji hned položil na svou čepici na stoličce. Zatímco vyslyšali Hyacintu, říkal mi s hlubokým klidem a radostí: „Jestli nás zabijí, jak tvrdí, zakrátko budeme v nebi! Jak úžasné! Na ničem mi nezáleží“. Po chvíli ticha: „Kéž by Bůh dal, aby se Hyacinta nebála. Pomodlím se za ni Zdravas Maria“. A hned si sundal čapku a modlil se.

Když jej strážce zahlédl v tomto postoji, zeptal se ho: „Co to říkáš?“ „Modlím se Zdravas Maria, aby se Hyacinta nebála“.

„Malou Hyacintu nejvíce trýznila odloučenost od rodičů. Ale když jí František řekl: „Neplač, budeme to všechno obětovat Ježíši za hříšníky“, a pozvedl oči a ruce k nebi řka: „Ach, můj Ježíši! Z lásky k vám, za obrácení hříšníků“, Hyacinta dodala: „A také za Svatého otce a na usmíření za hříchy spáchané proti Mariinu Neposkvrněnému Srdci“. Až 15 dne toho měsíce byly děti vráceny zpátky rodičům, a čtyři dny nato – 19. srpna, měly tři z nich stejné zjevení jako předtím. Při všech těchto zjeveních František viděl Madonu, ale neslyšel, co říká. Dvě ostatní děti mu následně sdělily, co bylo řečeno, jak je k tomu zmocnila sama Paní. U Františka upoutává jeho upřímná dobrota, věrná vytrvalost, duch oběti a modlitby, stejně jako jeho touha přistupovat ke svatému přijímání a moci být brzy

---

⁸ *Tamtéž*, str. 160.

⁹ *Tamtéž*, str. 72-77 a 35s.

přijít do ráje, kam, jak doufal, se - podle odpovědi Matky Boží na jednu jeho otázku – se záhy dostane.

Smrt Františka a Hyacinty

V říjnu 1917 začal František chodit do školy. Její budova, která se nacházela blízko farního kostela, byla vzdálena něco přes dva kilometry od domova. Když se František ubíral do školy, využíval toho, že přecházel kolem kostela a trávil dlouhý čas před „skrytým Ježíšem“, jak jej nazýval. Často když chodíval spolu s Lucií, říkával jí: „Poslyš! Ty běž do školy; já zůstanu tady v kostele u skrytého Ježíše. Mně už nestojí za to, abych se chodil učit číst; zanedlouho jdu do nebe. Až se budeš vracet, stav se pro mě“. A vskutku, když se Lucie vracela ze školy domů, našla ho na modlitbách před svatostánkem.

Od téže Františkovy sestřenice se dále dovídáme, že byl milovným dítětem, a když se modlil a chtěl přinést nějakou oběť, raději se vytrácel a skrýval; nezdá se, že jej Lucie a Hyacinta vypátraly, jak se skrývá za zdí či keřem: chytře jim zmizel z očí, aby poklekl a modlil se anebo, jak říkával, „myslel“ na našeho Pána a utěšoval ho, protože „je pro tolik hříchů tak smutný“.

Tak uplynulo pár měsíců, když se tu na podzim roku 1918 šířila po Evropě a zvláště na iberském poloostrově zhoubná forma epidemie zánětu plic, zvaná „španělská“. Postihla všechny členy rodiny Martových, vyjma otce. Františka zasáhla natolik, že i když na krátkou dobu ozdravěl, že mohl aspoň občas do kostela, už nikdy se z nemoci nedostal. Jeho stav se naopak stále zhoršoval. Sužovaly ho intenzivní bolesti, ale snášel je trpělivě, ba dokonce s radostí a v duchu pokání: obětoval je - spolu s dalšími dobrovolnými sebezápory – za obrácení hříšníků, přičemž dlouhé hodiny trávil ponořen do modlitby. Ještě než onemocněl prahnul po tom, aby mohl přijmout svaté přijímání a mnohokrát o to žádal pana faráře; avšak podle tehdejších zvyklostí se záležitost stále odkládala, což bylo pro něj velikým trestem. Koncem března 1919 František upadal do častých krizí pláče, způsobených právě touhou moci přistoupit ke svatému přijímání.

Když bylo 2. dubna zjevné, že smrt se blíží, přišel k němu pan farář, aby ho vyzpovídal: František vykonal zpověď s hlubokou zbožností. Následujícího dne, velmi brzy ráno, jen co kněz vešel do pokoje, aby mu podal viaticum, František se snažil důstojně posadit, ale síly ho opustily a padl zpátky na polštář. „Vždyť můžeš přijmout našeho Pána i vleže“, chlácholila ho babička. Ježíš tak překročil práh jeho nevinného srdce. Po dlouhé modlitbě a díkůvzdání, jeho první slova, kterými se obrátil na maminku byla: „Kdy mi otec zase přinese skrytého Ježíše?“. Přál si znovu přistoupit ke svatému přijímání. Už k tomu ale více nedošlo: 4. dubna 1919 zemřel ve věku deseti let a devíti měsíců.

Hyacinta, která byla tak láskyplně spjata s Františkem, „mnoho pro smrt bratra trpěla. Bývala dlouho zadumaná, a když se jí ptali, nad čím přemýšlí, odpovídala: „Na Františka. Ach, kdybych ho aspoň mohla vidět!“, a oči se jí zalily slzami. Také ona byla stížena španělskou horečkou. Dlouho předtím, než se mluvilo o tom, že bude hospitalizována v nemocnici Vila Nova de Ourém, pravila jednoho dne sestřenici Lucií: „Matka Boží chce, abych vstoupila do dvou nemocnic, nikoli však, abych se uzdravila, nýbrž proto, abych více trpěla z lásky k Pánu a za hříšníky“.

V létě 1919 byla převezena do nemocnice, kde pobyla od 1. července do 31. srpna. Nato se vrátila domů. Její stav se však začal zhoršovat; byla stížena hnisavým zánětem pohrudnice. Proto byla 21. ledna 1920 převezena do Lisabonu, aby se jí dostalo důkladnější péče. Byla hospitalizována v sirotčinci Madony zázraků, ale odtamtud byla 2.

února převezena do nemocnice D. Estefânia, kde byla desátého dne téhož měsíce operována. 20. února se cítila špatně. Přijala tedy svátosti. Zavolali kněze, který ji vyzpovídal; ona s naléhavostí prosila o viatikum, a ujišťovala, že ještě téhož dne zemře. Protože však její stav nevzbuzoval obav, kněz její prosbu odkázal na následující den. Maličká se s tím smířila, a nabídla i tuto oběť za hříšníky. Ještě téže noci, kolem půl jedenácté, Hyacinta tiše zesnula, aniž by u ní byl někdo z blízkých. Bylo jí devět roků a jedenáct měsíců.

Papež Jan Pavel II. během své apoštolské cesty do Portugalska, 13 května 2000 na pláni proti fatimské bazilice, postavil na svícen *pastorinhos*, Františka a Hyacintu, dvě svíce, které zažehl Bůh, aby osvětlil lidstvo v jeho temných a neklidných časech.

„Přijmou-li mé žádosti, Rusko se obrátí a dojdou pokoje, jestliže ne, rozptýlí své omyly po světě, bude šířit války a pronásledování Církve“

PRVNÍ A DRUHÁ ČÁST FATIMSKÉHO TAJEMSTVÍ JAK JE VE SVÉ TŘETÍ VZPOMÍNCE
FORMULOVALA SESTRA LUCIE 31. 8. 1941 A ADRESOVALA BISKUPU Z LEIRIA-FATIMA

Musím proto něco říci o tajemství a odpovědět na první bod otázky.

Co je tajemství. Myslím si, že to mohu říci, neboť mi to dovolilo nebe. Stejně mne k tomu oprávnili i Boží představitelé na zemi, a to mnohokrát a různými listy, z nichž jeden, jak doufám, uchovává i Vaše Excellence, totiž ten od P. Giuseppe Bernarda Gonçalvesa, ve kterém mi ukládá napsat Svatému Oci. Jedním z bodů, které mi vyznačil, je zjevení tajemství. Něco jsem řekla, ale abych neprodložovala příliš ono psaní, které mělo být krátké, omezila jsem se na nezbytné, ponechávaje Bohu možnost vhodnější chvíle.

Už ve druhém listě jsem vyložila pochybnost, která mne provázela od 13. června do 13. července, a která v tomto zjevení zmizela.

Dobře. Tajemství spočívá ve třech odlišných věcech, z nichž dvě se vám chystám odhalit.

První tedy, bylo vidění pekla. Panna Maria nám ukázala velké ohnivé moře, které se zdálo být v podzemí. Do tohoto ohně byli pohrouženi ďáblové a duše, jakoby byli průzračným černým či bronzovým uhlím, s lidskými tvary, jež vlály v žáru, neseny v plamenech, které vycházely samy ze sebe spolu s oblaky kouře, a padaly ze všech stran podobně jako padají jiskry při velkých požárech, bez tíže a rovnováhy, mezi křikem a pláčem bolesti a zoufalství, jež naháněly hrůzu a roztřásaly strachem. Démony bylo možné rozpoznat ve strašlivých a odporných formách úděsných a neznámých zvířat, přitom však průzračných a černých. Toto vidění trvalo okamžik. A díky naší dobré nebeské Paní, která nám předtím přislíbila, že nás přivede do nebe (při prvním zjevení), jinak jsem přesvědčena, že by jsme zemřeli strachem a hrůzou.

Nato jsme pozvedli oči k Panně Marii, která nám s dobrotivostí a smutkem řekla:

Viděli jste peklo, kam padají duše ubohých hříšníků. Abyste je zachránili, chce Bůh ve světě zavést úctu k mému Neposkvrněnému Srdci.

Učiní-li to, co vám řeknu, mnohé duše se zachrání a budou mít pokoj. Válka se chýlí ke konci, ale nepřestanou-li urážet Boha, začne během pontifikátu Pia XI. další válka, mnohem horší.

Uvidíte-li noc, ozářenou neznámým světlem, vězte, že je to velké znamení Boha, které vám dává, že totiž válkou, hladem, pronásledováními Církve a Svatého Otce začíná trestat svět pro jeho zločiny. Přijmou-li mé žádosti, Rusko se obrátí a dojdou pokoje, jestliže ne, rozptýlí své omyly po světě, bude šířit války a pronásledování Církve. Dobří budou mučeni, Svatý Otec bude mnoho trpět, budou zničeny mnohé národy. Nakonec, mé Neposkvrněné Srdce zvítězí. Svatý Otec mi zasvětil Rusko, které se obrátí, a světu bude dopřán čas míru.¹⁰

TŘETÍ ČÁST "TAJEMSTVÍ"

Třetí část tajemství, zjeveného 13. července 1917 v Cova di Iria-Fatima.

Píši pod poslušností Vám, můj Bože, který mi tak přikazujete prostřednictvím J.E. biskupa z Leiria a Vaší a mojí Nejsvětější Matky.

Po dvou částech, které jsem už vyložila, jsme viděli nalevo od naší Paní trochu výše viděli anděla s plamenným mečem v levé ruce, který v záblescích vrhal plameny, které - jak se zdálo - chtěly zapálit svět, avšak uhasly pod dotekem záře, jež k němu vycházela z pravé ruky Naší Paní. Anděl, ukazující pravou rukou na zemi, zvolal mocným hlasem: Pokání. Pokání. Pokání!

V nevýslovném světle, kterým je Bůh jsme spatřili - "podobně jako když se díváte v zrcadle na lidi, kteří kráčí před vámi"- bílé oděného biskupa, a domnívali jsme se, že je to Svatý Otec". Mnozí další biskupové, kněží, řeholníci a řeholnice vystupovali na příkrou horu, na jejímž vrcholu byl velký kříž z neopracovaných kmenů jakoby korkového dubu s kůrou. Předtím než sem Svatý Otec dorazil, procházel vratkým krokem, zkroušený bolestí a zármutkem, velkým, napůl zničeným městem, a modlil se za duše mrtvých, které na své cestě potkával, a tak došel až na vrchol hory, padl na kolena na úpatí velkého kříže, a byl zabíjen skupinou vojáků, kteří na něj vypálili několik ran ze střelných zbraní a šípy, a současně stejným způsobem umírali jeden po druhém biskupové, kněží, řeholníci a řeholnice i různé laické světské osoby, mužové a ženy rozličných vrstev a postavení. Pod dvěma rameny kříže byli dva andělé. Každý držel v ruce kříšťálovou kroupku, do které chytali krev mučedníků, a tou pak kropili duše, přibližující se k Bohu."¹¹

¹⁰ V citované "čtvrté vzpomínce" sestra Lucie připojuje: "V Portugalsku se navždy uchová učení víry, atd."

¹¹ Při překladu byl respektován originální text a to i s pravopisnými nepřesnostmi, které však nebrání pochopení toho, co chtěla vizionářka říci.

Fatima v homílii Giovanniho kardinála Coppy, čestného občana Drysic

(kostel Narození Panny Marie v Drysicích, 16. června 2001)

Vážení představitelé a vy všichni občané Drysic!

O této sobotě, zasvěcené Blahoslavené Panně Marii, slavíme mši svatou k její cti. Svatá Panna nás miluje, vybízí nás, abychom ji následovali ve svém každodenním boji proti hříchu. Bohoslužba slova byla velmi jasná a velmi závazná pro nás, kteří chceme být věřícími třetího tisíciletí, ale především pro vás, mladí, kteří budete jeho protagonisty.

V prvním čtení jsme byli přítomni podivuhodné a hrozné scéně z knihy Zjevení: "Boží chrám v nebi se otevřel a ukázala se v něm archa jeho úmluvy. Pak se objevilo na nebi veliké znamení: žena oděná sluncem, s měsícem pod nohama a s korunou z dvanácti hvězd kolem hlavy... Potom se objevilo další znamení: veliký, ohnivě rudý drak se sedmi hlavami a deseti rohy... se postavil před ženu, aby pohltil její dítě." (Zj 11,19a-12,1,1;3.5)

Válka mezi ďáblem a Mariiným potomstvem, kterou Bůh ohlásil po hříchu prvního lidského svazku, pokračovala po staletí. Maria zvítězila. Maria byla nesena k Bohu díky síle svého Syna, jediného vítěze nad ďáblem a zlem. Tato válka pokračovala a pokračuje v dějinách Církve. Zajisté víte, že bylo rozšiřováno třetí fatimské tajemství: je to jedno z nejzřejmějších svědectví tohoto boje.

Poslyšme, co napsala sestra Lucie, která měla zjevení s Hyacintou a Františkem: "Nalevo od naší Paní trochu výše jsme viděli anděla s plamenným mečem v levé ruce, který v záblescích vrhal plameny, které - jak se zdálo - chtěly zapálit svět, avšak uhasly pod dotekem záře, jež k němu vycházela z pravé ruky Naší Paní. Anděl, ukazující pravou rukou na zemi, zvolal mocným hlasem: Pokání! Pokání! Pokání!

V nevýslovném světle, kterým je Bůh jsme spatřili - "podobně jako když se díváte v zrcadle na lidi, kteří kráčí před vámi"- bílé oděného biskupa, a domnívali jsme se, že je to Svatý Otec". Mnozí další biskupové, kněží, řeholníci a řeholnice vystupovali na příkrou horu, na jejímž vrcholu byl velký kříž z neopracovaných kmenů jakoby korkového dubu s kůrou. Předtím než sem Svatý Otec dorazil, procházel vratkým krokem, zkroušený bolestí a zármutkem, velkým, napůl zničeným městem, a modlil se za duše mrtvých, které na své cestě potkával, a tak došel až na vrchol hory, padl na kolena na úpatí velkého kříže, a byl zabíjen skupinou vojáků, kteří na něj vypálili několik ran ze střelných zbraní a šípy, a současně stejným způsobem umírali jeden po druhém biskupové, kněží, řeholníci a

řeholnice i různé laické světské osoby, mužové a ženy rozličných vrstev a postavení. Pod dvěma rameny kříže byli dva andělé. Každý držel v ruce kříšťálovou kropenku, do které chytali krev mučedníků, a tou pak kropili duše, přibližující se k Bohu."

Proč vám to všechno povídám? Protože našim prvním a největším křesťanským závazkem je, abychom se i my podíleli na tomto boji a na vítězství Ježíše a jeho Neposkvrněné Matky proti pekelnému draku. Nejdůležitějšími etapami našeho vítězství jsou svátost zpovědi a svaté přijímání.

Především zpověď, skrze niž se vrháme do otevřené náruče Ukřižovaného, jenž zemřel, aby nás smířil s Otcem. Všechny zpovědi jsou vzrůstáním lásky k Ježíšovi a také odpuštěním hříchů. Všech hříchů. I těch největších.

Bůh je milosrdný. Nesmíme si zoufat. On nás miluje. V životopise blahoslaveného otce Oriona, italského kněze, jenž vykonal tolik děl milosrdenství, se dočteme, že kázal ve Svatém týdnu v jedné horské krajině a řekl, že Bůh odpouští každý hřích, i kdyby někdo zabil svou matku. Když se pak vracel v noci z hor, vyšel proti němu muž, zahalený velikým pláštěm. Zastavil jej a kněz si myslel, že je to lupič. Muž se ho zeptal: "Je pravda to, co jsi dnes večer říkal? - Co? - "že Bůh odpouští i vraždu matky? Věz tedy, že já jsem před deseti lety zabil svou matku. Ty mi musíš dát rozhřešení." A otec Orione se posadil na zídku u cesty, vyzpovídal ho a nad nešťastníkem udělal znamení kříže.

Za druhé - svaté přijímání. V evangeliu jsme byli přítomni scéně navštívení Panny Marie: při vstupu do domu Alžběty zpívá své Magnificat. Maria je plná Ježíše, 'plena Deo', jak říká sv. Ambrož. Starou příbuznou a jejího syna, dosud skrytého po srdcem matky, naplňuje svým pozdravem milosti, jež se šíří skrze plod jejího lůna. Totéž činí dnes Maria pro nás. Přináší nám Ježíše, zatímco my jej dostáváme ve svatém přijímání. Udržuje v nás plody Ježíšovy přítomnosti.

Moji drazí věřící. Ať nám dá Panna Maria víru, za jakou ji chválila svatá Alžběta: "Blahoslavená, která jsi uvěřila." /Lk 1,45/. Ať nám dá naději, že se s ní opět spojíme v nebi. A především, ať nám dá lásku, abychom stále více milovali Trojjediného Boha a milovali svého bližního, zejména toho, kdo je opuštěný, smutný, nemocný!

Vybízím vás všechny: vás, děti, které máte růst v milosti a moudrosti jako Ježíš; vás, mladí, jestliže se chcete připravovat na zodpovědnosti života v radosti, čistotě, apoštolátu; i vás, moji milí otcové a matky, jestliže chcete dávat příklad upřímného a praktického křesťanského života, abyste dobře vychovávali své děti. A pokud se nám snad nedostává sil, pohleďme na Marii, jak nám říká svatý Bernard: "Pohleď na hvězdu, vzývej Marii." Ona je nejdokonalejší svatyní a svatostánkem Ježíše a celé Nejsvětější Trojice.

Kéž nám Panna Maria pomáhá stále více milovat Boha; ať nás posiluje v našich předsevzetích; ať nás vždycky zachovává ve věrnosti Církvi a Svatému Otcovi a vede nás blíže k Ježíši v životě vskutku eucharistickém. Tak zůstaneme věrni kořenům české i evropské civilizace.

S Marií k Ježíšovi v lásce Ducha, ke slávě věčného Otce! Za dobro této vlasti. Amen.

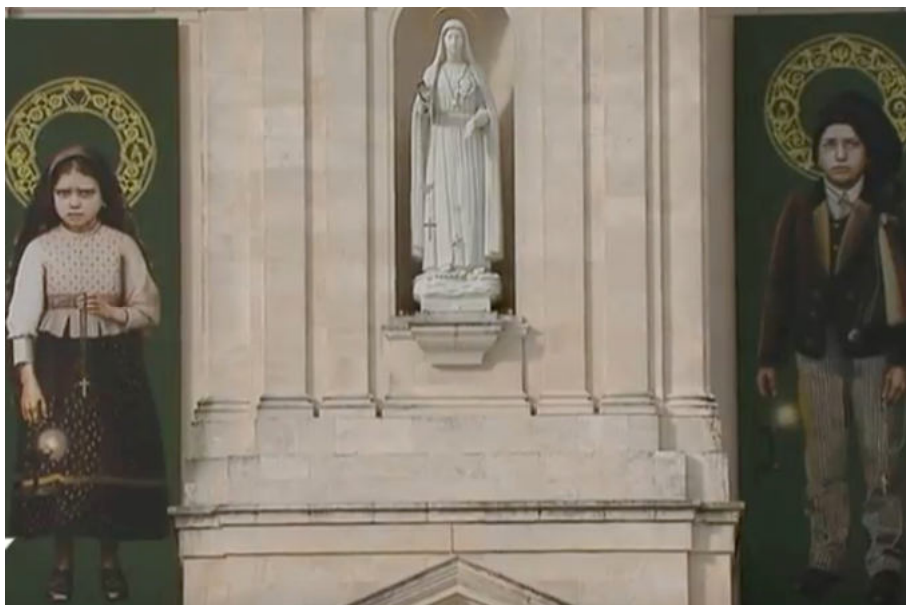
Kanonizace Františka a Hyacinty Marto

13. května 2017

Průčelí baziliky Panny Marie Růžencové zdobila jedna z mála existujících fotografií svatých sourozenců Františka a Hyacinty. Netváří se na nich nadšeně, Hyacinta snad až zamračeně; poslušně se zkrátka tehdy postavili před objektiv. Určitá vážnost či usebranost je ostatně typická pro atmosféru zdejšího poutního místa. Nijak to však nebrání průchodu radosti, jak dokázal jásot účastníků bohoslužby poté, když papež František pronesl - nikoli v latině, nýbrž v portugalské - kanonizační formuli, kterou zanesl Františka a Hyacintu Marto do seznamu svatých.

Temos Mãe!

„Na nebi se objevila [...] žena oděná sluncem“ – prohlašuje vizionář z ostrova Patmos v Apokalypse (Zj 12,1) a poznamenává, že byla v jiném stavu a měla porodit syna. Potom jsme v evangeliu slyšeli Ježíše, jak říká učedníkovi: „To je tvá matka“ (Jan 19,26-27).

Máme Matku! „Tak krásná paní,“ komentovali to onoho požehnaného dne, 13. května před sto lety, cestou domů mezi sebou fatimští vizionáři. A večer se Hyacinta nedokázala udržet a vyjevila tajemství mamince: „Viděla jsem dnes Madonu.“ Viděli nebeskou Matku. Stejným směrem jako jejich oči se dívaly oči mnohých, ale... nespatriily nic. Panenská Matka sem nepřišla, abychom ji viděli. Na to budeme mít celou věčnost, rozumí se, pokud dojdeme do nebe.

Ona však předpovědí a varováním před nebezpečím pekla, kam směřuje - často předkládaný i vnucovaný – život bez Boha a znesvěcující Boha v Jeho stvoření, nám přišla připomenout Světlo Boha, který přebývá v nás a přikrývá nás, neboť – jak jsme slyšeli v prvním čtení, „dítě bylo uchváčeno do nebe k Bohu“ (Zj 12,5). A podle Luciiných slov se tři vizionáři nacházeli ve Světle Božím, které vyzařovalo z Madony. Přikryla je svým pláštěm ze Světla, které jí dal Bůh. Podle mínění a cítění mnoha, ne-li přímo všech poutníků, je Fatima především tímto pláštěm Světla, který nás přikrývá tady stejně jako kdekoli jinde na Zemi, když se utíkáme pod ochranu Panenské Matky, abychom Ji prosili, jak učí Salve Regina (*Zdravas Královno*), „ukaz nám Ježíše“.

Drazí poutníci, máme Matku. Přimknuti k Ní jako děti prožíváme naději, která spočívá na Ježíši, protože, jak jsme slyšeli ve druhém čtení, „v síle nového života budou kralovat skrze jednoho, totiž Ježíše Krista, ti, kdo v hojnosti dostávají milost a dar ospravedlnění“ (Řím 5,17). Ježíš svým nanebevstoupením usadil vedle nebeského Otce naše lidství, které přijal v lůně Panenské Matky a které už nikdy neopustí. Upevněme jako kotvu naši naději

v onom lidství umístěném na nebi po Otcově pravici (srov. Ef 2,6). Tato naděje ať je v životě nás všech vzpruhou! Nadějí, která nás nese neustále, až po poslední výdech.

V síle této naděje jsme se shromáždili tady, abychom poděkovali za nespočetná požehnání, kterých se nám z nebe dostalo během těchto stalet, která plynula pod pláštěm Světla, jež Madona, počínaje tímto Portugalskem oplývajícím nadějí, rozprostřela do čtyř rohů Země. Díváme se na příklad svatých Františka a Hyacinty Martových, které Panna Maria uvedla do nezměrného

moře Božího Světla a přiměla je, aby se klaněli Bohu. Odtud se jim dostávalo sil k překonávání protivenství a utrpení. Boží přítomnost se stala konstantou jejich životů, což se zřetelně projevuje úpěnlivou modlitbou za hříšníky a ustavičnou touhou být u „Ježíše skrytého“ ve svatostánku. Ve svých Pamětech (III, č.6) sestra Lucie dává slovo Hyciantě, která těsně po té, co se jí dostalo vidění, říká: „Nevidíš plno ulic a cest a pole plná lidí, kteří pláčou hladem, protože nemají co jíst? A Svatého otce v kostele v modlitbě před Neposkvrněným Srdcem Panny Marie? A tolik lidí, kteří se s ním modlí?“ Děkuji, bratři a sestry, že jste mě doprovodili! Nemohl jsem sem nepřijít, abych vzdal úctu Panenské Matce a svěřil jí její syny a dcery. Pod jejím pláštěm se neztratí; z jejích rukou přichází naděje a pokoj, jež potřebují a které vyprošuji všem svým bratřím ve křtu a v lidství, zejména nemocným a postiženým, vězněným a nezaměstnaným, chudým a opuštěným. Nejdražší bratři, prosme Boha s nadějí, aby nám lidé naslouchali; a obračejme se k lidem s jistotou, že nás podporuje Bůh.

On nás totiž stvořil jako naději pro druhé, naději, která je skutečná a uskutečnitelná v každém životním stavu. „Požadováním“ a „vyžadováním“ plnění povinností vlastního stavu (List sestry Lucie, 28. února 1943), tady nebe vyhláší skutečnou a všeobecnou mobilizaci proti lhostejnosti, která zmrazuje srdce a zhoršuje naši krátkozrakost.

Nechceme být potracenou nadějí! Život může přežít jedině díky velkodušnosti jiného života. „Jestliže pšeničné zrně nepadne do země a neodumře, zůstane samo; odumře-li však, přinese hojný užitek“ (Jan 12,24) – to řekl a uskutečnil Pán, který nás neustále předchází. Když procházíme křížem, On už jím prošel před námi. Nevystupujeme tak na kříž, abychom našli Ježíše, nýbrž On se ponížil a sestoupil na kříž, aby našel nás, přemohl v nás temnoty zla a přivedl nás zpět ke Světlu.

Pod Mariinou ochranou jsme ve světě ranními hlídkami, které dovedou kontemplovat pravou tvář Ježíše Spasitele, jež se zaskvěla o Velikonocích, a znovu objevit mladou a krásnou tvář církve, která září, když je misijní, přívětivá, svobodná, věrná, chudá na prostředky a bohatá láskou.

«*Rialza il povero dall'immondizia*»

Confidenze sulla mia famiglia e la mia vocazione»

(*"Ze smetiště povyšuje chudého. Důvěrnosti o mé rodině a mém povolání"*)

Giovanni kardinál Coppa (*9.11.1925 - **+16. 5. 2016**)

8. Smrt kardinála Tomáška

4. srpna (1992) zemřel kardinál Tomášek. Zmínka o jeho fyzickém stavu, kterou jsem učinil v odpovědi prezidentu Havlovi 20. července, vyvolala viditelnou vlnu překvapení, neboť nikdo o jeho stavu ještě nic nevěděl. Ještě téhož večera se prezident informoval na arcibiskupství a umírajícího arcibiskupa navštívil.

Už dlouho jsem ve skutečnosti den co den chodil do arcibiskupského paláce, protože jsem věděl o nemoci staříckého kardinála a nechtěl jsem setrávat v pološeru, vzdálen onomu pokoji, kde odvážný pastýř vedl svůj poslední boj. Jeho srdce vzdorovalo až za hranici devadesáti let nadvládě režimu, který se všemožně snažil umlčet jeho hlas, když ho držel pod domácím dohledem, odtrženého od jeho stádce. On pak dobře věděl, že má ve svém bytě mikrofony napojené na policii, která tak kontrolovala každé jeho slovo, dokonce i návštěvy, které přijímal: často jej totiž navzdory představitelům v Praze navštěvovali západní velvyslanci: v rozhovoru s nimi kardinál pozvedal hlas a stěžoval si na stav země, tak nelidského jednání, aby to komunističtí špioni slyšeli.

Dny osvobození Prahy byly i pro něj triumfem. Bezpočetný zástup lidí zaplavil Hradčanské náměstí, kde se nachází arcibiskupský palác a on často vycházel na balkón, aby děkoval a žehnal svým spoluobčanům a diecézanům, kteří ho milovali a respektovali jako otce, a to i nevěřící. Avšak už od mého příjezdu do Československa, kardinál Tomášek už nesestupoval do katedrály, znaven věkem a prožitými útrapami, a arcidiecézi spravovali pomocní biskupové, zvláště laskavý Monsignor Lebeda.

Často jsem za ním chodíval i před jeho nemocí a vždy mi opakoval, že doufá, že jsem v Praze spokojen. Prosil mne, abych omluvil nedostatky, které - jak se domníval, mne v tomto městě sužují; mnohokrát mluvil o své "Moravě", odkud pocházel, stejně jako o rozdílných kořenech a mentalitě se Slovenskem. Především však mi byl příkladem živé víry a pastýřské moudrosti. Když definitivně ulehl a dospěl už ke konci svých sil, chodil jsem za ním každý den, protože to byl živý mučedník víry, Boží muž, od něhož jsem cítil potřebu přijímat i ze smrtelného lůžka poslední lekce jeho obětovaného života. Moje návštěvy v onom posledním období jeho života byly nyní pevným bodem programu mého dne: z nunciatury jsem pěšky přešel most přes Vltavu před Národním divadlem, došel na Malostranské náměstí a po úzkém schodišti stoupal podél hradních zahrad až na náměstí arcibiskupství. Kardinálův stav se stále zhoršoval, na konci července se nedalo než bát se nejhoršího. Monsignor Jaroslav Škarvada mu udělil svátost nemocných v přítomnosti několika řeholnic a pár věřících; už ani neotvíral oči, až nadešel den jeho odchodu, v 15.20: u jeho lůžka při posledních modlitbách a požehnání nemocnému, stál též pomocný biskup, lékař, řeholnice: agónie nebyla bolestná, arcibiskup pohasl jako svíce. Dle daného československého obyčeje se tělo muselo převézt do nedaleké nemocnice k lékařským prohlídkám, v očekávání pohřbu, který byl stanoven na čtvrtek, 12. srpna.

Byl vyhlášen státní smutek a pohřeb byl velkolepý: Svatý otec Jan Pavel II. poslal jako svého legáta kardinála státního sekretáře Angela Sodana, který byl přivítán na letišti s vojenskými poctami. Pan Havel byl v katedrále s manželkou Olgou, privátní formou a v první řadě lavic s ostatními představiteli; dóm byl přeplněný věřícími všech věkových kategorií a stavů, spolu s představiteli Církvi a nekřesťanských denominací. Průvod biskupů a kněží, mezi nimiž byli i kardinálové a primasové poloviny Evropy, byl nekonečný. Hluboká usebranost, skrývající niternou účast a dojetí při posledním rozloučení. Tóny chórů, doprovázejících liturgii vystupovaly až do klenby katedrály jako "jedno srdce a jedna duše". V závěru byly jeho tělesné pozůstatky uloženy v jedné z bočních kaplí pod majestátnou vitráží *liberty* Alfonse Muchy, věnované dějinám sv. Cyrila a Metoděje, kde odlesky slunečních paprsků probouzejí velkolepé symfonie barev. Náhrobní kámen je stále velmi uctíván křesťany z Prahy i celé republiky, zvláště 4. srpna, v den výročí úmrtí tohoto velkého a pokorného hrdiny Církve a vlasti. Po léta, kdy jsem byl nunciem v Praze, dělal jsem až nemožné, dokonce i zkracoval dovolenou, jen abych v onen den slavil mši svatou, protože jsem chtěl, a toto poselství bylo věřícími dobře pochopeno, aby vzpomínka na něj zůstávala stále živá a oživující pro osudy církevního i občanského života národa, i když přítomnost oficiálních představitelů s ohledem na letní období, byla mírně prořídla.

9. Dokončení restaurování na nunciatuře

Mezitím pokračovaly práce na restaurování a rozšiřování nunciatury. Naléhavé potřeby byly veliké: nebyly tu pokoje pro hosty, a kardinálové museli pobývat v semináři nebo v arcibiskupském paláci. Monsignor rada bydlel ve dvou maličkých pokojíčkách; a ze šesti milosrdných sester kongregace sv. Karla Boromejského, které skoro zadarmo sloužily na nunciatuře se svými mizernými státními důchody, dvě pobývaly vedle vstupní brány k dispozici hostům a návštěvníkům a spaly ve dvou malých prostorách, zbývající čtyři pak v jednom pokoji, rovněž v přízemí na lůžkách oddělených závěsem, skoro v nelidských podmínkách. Dva barokní paláce, tvořící nunciaturu, však měly prostorné podkrovní, o němž se uvažovalo pro zbudování nezbytných pokojů. Velkou pomoc s projekty a s výběrem specializované a důvěryhodné firmy poskytl Ing. Miloš Brejcha, manžel naší učitelky češtiny. Budovu Svatého Stolce dobře znal, neboť sem na vlastní riziko chodil za komunismu s pomocí sester, které tu bydlely v naprostém osamocení a mohl dvakrát opravit střechu a kamennou dlažbu v průjezdu: a nikdy jsem nevěděl jak přišly z Vatikánu platby dělníků a materiálu.

Celý strop od levého křídla budovy byl přepracován a spojen s dalšími dvěma poschodími moderním výtahem, který jsme nesmírně ocenili během apoštolských návštěv Jana Pavla II. v roce 1995 a 1997, kdy už velmi obtížně chodil. V zadní části bylo zbudováno šest pohodlných pokojů pro sestry; uprostřed, vyjma nějaké místnosti pro elektrocentrálu a práce v domě, byl zbudován rozsáhlý a pohodlný byt pro Radu, s dvěma pokoji a příslušenstvím; nadto byly vybudovány dva pokoje pro hosty, vybavené nábytkem z vily v Karlových Varech. V hlavním patře se zbudovaly úřadovny. V přízemí se přestavěla kuchyně s moderními spotřebiči zakoupenými v Německu (když jsem přijel byly v kuchyni jen dva plynové vařiče!); nového a prostornějšího umístění se dostalo i prádelně; byly zbudovány dva pokoje pro řidiče, jedna místnost byla vybavena jako dílna, další místnosti pak jako garáž a vrátnice; byly rovněž vyčleněny prostory pro komunitu

sester. Především kaple, umístěná v někdejší jediném pokoji sester, se velmi zdařila pod dohledem sochaře Karla Stádnika, autora uměleckého oltáře, k němuž jsem mu poskytl několik inspirací, a mramorový ambón pro bohoslužbu slova; tři běžná okna byla pokryta velkými vitrážemi moderního abstraktního stylu malíře Antonína Kloudy, autora mozaiky Madony z Československa v nové bazilice Zvěstování v Nazaretě.

Práce skončily v září roku 1994. Inaugurace byla ze strany státu narušena dvěma nepochybně komunistoidními řediteli odboru architektury Ministerstva kultury a církevních záležitostí, kteří - s nezměrnými škodlivými dopady na dílo - chtěli zabránit zbudování výtahu a používání tří místností úřadu, pod záminkou historického a uměleckého rázu budovy. Po jejich první kontrolní návštěvě jsem měl s jedním z nich nepříjemný verbální střet; dokonce šli tak daleko, že nechali ministru kultury podepsat dopis, zakazující práce. Ale prohnalost a komplicita v typickém duchu "vojáka Švejka", dosud v Praze panuje, mi poskytly neuvěřitelnou pomoc: jedno telefonické udání mne zpravilo o ministrově dopisu, a já - protože jsem ministra dobře znal, ho o tom informoval osobně. Zjistil jsem, že o tom nic nevěděl a dovolil mi dopis anulovat.

Když práce na rezidenci skončily, byly pozváni jak zástupci ministerstva, tak místní zástupci dohledu a dalších úřadů různých úrovní, aby dali konečné schválení provedených prací dle platných předpisů v republice. Jako už bylo praxí, připravil se velký stůl prohýbající se všem dobrotami dobrého Boha pro závěrečný *self service*, znamenitě sestrami připravený. Posedali jsme si kolem stolu a přítomní pokračovali v závěrečné kontrole, která dopadla naprosto kladně. Mezitím přišel jeden z těch levicových vedoucích úřadu, který špatně pochopil, a jal se vykřikovat, že tu byl negativní dopis ministra, na který s e nebral ohled; já se tvářil, že o ničem nevím, stejně jako nikdo jiný o něm nic nevěděl, takže onen představitel, vida, že zůstal osamocen, opustil sezení aniž by pozdravil, a jen nezdvořile pronesl paní Brejchové, která ho vyprovázela, že "ten diktátor - tedy nuncius - vyhrál na všech frontách". Ostatní pověření uzavřeli konstatováním, že práce byly provedeny dle norem, a schválili. A o tom dopise už nepadlo ani slovo.

Oficiální inaugurace s požehnáním nové kaple a všech ostatních prostor nunciatury se konala 18. října téhož roku, a za tímto účelem jsem pozval arcibiskupa Mons. Jean-Louise Taurana, tehdejšího sekretáře Sekce pro vztahy se státy, který předsedal slavení mše svaté: událost byla zvěčněna na latinsky psané mramorové desce, kterou jsem nechal umístit ke vchodu do diplomatického sídla. Mons. Tauran, mimochodem vynikající znalec opery, když už pobýval několik dnů v Praze, chtěl navštívit nějaké operní představení v jednom ze tří divadel opery v tomto městě, kde bylo na programu mladické a málo uváděné Wágnerovo dílo *Rienzi*: proto stálo za to je vidět a slyšet, ať už s ohledem na hudební provedení či režii, jež dobře interpretovala význam tohoto Wágnerova díla pro naši dobu. A byla tu také ona nevšední příležitost inaugurace restaurované nunciatury, která takovou zůstala až dodnes, budova mi stále tolik drahá, protože jsem tam bydlel skoro jedenáct let.

V následujících letech jsem slavil v kapli soukromě mši svatou pro prezidenta italské republiky, Eugenia Scalfara, který tímto příkladným způsobem začínal svou státní návštěvu v České republice; tady se udíleli křty, biřmování a slavila se zde výročí svatby, a především sae zde slavily krásné, velmi navštěvované a radostné Eucharistie, mezi nimiž dosud vzpomínám na tu, kterou sympatický velvyslanec Islandu v Praze si přál, abych celebroidal u příležitosti 100. narozenin jeho zesnulé maminky, i když on s celou rodinou byl luterského vyznání. A přál si mít rovněž rukopis homílie, kterou jsem pronesl.

Panna Maria Růžencová v Pompejích

Jako většina poutních míst, zrodila se i tato svatyně pod Vesuvem bez velkolepých zjevení a zvlášť oslnivých zázraků, na prostém místě, v údolí chudých a zapomenutých vesničanů, zamořeném lupiči, tváří v tvář pohřbenému městu, „příbytku mrtvých pohanů“, kde se uctívali „modly a démoni“, podle leitmotivu, který se často opakuje ve spisech bl. Bartola Longa, zakladatele nových Pompejí. Skromné okolnosti, které provázely jejich vznik, počínaje zakoupením obrazu a posléze jeho ještě skromnější transport na hnojním povozu, 13. listopadu 1875 do nechvalně proslulého pompejského údolí, které se navíc vyznačovalo slabou vírou, náboženskou nevědomostí a nejkrajnějším společensko-ekonomickým úpadkem obyvatelstva.

Základní kámen nové svatyně byl položen 8. května 1876. Díky neúnavnému úsilí zakladatele – který se stal propagátorem „měsíčního příspěvku“ – a tiskovým širitelem úcty k Panně Marii růžencové, nový chrám v Pompejích už předtím, než byl dostaven, přitahoval velké množství poutníků. Už v roce 1863 se jich k modlitbě *Prosby* sešlo kolem dvaceti tisíc. A tento příliv neustával, naopak stále více narůstal, takže „de facto“ určoval výraz dnešní svatyně, která vyrostla do své dnešní podoby v průběhu patnácti let – téměř jako symbol patnácti tradičních růžencových tajemství. A tak mohlo 8. května 1891 dojít k jejímu posvěcení.

Charakter poutního místa byl tomuto chrámu oficiálně přiznán brevem „*Quotquot Religionis*“ papeže Lva XIII., s datem 28. 3. 1890. V tomto papežském dokumentu se praví: „Není nám neznámo, že naše milované děti Bartolo Longo a jeho manželka ..., na radu biskupa z Noly, vybudovali od základů v pompejském údolí, nedaleko onoho rozbořeného a vymizelého kdysi vzkvétajícího města, nový vznešený chrám, zahrnutý hojnou výzdobou k počtě Panny Marie s titulem Růžencová... Pověst tohoto chrámu se stále více šíří mezi křesťanskými národy, takže stoupá počet těch, kdo na tomto místě prosí o pomoc Marii, Matku Boží, která zde tolikerou a tak hojnou milostí prokazuje své panství, k ní se utíkají jako poutníci či alespoň se k ní obracejí s důvěrou“.

V roce 1893, u příležitosti papežova biskupského jubilea, Bartolo Longo daroval svatyni Svatému Stolci, a Lev XIII. pak následujícího roku ji brevem '*Qua Providentia*' (13.3.1894) prohlásil „papežskou“ svatyní, a světil ji patronátu Svatého Stolce, zatímco její správu ponechal Longovi. V roce 1901 došlo ke slavnostní inauguraci průčelí chrámu, věnovaného všeobecnému bratrství, Téhož roku, u příležitosti 25. výročí jejího založení, byla svatyně v Pompejích prohlášena „papežskou bazilikou“, a uznán její všeobecný charakter. V důsledku bolestných okolností, Bartolo Longo daroval papeži sv. Piu X. i všechna ostatní díla, která vedle svatyně založil (12.9.1906) a sám tu zůstal skoro jako

eremita, v neustálé modlitbě, pokorném plnění Boží vůle a nikdy nehasnoucí činorodém apoštolském a sociálním úsilí, až do své smrti (5. října 1926). Zakladatel svatyně, neúnavný šířitel úcty k svatému růženci a otec sirotek, byl beatifikován papežem Janem Pavlem II., 26. října 1980.

"Jako dva přátelé, kteří se často spolu stýkají, obyčejně připodobní ve svých zvycích, tak i my, důvěrným rozhovorem s Ježíšem a Pannou Marií při rozjímání tajemství růžence a svatým přijímáním vytváříme tentýž život, můžeme se stávat - nakolik je toho schopna naše nízkost - podobni jim a naučit se od těchto svrchovaných příkladů žít pokorně, chudě, skrytě, trpělivě a dokonale." (B. Longo)

Bl. Bartolo Longo – laik ve službě Boží

Narodil se 10. února 1841 v Latianu – malebné vesničce jihoitalské Puglie, obklopené olivovými háji a úrodnými vinicemi. Jeho otec – dr. Bartoloměj, pocházel z vážené a zámožné rodiny, matka Antonia Loparelli byla dcerou mesagnského městského rady. Matka se vyznačovala mírností, prozíravostí a především pevným charakterem.

Svátost křtu přijal 13. února v kostele rodiště. Tento den mu byl povždy velmi drahý, a připomínal si ho víc, než den narození, protože v křestním prameni se zrodil k pravému životu, k životu Boží milosti. Rodina Longových patřila v Latianu k nejvýznamnějším. Děd byl starostou a otec schopným a velmi pečlivým lékařem.

Už od malička se Bartolo vyznačoval sympatickou a živou povahou i velkou rozumovou vnímavostí. Navíc si nikdy neodpustil různé vtipné poznámky celkem o všech, které potkal, což občas způsobilo rozruch v jinak poklidném rodinném životě. Matka mu vštěpovala úctu k Panně Marii a vedla ho k modlitbě svatého růžence. Zvláště pak mu byla příkladem křesťanského života především ve službě chudým, o které sama pečovala.

V šesti letech byl „Bartoluccio“ poslán na studia do Francavilla Fontany, do koleje Skolopských otců, kteří poskytovali tradiční i klasické vzdělání, jak bylo tehdy zvykem. Jeho rodinou se zakrátko stali jako spolužáci, tak vychovatelé. Studia mu šla skvěle, i když musel držet na uzdě svou živost, pro níž byla škola hotovým utrpením. Občas se dopustil nějaké klukoviny a byl potrestán. Trest však přijal, protože – jak sám říkával – „činil ho lepším“. Měl rád hudbu a se spolužáky založil skupinu s dřevěnými nástroji a zvonkohrou z velínového papíru. Bylo mu deset, když zemřel otec. V jeho výchově pak bedlivě pokračoval otčím – advokát Giovanni Campi.

Už kolem roku 1859, když jej otčím poslal do Lecce, aby zde u právníka soukromě studoval advokacii, protože se obával vlivu revolučního smýšlení, které se začalo šířit v

neapolském království. Během univerzitních studií Bartola přitahovalo nejen vědění, ale i zábavy, studentské oslavy, jakož i liberální myšlení a idea nezávislosti. V té době totiž Garibaldi organizoval „Výpravu tisíci“ a padla vláda Burbonů.

Liberální studenti v Lecce se o tyto události živě zajímali. Aby se o „garibaldovcích“ a jejich počinech dověděli co nejlépe, organizovali sešlosti, a na jedné z nich se dokonce dotazovali jakéhosi „médiá“. Bourbonská policie, která nebyla liberálům nakloněna, se o těchto spiritistických sedánkách dozvěděla, pojala podezření, a proto na liberály nastražila léčku. Bartolo jí však unikl, neboť otčím, poté co se od přítele préтора dověděl o hrozícím nebezpečí, přinutil mladíka, aby se vrátil do Mesagne.

Vzhledem k tomu, že Casatiho zákonem byla soukromá univerzitní studia zrušena, musel se Bartolo přestěhovat do Neapole, a tam pokračovat se studiu. Po pádu Burbonů pak museli katedry opustit profesori, kteří na nich působili za jejich vlády, a na katedry byli jmenováni docenti, kteří ve zcela proticírkevním duchu hřímali proti omylům Církve, nevědomosti kněží, fanatismu a pověřivosti.

V Neapoli se pak mnozí účastnili spiritistických seancí, aby měli větší jistoty a záruky. Byly to spolky se vším všudy: večer co večer se po domech zasedalo kolem stolku na třech nožkách, rozmlouvalo se s duchy a hledala se pravda. Také Bartolo jeden takový kruh spiritizmu pravidelně navštěvoval. Byl nadšen, protože se domníval, že našel cestu pravdy. Vnitřní klid však nenacházel. Ztratil totiž víru, v níž vyrůstal a kterou se kdysi žilo v rodném Latianu. I přes tyto duševní boje i pád do omylu, Bartolo studií nezanechal a 12. prosince 1864 dosáhl doktorátu práv.

V Bartolově duši zuřila bouře. Jeho mysl stále více upadala do úzkosti; tíseň nedokázaly zahnat ani odpovědi Michaela – „anděla strážného“, v jehož pomoc věřil a s nímž během spiritistických sedánek rozmlouval. Věřil, že anděl je zářivý, krásný, naslouchal mu a podle jeho rad jednal, než si povšiml, že v jeho odpovědích a požadavcích jsou mnohá protirečení. Potřeboval proto najít ke své cestě jiné anděly, takové, kteří by mu pomohli vrátit se k ideálům, jimiž žil v mládí a útlém dětství. A skutečně jich našel spoustu. Prvním „andělem“ se mu stal jeho přítel – profesor na lyceu – Vincenzo Pepe, s nímž neustále udržoval přátelské styky, a také o svátcích se navštěvovali. Během těchto návštěv jej Vincenzo vybízel, aby opustil ony hlouposti, a vrátil se ke ztracené víře, a také mu radil, aby začal pracovat jako advokát. Za Bartola se modlila i vzdělaná a dobrosrdečná Caterina Volpicelli – švagrová Longova přítele markýze Francesca Imperialiho, - oddaná ctitelka Božského Srdce Páně, a zbožná duše.

Velký podíl na Longově obrácení měl don Alberto Radente, dominikán upřímného srdce, houževnaté povahy a velké duchovní síly, k němuž svého přítele Bartola, hledajícího pravdu, Vincenzo Pepe poslal. A tak se 29. května 1865 Bartolo představil otci Radentemu v bazilice S. Domenico Maggiore. Ten jej vlídně přivítal a pomohl mu vymanit se z osidel spiritizmu a znovu najít cestu zbožnosti, kterou v době univerzitních studií částečně opustil.

Jeho návrat do lůna Církve byl považován za veliké obrácení. Došlo k němu právě v den svátku Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, 23. června 1865. Od té chvíle se veškerá energie jeho ducha, jeho kultura i morální síla zcela oddaly znovunabyté víře a především mariánské úctě.

Dům Cateriny Volpicellové se stal centrem spirituality a navštěvovalo jej mnoho mužů i žen, toužících po duchovní dokonalosti. Často sem přicházel i Bartolo a při jedné z těchto

příležitostí poznal hraběnkou Mariannu Farnararo, vdovu po hraběti Albenziu De Fuscovi. Šlechtična, pocházející z Monopoli, ale sídlící v Neapoli, měla pět dětí a značné dědictví, sestávající z polností a farem, ležících v pompejském údolí, které však nepřinášely skoro žádný zisk. Mladý advokát se nabídl, že se o vdoviny administrativní záležitosti postará. Tak se mohl osobně přesvědčit o bídě, omezenosti a nevědomosti pompejských rolníků, kterých tehdy bylo něco přes 2000, o jejich ne vždy mravných a bezvadných zvyklostech. Tato chudina čelila den co den útisku lupičů, jakým byl např. věhlasný Pilone, což bylo přezvisko zbojníka Antonia Cozzolina.

Kromě krádeží, ovládnutí a oddanosti všem druhům nepravosti, panovaly v údolí také předsudky, pověřivost a falešná přesvědčení. Bartolo znovu pocítil tíhu omylů mládí a snažil se zachránit svou duši. Ale jaký vhodnější prostředek zvolit, než šíření modlitby růžence? V této myšlence našel neklidný Bartolův duch uspokojení.

Od té chvíle nesledoval nic jiného, než šíření modlitby svatého růžence mezi rolníky pompejského údolí. Za tímto účelem také uspořádal v říjnu roku 1873 slavnost se světelným procesím, loterií, ohňostroji a hudební kapelou. Don Radente měl za úkol pronést při této příležitosti vhodnou řeč. Ale tu se najednou zvedla silná bouře, takže farníci se nemohli slavnosti zúčastnit. Vše tak zcela krachlo. Následujícího roku se však slavnost opakovala a navíc byla obohacena o výstav sochy Madony, a rok nato slavnosti předcházely misie, které vzbudily pozornost mnoha rolníků, mužů i žen, a to i z okolních krajin. K počtě Panny Marie měl posloužit obraz, malba Růžencové Madony, která měla být umístěna v kostelíku v údolí. Bartolo, spolu s donem Radentem, s nímž se náhodou potkal, jej našel v jednom neapolském krámu. Obraz však pro něj byl příliš drahý a proto se musel obrátit na sestru Concettu de Litala při Růžencové konzervatoři u Medinské brány, a vyprosit si nějaký obraz od ní. Sestra mu ukázala staré a sešlé plátno, na němž byl obraz Panny Marie se svatým Dominikem po pravici a svatou Růženou po levici. Když jej Bartolo spatřil, vyžádal si trochu času na rozmyšlenou. Vzápětí však přišel s hraběnkou De Fusco, aby mu řekla svůj názor. Šlechtična však byla při pohledu na nuzné plátno

znehucena a nechtěla jej vzít. Řeholnice však rozhodla za ni a nechala naložit obraz zahalený do plátna na vůz a zavézt ho Longovi. Obraz však musel být v pompejském údolí už večer, aby se tak oslavil konec misí. Jak to udělat? Bartolo si vzpomněl na jistého Angela Tortoru, vozku, který každou sobotu jezdil do Neapole, aby tam v panských stájích nakydal hnůj a pak ho prodával rolníkům v údolí. Zašel za ním a svěřil mu obraz, který pak byl vezen na páchnoucím nákladu. Jakmile byl dopraven do pompejského údolí, povolali malíře Galella, aby obraz zrestauroval. Ten si na dílo vyžádal čas, protože plátno bylo ve velmi zchátralém stavu. Uplynuly skoro tři měsíce a obraz byl hotov. Tak mohl být 13. února 1876 umístěn na starém oltáři farního kostela, i když Bartolo chtěl pro zrestaurovaný posvátný obraz nechat postavit oltář nový. Záhy se kolem obrazu začaly dít zázraky. K dalšímu zvelebení jej proto svěřili malíři

Maldarellimu, jenž přemaloval svatou Růženu na svatou Kateřinu Sienskou. Poté následovala další restaurování. Poslední v pořadí, na němž pracovali Olivetští otcové benediktíni z Říma, bylo dokončeno roku 1965, a 23. dubna korunoval obraz sám papež Pavel VI. K důstojnému umístění obrazu však bylo třeba vybudovat alespoň oltář nebo přímo kostel, jak říkal Mons. Formisano, biskup z Noly. Ale Bartolo neměl tolik peněz, aby se do stavby kostela vůbec mohl dát. Biskup mu dal k dispozici 500 lir, a poradil mu, aby požádal všechny rolníky o jeden měsíční plat a kostel stavět na etapy, podle toho, jak budou peníze. Dále mu poradil, aby vedle maličkého, zchátralého kostelíka, vybudoval nový chrám. Bartolo se proto na Nový rok 1876 vypravil, aby obešel usedlíky a vytvořil seznam těch, kdo se zavázali, že budou na stavbu měsíčně přispívat.

Stavět kostel v tehdejší nuzné době bylo skutečně velmi náročné. Tři sta lidí se zavázalo, že jeden měsíční plat za rok věnují na stavbu kostela. Ročně to činilo 180 lir. To však bylo velmi málo. Proba se proto rozšířila i do okolních usedlostí, kde lidé odpověděli stejně. I hraběnka De Fusco, která byla Bartolovi zavázána za správné vypořádání svých polností, se rozhodla, že využije svých známostí v aristokratických kruzích. Tak ke stavbě chrámu v Pompejích připojili svůj podpis i měšťané a šlechtici. Ke zvýšení příspěvků pomohly i zázraky: uzdravení dívenky trpící epilepsií; uzdravení matky, která již ležela na smrtelné posteli; uzdravení těžce nemocného kněze, což se nedalo vědecky vysvětlit. Tato uzdravení se připisovala Panně Marii v Pompejích a podpisů pod měsíční plat na stavbu chrámu značně přibývalo.

Když se nashromáždila poměrně slušná částka, mohl být zakoupen pozemek ke stavbě – celkem 12 arů. Když v dubnu roku 1876 přišel Longo do rodného Latiana, aby navštívil nemocnou matku, svůj příspěvek mu předalo nejen rodné město, ale i Francavilla Fontana a Mesagne. Téhož roku byl položen základní kámen ke stavbě svatyně a 8. května 1891, legát papeže Lva XIII. – Raffaele Monaco La Valletta, zasvětil majestátný chrám Panně Marii. Bartolo Longo, který měl v úmyslu postavit mariánský oltář, tak během patnácti let vybudoval celé město zasvěcené Panně Marii, Královně Vítězné, jak ji nazýval.

V mysli i v srdci Bartola Longa se zrodilo mnoho děl, která byla financována věřícími a stala se nejvznešenějším projevem dobročinné lásky. První charitativní institucí, vybudovanou poblíž svatyně jako dílo křesťanské lásky, byl dívčí sirotčinec, otevřený 8. května 1887, a krátce nato byla otevřena rozlehlá budova chlapeckého institutu „Bartola Longa“, určeného pro záchranu dětí – sirotků zákona, tzn. dětí uvězněných. Ty se měly v institutu naučit studovat a pracovat. Institut také provozoval proslulou tiskárnu. V klášteře řeholnic „Dcer Pompejského růžence“ sídlí Kongregace růžencových sester, a je jedinou kongregací, kterou založil laik. Sestry pečují o pompejské instituce. Ženský institut „Sacro Cuore“ se zrodil z úvah v roce 19621 a tento záměr byl předložen papeži Benediktu XV. Už následujícího roku pak byl realizován na přilehlém náměstí Neposkvrněného Početí Panny Marie. Žijí v něm dcerky vězňů.

Bartolo Longo ještě mohl být přítomen položení základního kamene tohoto posledního díla, ale jeho slavnostního otevření, k němuž došlo 15. října 1926, se už nedočkal. Několik dní předtím, - 5. října 1926 se jeho pozemská pout' završila. Dva dny byla rakev se zesnulým vystavena k modlitbě věřících a 7. října, po smutečních obřadech, byly jeho pozůstatky uloženy v bazilice v Pompejích u nohou Madony, která vykonala tolik divů a dosud nepřestává ve svých zázracích. Beatifikační proces byl zahájen 8. května 1934 a završen slavnostní beatifikací, 26. října 1980.

MODLITBA K PANNĚ MARII RŮŽENCOVÉ V POMPEJÍCH - 8. KVĚTNA

SLOŽENÁ BL. BARTOLEM LONGEM, ZAKLADATELEM NOVÝCH POMPEJÍ

Poutníci Roku milosrdenství ve svatyni Panny Marie Růžencové v Pompejích, Iter ad christianae religionis divitias in Italia quae ad fidem amoremque Christi nos promovent, 1. července 2016, Pompeje, Itálie.

Vznešená Královno Vítězná, Královno nebe a země,
v tvém jménu se radují nebesa a chvěje podsvětí.

Slavná Královno Růžence, my tvoje děti, shromážděné v tento slavný den, ti chceme vyjádřit vroucnost svého srdce a s dětinnou důvěrou ti předkládáme naše trápení. Z Trůnu laskavosti, na němž sídlíš, přívětivě shlédni, ó Maria, na nás, na naše rodiny, na Evropu i svět. Ať u Tebe dojdou soucitu naše strádání a soužení, co nám ztrpčují život. Pohleď, ó Matko, co nebezpečí duše i těla, co pohrom a zármutků na nás doléhá. Matko, vypros nám u svého božského Syna milosrdenství, a svou laskavostí pokoř srdce hříšníků.

Ukaž všem, jaká jsi, Královno míru a odpuštění.

Zdravas Maria....

Je pravdou, že my, i když jsme tvými dětmi, každým hříchem znovu v srdci křížujeme našeho Ježíše, a znovu probodáváme tvé srdce. Přiznáváme, že zasluhujeme ty nejpřísnější tresty. Ale rozpomeň se, jak jsi na Golgotě spolu

se svatou Krví, přijala závěť umírajícího Spasitele, který tě prohlásil naší Matkou, Matkou hříšníků. Jako naše Matka, jsi proto naší Přímluvkyní, naší nadějí. A my, v slzách, vztahujeme své prosebné ruce a voláme: smiluj se. Dobrá Matko, smiluj se nade námi, nad našimi dušemi, nad našimi rodinami, nad našimi příbuznými, nad našimi zemřelými, především nad našimi nepřáteli i nad mnohými, kteří si říkají křesťané, a přece urážejí milující Srdce tvého Syna. Dnes prosíme, smiluj se nad zbloudilými národy, nad celou Evropou, nad celým světem, aby se kajícím vrátil k tvému Srdci.

Nade všemi se smiluj, Matko milosrdenství!

Zdrávas Maria....

Maria, rač nás milostivě vyslyšet! Do tvých rukou vložil Ježíš všechny poklady své milosti a svého slitování. Ty, korunovaná Královno, sedíš po pravici svého Syna, v zářivé nehasnoucí slávě, nade všemi kůry andělů. Tvá vláda se rozpíná až do konce nebes, tobě je podrobena země i celé stvoření. Jsi všemohoucí skrze milost. Proto nám můžeš pomoci. Pokud bys nám pomoci nechtěla, protože jsme nevděčné děti a tvé ochrany si nezasloužíme, nevíme, na koho se obrátit. Tvé mateřské srdce nedopustí, abys viděla, nás své děti, ztracené. Děťátko, jež spatřujeme na tvém klíně a mystický růženec, který obdivujeme v tvé ruce, nám dodávají důvěry, že budeme vyslyšeni. A my ti zcela důvěřujeme, jako slabé děti se odporoučíme do nejněžnější mateřské náruče, a dnes od tebe očekáváme toužebné milosti.

Zdrávas Maria....

A nyní tě, Královno, prosíme o poslední milost, kterou nám v tento slavný den nemůžeš odeprít. Nám všem uděl svou stálou lásku a především své mateřské požehnání. Neodejdeme od Tebe, dokud nám nepožehnáš. Požehnej, Maria, v této chvíli Svatému Otcí. K dávnému jasu své koruny, k vítězstvím tvého růžence, pro něž tě nazývají Královnou vítěznou, připoj Matko ještě toto: dej zvítězit náboženství a uděl mír lidskému společenství. Žehnej našim biskupům, kněžím a zvláště těm, kdo horlí pro tvou svatyni. Žehnej konečně všem, kdo pěstují a šíří úctu k svatému růženci. Ó posvátný růženci, sladký řetězci, co nás spojuješ s Bohem, pouto lásky, co pojíš nás s anděly, věži spásy při útocích zla, bezpečný přístave v ztroskotáních světa, už tě nikdy neopustíme. Budeš nám útěchou v hodině úzkosti, tobě patří poslední polibek hasnoucího života. Posledním vzdechem našich rtů pak bude tvé přesladké jméno, Královno růžencová, naše drahá Matko, Útočiště hříšníků, Potěšení zarmoucených. Budiž všude požehnaná, na nebi i na zemi, nyní a navěky.

Amen.

Zdrávas Královno....

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

V SSSR se konají olympijské hry a L. I. Brežněv má pronést zahajovací projev. Přejde s ochrankou k tribuně, dostane do ruky papír a začne: "Ooooo..." Lidé začnou tleskat, jásat... Mávne rukou, aby je zase uklidnil a pokračuje: "Ooooo..." Lidi zase jásají, mávají, tleskají... Mávne rukou a zase: "Ooooo..." Situace se opakuje, davy šílí, úplná

euforie... Tu se k němu nakloní člen ochranky a povídá: "To nečtěte, soudruhu generální tajemníku, to jsou olympijské kruhy...!"

II.

V Rusku stojí fronta na vodku. Po třech dnech se začne jeden chlap rozčilovat: „Kdo vymyslel tenhle potupný přidělový systém? Já jdu toho Putina zastřelit.“ Za hodinu je zpátky a povídá: „Lidi, tam je větší fronta než tady!“

III.

Na tiskové konferenci se jednou Brežněv zamyslí a povídá: „Tedy soudruzi novináři, já vám povím, ta časová pásma, to je celosvětový problém. To jsem vám chtěl nedávno probrat s Indírou ta povstání na východě Indie, zavolám jí, ona byla zrovna ve vaně, no trapas, to vám povím. A nebo tohle: Jdu z oběda a říkám si: Brnkneš Ronaldovi a urovnáš s ním ty rakety. No jenže ve Státech bylo zrovna půl páté ráno a Reagan ještě spal.. no byl tak dopálený, že z toho zas sešlo. No a nebo onehdy, že zavolám papeži do Říma, jak se mu daří po tom atentátu. No a ono tam bylo hodinu před ním.“

IV.

Rybář chytne zlatou rybku a ptá se, jaká že má rybář tři přání. „Za prvé bych chtěl, aby do Evropy přišla čínská pozemní vojska a pak se zase vrátila zpět.“ Ryba kroučí hlavou, ale dobře, máchla ploutví a stalo se. „Za druhé bych chtěl, aby do Evropy přišla čínská pozemní vojska a pak se zase vrátila zpět.“ Ryba vůbec nechápe, ale přání je holt přání. Máchla ploutví a stalo se. „A za třetí bych chtěl, aby do Evropy přišla čínská pozemní vojska a pak se zase vrátila zpět.“ Ryba nato: „Je to poslední přání, dobře si to promysli!“ „Neboj se zlatá rybko, to mi bude ke štěstí stačit!“ Ryba máchla ploutví a stalo se, jenže zvědavost jí nedala: „Proč taková divná přání?“ „Umíš si vůbec představit, co zbylo z Ruska, když tam šestkrát prošli Číňani?“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 7. - 15. května 2022

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 7. května	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
NEDEĚLE 8. května	4. NEDEĚLE VELIKONOČNÍ DEN MODLITEB ZA DUCHOVNÍ POVOLÁNÍ PANNA MARIA PROSTŘEDNICE VŠECH MILOSTÍ SVÁTEK MATEK	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodiče VÁVROVY a PARÁČKOVY
		DRYSICE 9.30	za +členy SDH 4. okrsku a farníky padlé v I. a II. světové válce
		PODIVICE 11.00	za + Marii PUČANOVOU, manžela, vnučku s prosbou o ochranu Panny Marie pro rodinu
PONDĚLÍ 9. května	PONDĚLÍ PO 4. NEDEĚLI VELIKONOČNÍ	PUSTIMĚŘ 18.00	za živou a +rodinu BAYEROVU, SCHWEID- LEROVU a ADAMCOVU
ÚTERÝ 10. května	SV. JAN Z AVILY, KNĚZ A UČITEL CÍRKVE	PODIVICE 8.00	za Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro celou živou rodinu DRAGONOVU
STŘEDA 11. května	STŘEDA PO 4. NEDEĚLI VELIKONOČNÍ	DRYSICE 18.00	za + Andělu a Františka BUJÁČKOVY, syna Františka a Boží požehnání pro rodinu
ČTVRTEK 12. května	SV. NEREUS A ACHILLEUS, MUČEDNÍCI	PUSTIMĚŘ 18.00	za dar zdraví, pomoc a ochranu Panny Marie, Boží požehnání a duše v očistci
PÁTEK 13. května	PANNA MARIA FATIMSKÁ SV. SERVÁC, BISKUP	PODIVICE 8.00	na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní s prosbou o ochranu Panny Marie pro rodinu a přátele
		PUSTIMĚŘ 18.00	za + Annu JANSKOU, rodiče, manžela, syna, snachu a Boží požehnání pro rodinu
SOBOTA 14. května	SVÁTEK - SV. MATĚJ, APOŠTOL	13.00: LUDGEŘOVICE - sv. MIKULÁŠ PŘI MŠI SVATÉ PŘIJMOU SVÁTOST MANŽELSTVÍ Barbora MORYSOVÁ a Michal GAZDÍK	
	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
NEDEĚLE 15. května	5. NEDEĚLE VELIKONOČNÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za živou a +rodinu PROCHOVU a + syna Alexandra
		DRYSICE 9.30	na poděkování za dar zdraví s prosbou o další Boží pomoc pro čtyři rodiny
		PODIVICE 11.00	za + rodiče MALOVY, živou a + rodinu

POŘAD BOHOSLUŽEB: 14. - 22. května 2022

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 14. května	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
NEDĚLE 15. května	5. NEDĚLE VELIKONOČNÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za živou a +rodinu PROCHOVU a + syna Alexandra
		DRYSICE 9.30	na poděkování za dar zdraví s prosbou o další Boží pomoc pro čtyři rodiny
		PODIVICE 11.00	za + rodiče MALOVY, živou a + rodinu
PONDĚLÍ 16. května	SV. JAN NEPOMUCKÝ, KNĚZ A MUČEDNÍK - SVÁTEK	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Giovanniho kardinála COPPU (+2016), rodiče a bratra
ÚTERÝ 17. května	ÚTERÝ PO 5. NEDĚLI VELIKONOČNÍ	PODIVICE 8.00	za +Ludmilu a Jana NAVRÁTILOVY a duše v očistci
STŘEDA 18. května	SV. JAN I., PAPEŽ A MUČEDNÍK	DRYSICE 18.00	za živé a + členy živého růžence v Drysicích a duše v očistci
ČTVRTEK 19. května	ČTVRTEK PO 5. NEDĚLI VELIKONOČNÍ	PUSTIMĚŘ 18.00	za dary Ducha svatého pro dceru na studiích
PÁTEK 20. května	SV. BERNARDIN SIENSKÝ, KNĚZ	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Josefa LUSKU a dvoje rodiče
SOBOTA 21. května	SOBOTA PO 5. NEDĚLI VELIKONOČNÍ	PODIVICE 8.00	na poděkování za záchranu života s prosbou o sílu Ducha svatého
	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
NEDĚLE 22. května	6. NEDĚLE VELIKONOČNÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodinu SUMCOVU, RAKOVU, ZAVADILOVU a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za +Josefa CHYTILA, manželku, rodiče, sourozence a Boží požehnání pro živou rodinu
		PODIVICE 11.00	za +Františka PIVODU, manželku, syna, dceru, zetě a Boží požehnání pro živou rodinu
	SV. RITA Z CASCIE, VDOVA A ŘEHOLNICE		

MÁJOVÁ POBOŽNOST

PUSTIMĚŘ: 17.30

DRYSICE: 17.30

PODIVICE: 18.00

TOPOLANY: 17.30

PONDĚLÍ

STŘEDA

STŘEDA, PÁTEK

SOBOTA

ČTVRTEK, PÁTEK

FARNÍ INFORMÁTOR, XXIX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.+záznam. 517356351, Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě a na svůj příspěvek u pokladny v kostele – „Přispěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Díky sponzorům dotovaná cena: **25,-Kč/ks**. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.